

32482

ప్రతి దినము ప్రకటింపబడును

Post Box No. 212.

Telephone No. 2544

సంపుటము ౧౭ } చెన్న పట్టణము 1930-వ సం॥ జూన్ నెల 12 వ తేది గురువారము } సంచిక ౫౭
Vol. 17. } MADRAS, THURSDAY 12th JUNE 1930. } No. 57.
శ్రీ ప్రజామోక్షసామ సంపత్తిర శ్రేష్ఠమాస బహుళ ప్రథమ

అమృతాంజనము
అన్ని విధములగు నొప్పులకు
సంజీవివంటిది

తలనొప్పుల మాన్పును. వాయువుపోట్ల
బాపును. పార్శ్వపునొప్పుల బారదోలును.
పోట్ల బోగొట్టును. జ్వరముల భేదించును.
వాపుల రూపుమాపును. దగ్గునుతగ్గించును
దురదను తొలగించును.

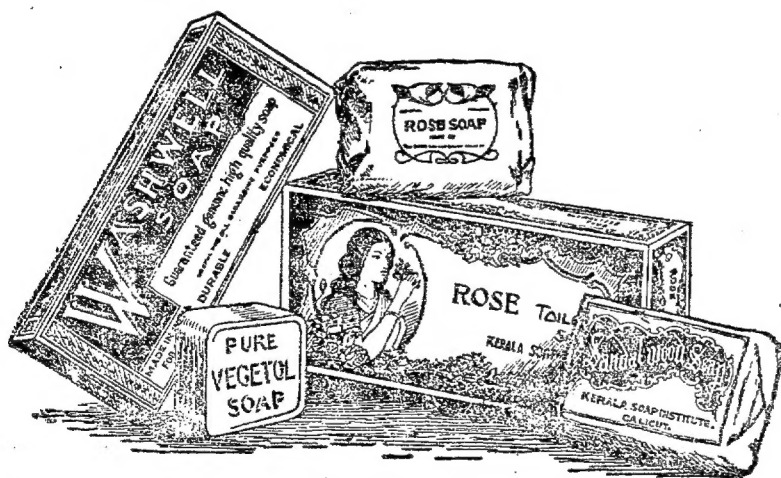
ఈ మందును రుద్దగానే చెమట పట్టుట
వలన శరీర మందలి దుష్పదార్థములను
తొలగించును. నొప్పుల తగ్గించును. విదేశము
లలో గూడ వాడుచున్నారు.

గొప్పగొప్ప వారిచే
వేలకువేలు యోగ్యతా
వత్తములు పొందియున్నది
ఐంచభాష చీటీ జూని కొనిన
మోసము గలుగదు.
చక్కని డబ్బితో నహ నీసా 1-కి 0-10-0
డజన్ 1-కి రు 64.0 లు.
ప్రతియింట ముఖ్యముగా నుంచదగినది.
అమృతాంజనండ్రిపో
6, 7 తంబు శెట్టిపేడి, మద్రాసు,
తేక
109, ప్రేరికోడ్, ఫోర్ట్ - బొంబాయి

కేరళ సబ్బులు

మురికిని పోగొట్టి ఆరోగ్యమును, సంతోషము నివ్వగలవు.
గుణము—అసమానమైనది. వెల—మిక్కిలి స్వల్పము. స్వచ్ఛతకు పూచీ నివ్వబడును.

కేరళ సాప్ ఇన్ స్టిట్యూట్, కల్లికోట్.

(మద్రాసు గవర్నరుగారికి సబ్బుల తయారుచేసి యిచ్చువారు)

ఈ దిగువ స్థలములందు మాత్రమే

ఆంధ్ర ప్రతికకు యేజంట్లు తక్షణమే కావలెను

రూ. 200 ధరావత్తు చెల్లించగలిగినట్టియు, మంచి పలుకుబడి, యోగ్యతగలవారు
మాత్రమే దరఖాస్తులను పంపుకొనవలెను. దరఖాస్తుదారులు యెచ్చట ఏజంట్లుగానుండగోరెదరా
అచ్చటనే వారి నివాసముండుట ముఖ్యము. మిగత వివరములకు ఈ దిగువ విలాసమునకు ఒక
అణా స్టాంపుతో వ్రాయవలెను. చిట్ల పంపనివారికి బదులు వ్రాయబడదు.

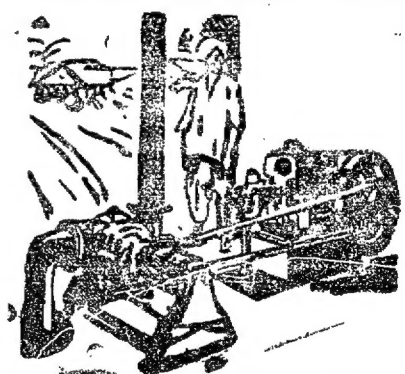
తాడేపల్లిగూడెం	రోజానలం	నికాఖపట్టణము	కర్నూలు	హిందూపూరు
యలమంచిలి	నల్లపల్లె	పర్లాకిమిడి	గుత్తి	రాజీవల్లి
పార్వతీపురం	బొబ్బిలి	చిత్తూరు	అనంతపురం	మాగ్గాపురం
బాపట్ల	చికాకోట్	కడప	రైచూరు	

మేనేజరు (ఏ): ఆంధ్రప్రతిక, పోస్టాఫీసు నెం. 212, మద్రాసు.

నవీన

46-1

వాల్ కార్టు
డీజెల్

హరిజాంట్, 4 స్ట్రోకుల కోల్డ్ ప్లాంట్
భారత దేశమునకు ప్రత్యేకముగా నిర్మించబడినది.
చమురు ఖర్చు తక్కువ, అత్యధికమగు నమ్మిక గలది. పంపిం
గును అన్ని పరిశ్రమములకు ఆదర్శవీయమైన ఇంజను.
7½ హెచ్. పి. నుండి 80 హెచ్. పి. వరకు అనేక
సైజులలో తయారుచేయబడినవి. మిగత వివరములకు ఈ
దిగువనిలాసమునకు వ్రాయవలెను.

వాల్ కార్టు బ్రదర్స్, ఎంజనీర్స్,

అర్జీనియను బీధి, మద్రాస్.
తెలుగు జిల్లాలకు ప్రతినీధులు:—
సుద్దురి బ్రదర్స్, రాజమండ్రి.
ప్రదర్శనము గల స్థానములు,
తెంగళూరు, మధుర, కోయంబట్టూరు, బెజవాడ.

ప్రతి

భవన్ముఖ్యము గురించిన వివరములు ప్రారంభమున
రూ. 1-0-0. నై ప్రతిప్రకృత రూ. 0-4-0. ప్రకృత ప్రకృత
కాలమున తెలుగువలెనా 0-4-0 గాభద్ర.
గాంధీ కోడ్

నరసారావుపేట

(స్వకీయవిలేఖరి)

జూన్ 9:— నిన్న సాయంత్రము నరసారావుపేట పుష్కరభాండగారమువద్ద శ్రీయుత బారిష్టరు వేపాపంతులుగారి అధ్యక్షతక్రింద నొక బహిరంగసభ జరిగెను. వార్తావాసంతరము శ్రీయుతలు కామమను గుర్తాప్రసాదరావుచౌదరి, నల్లపల్లి లక్ష్మీనారాయణగార్లు నిషేధపుపాటలు పాడిరి. శ్రీయుతలు బల్లారి శ్రీకృష్ణయ్యచౌదరి, తిరుపతి విశ్వనాథంపాదరిగారును, మాజీటి పూర్ణచంద్రారావు, మహావక్త్ర పండితప్రకాండ శ్రీబుద్ధనాజ్ఞయ్యబ్రహ్మ దుగ్గిరాల బలరామకృష్ణకవిగార్లు ప్రస్తుత దేశపరిస్థితులను సరించి యుపన్యసించిరి.

నరసారావుపేట

(ప్రత్యేకవిలేఖరి)

కాంగ్రెసు ప్రచారము

నరసారావుపేట; జూన్ 10:— బారిష్టరు వేపాపంతులుగారు కాంగ్రెసు ఉద్యమమునందుకేరీ యీ యూరియందు సత్సేవలకును సత్కారములను గలకొల్పియుండిరి. ఈ పట్టణమున ఏడుగు కాంగ్రెసునికులు నిలయున్నారు. నిత్యమును సాయంత్రము గ్రంథాలయమువద్ద సభలు జేయుచున్నారు. 8 వ తేదీన బారిష్టరు వేపాపంతులు అధ్యక్షతను మహాసభ జరిగెను. సభకు తేలకొంది జనము వచ్చిరి. దుగ్గిరాలనుండి వచ్చిన గోపాలకృష్ణచౌదరిగారు జాతీయోద్యమమును గూర్చి మాడుగుంటలకాల ముపన్యసించి సభ్యులను ప్రభంభింప జేసిరి.

మరల నిన్న సాయంకాలము సభ జరిగెను. జనము చాల తక్కువగ వచ్చిరి. కాంగ్రెసునికులు జాతీయగీతముల బాడుటతో సభ్యుల నాకర్షించిరి. చిరాలనుంచి యిక్కడికివచ్చిన తన్నీరు కృష్ణమూర్తిగారు గంభీరపద్యాసము గావించుచు అందఱను కాంగ్రెసునికులుగ జేరవలెననియు; రానున్న ప్రైమునివేదికను కాంగ్రెసుసభ్యులు నిర్బంధింపజేసిన మిగిలియున్నవారు బహిష్కరింపవలెననియు నాడిరి. మరియొక కాంగ్రెసునికుడు గూడ కాంగ్రెసుసభ్యుల జేరవలెనని కొరచు పురజనుల నుద్బోధించిరి.

మునిసిపలు తగవు

మునిసిపాలిటీటీటర్ల లిట్టులో జేర్చబడినవారి ఆక్షేపణలను వినుటకు నియమింపబడిన యుపసభ్యులను నిన్న సాయంత్రము 4-15 గంటలకు సమావేశము కావలసియుండెను. ఈసంఘమునకుగూడ అధ్యక్షుడు చైర్మనుగారేగాని వారు గ్రామంతరము వల్ల వలసినవృత్తిచేత వైసుచైర్మనుగారుగూడ లేనికారణముచే మాజీటి పూర్ణ చంద్రారావుగారికి డెలిగేటుజేసి వెనతి పోయిరి. సభాసమావేశము సమయమునకు వైసుచైర్మనుగారు గూడవచ్చి చట్టముప్రకారము చైర్మనుగారు లేనపుడు తమకధికారము గలవనియు అధ్యక్షునినను తమదేయనియు వారను, డెలిగేటు చైర్మనుగారు ఆస్థానము తమదనియు వాదనజరిగిన పిదప వైసుచైర్మనుగారు మేజిస్ట్రేటుగారికి న్రాయగా వారు వచ్చిరియు చైర్మనుగారు లేనపుడు యెవరైనను ఆస్థానము నలంకరింపవచ్చునని నిర్ణయించినదియు యీ రోజుకువాయి బా జేరినదియు తెలియుచున్నది. నేడు చైర్మనుగారు వచ్చి చరనియు కాంతముగ సభ జరుగుననియు అనుకొనుచున్నారు.

గుంటూరు

(స్వకీయవిలేఖరి)

నిన్నటిదినము ఉదయము అఖిలభారత కాంగ్రెసుసంఘమువారి ఆజ్ఞాసారము సత్యాగ్రహాచరములో నున్న సత్యాగ్రహులు ఆంద్రు కలిసి ఉప్పును తయారుచేసిరి. సాయంత్రం నాల్గు గంటలకు ఉప్పుతో శ్రీ కోపల్లి రామచంద్రారావుగారు శివరవాయకుడు సత్యాగ్రహదళములతో నగరసంక్లిష్టన మొనర్చి పిదప 6 గంటలకు స్వరాజ్యవైదానమునకు చేరిరి. త్రోవలో మునిసిపల్ ఆఫీసువైపున్న జాతీయపతాకమువద్దకు వల్లి సతాకవందన మాచరించిరి.

శ్రీయుత తల్లాబయ్యల వివేకరత్నాస్త్రిగారి ఆధిపత్యమున బహిరంగసభ జరుపబడినది. శ్రీయుతలు మాడభూషి కృష్ణ మాచార్యులు, అమరా నాగభూషణం, జానపాటి సత్యనారా, యంత్రగార్లు, మన్నం రంగయ్యగారు ఉపన్యసించిరి. వారు ఉప్పుసత్యాగ్రహము యొక్క ప్రాముఖ్యతను చక్కగ వివరించుచు ప్రస్తుత ప్రజలకర్తవ్యమును తెలియజెప్పిరి. సభలో ఉప్పు కావలసినవారు చేతులెత్తవలెనని కోరగా ప్రేక్షకులందరు చేతులెత్తిరి. సభ ముగియగానే ఉప్పును సత్యాగ్రహులు పంచికెట్టిరి. ఆంద్రును

ish

After MALARIA

జ్వరము తగ్గినతరువాతనుకూడ బలహీనము, అలసట, ఆయాసము వలకు మొదలైనవి యున్నవెంటనే మీ పనిచానివి విలిచి సమీపమున నున్న మాదులపావునకు లేక బజారునకు ఒక నీసా

వాటర్ బరీసు కాంపౌండు

కొరకు పంపుడు. మీరు ఒక నీసాముదు పుచ్చుకొనినవెంటనే దీని యందుండు శిశిరవిర్యాణమునకు తోడ్పడువస్తువులవలన బలహీనము తొలగిపోగలదు. మృగములనూనె లిందు చేర్చబడలేదు. మానవ హస్తములతో తుదివరకు స్పృశించబడక యంత్రములవైసనే తయారు గాబడినది. సర్వజను లుపయోగించదగియున్నది. గత 25 సంవత్సరములనుండి గొప్పవైద్యులందరిచేతను వాడదగినదిగ నలహా నొసంగియున్నది.

ఇండియా, బర్మా, సిలీస్, ఫ్రెయిట్లు దేశములలోని అన్ని మందులపావులలోను, బజారులలోను దొరుకును.

WATERBURY CHEMICAL COMPANY
Pharmaceutical Chemists

113-127 West 18th St., New York, U. S. A.

ప్రత్యేకముగ ఉష్ణప్రదేశములలో అత్యంతయారుచేయబడుటచే సర్వకాలములందును నేపించవలయున్నది. వెం.రి.

WATERBURY'S COMPOUND

న ర సా వు రం

(స్వకీయవిలేఖరి)

సాగి సుబ్బరాజుగారికి శిక్ష

జూన్ 9:—భీమవరం ప్రచారకులైన శ్రీయుత సాగి సుబ్బరాజుగారు తిలవలలో నాపన్యసించిందుకు నిన్నటిదిన మనమాబాయింటు మేజిస్ట్రేటుగారు వెరవలికాంపులోనుండి అరెస్టుచేయుచు 108 శెక్కును ప్రాసీజరుకోడు ననుసరించి ఒక సంవత్సరం విడితైదు జేసిరి.

పాలకొల్లులో పికెటింగు

కాంగ్రెసునికులు పాలకొల్లులో శ్రీమముగా కల్లుదుకాణముయొద్ద విదేశీగుడ్డలమ్మెడు యంగడులయొద్దను పికెటింగు చేయుచున్నాము. వీరి పికెటింగువల్ల విదేశీగుడ్డలను కొను వారు లేకుండుటయేగాక త్రాగుడుత్రాగేవారందరు కట్టుబాట్లు చేసికొనుచున్నారు.

బహిరంగసభ

మా గ్రామములో పెద్దబజారులో నిన్న సాయంత్రము సభ జరిగినది. రాజమండ్రి మ్యూనిసిపల్ అధ్యక్షులుగా వెనుక నుండియున్న డాక్టరు పాలకోడేటి గురుమూర్తిగారు ఉపన్యసించిరి. కాంగ్రెసునికులుగా ప్రజలను జేరమని హెచ్చరించిరి.

శ్రీయుత యర్రమిల్లి నారాయణమూర్తిగారి

భూరివిరాళము

మా గ్రామములో ముప్రసిద్ధవ్యాపారులుగానున్న శ్రీయుత యర్రమిల్లి నారాయణమూర్తి బి. ఏ. బి. యల్. ఆడ్యోకేటుగారు మా ట్రైలర్లోన్న పాతకాలనిధికి రు 5000 లు చందానిచ్చి ప్రస్తుతము పీనదళలోనున్న సదరు పాతకాలయొక్క శాశ్వతనిధిని పెంపొందింప జేయగలిగిరి. వైగా వారు శ్రీయుత శ్రీపాద రామమూర్తిగారు వగైరాలతో తిరిగి ట్రైలర్లోన్న పాతకాలయొక్క నిధిగతులను చక్క-బరుచుచున్నారు.

సదరు నారాయణమూర్తిగారు సదరు పాతకాలకు కార్యదర్శిగా నుడియున్నారు. వీరియొక్క భూరివిరాళమునకు ప్రజలెంతేని వీరికి కృతజ్ఞులు. తరువాత శ్రీయుత నారాయణమూర్తిగారు నరసారావురం తాలూకాభివృద్ధి సంఘముకు ఒక పేట్రన్ గానుండు టుకుగాడ దళతో సంగీకరించిరి. సదరు సంఘము, ఆంధ్ర ప్రదేశ్ లో వాటికరిక్షను యేటేటబెట్టి వారియొద్దవద్దనే వారి విద్యను పెంపొందించుచున్న సంఘి పాతకనుపోయులకు విది తమే.

నెల్లూరుజిల్లా మదనూరు సత్యాగ్రహులకు 8 మందికి శిక్షలు

1. అన్నంరెడ్డి వెంకటసుబ్బారెడ్డి.
2. దొడ్ల నందరరామిరెడ్డి.
3. గొన్నంరెడ్డి సుబ్బరామిరెడ్డి.
4. కలిగిరి వెంకటసామి.
5. కంచి రాజగోపాలాచారి.
6. నట్ల సుబ్బరామనాయుడు.
7. పగడాల వెంపలు
8. అడ్డాల లక్ష్మీనారాయణయ్య.

వై వారు మదనూరు దగ్గర తాటిచెట్ల యొక్క మొవ్వలను కొట్టివారను నేరమును గూడుతు సబ్ మేజిస్ట్రేటుగారు (9-6-30) విచారించి రాత్రి దీపములు పెట్టుకొని 7-4 గంటలకు కఠిన శిక్ష విధించిరి. 427 బి. పి. పి. క్రిందను, 1 శెక్కు క్రింద నాలుగుమాసములను మొదటి ఏడుమందికిని శిక్ష విధించిరి. శిక్షమాత్రము మొదటి దానిలో రెండోవిదికూడా కలిసిపోవును. కుల్లు బాలుగుమాసములు మాత్రమే అనుభవించవలెను. మిగిలిన అడ్డాల లక్ష్మీనారాయణయ్యకు 148 క్రింద 2 మాసములు విడితైదును 427 శెక్కు క్రింద రెండు మాసములు విడిఖయిదును శిక్ష విధించిరి. రెండును కలిసిపోవును. కుల్లు రెండు మాసములు అనుభవించవలెను. వీరి తల్లి కొడుకును సంతోషముతో కృష్ణ జన్మస్థానమునకు పంపినది. ఆందరికి సి. క్లాసు యివ్వవలెననిది.

(స్వకీయవిలేఖరి)

ధర్మవరముతాలూకా

(స్వకీయవిలేఖరి)

రాఘవంపల్లె

ఈ గ్రామము ధర్మవరమునకు 8 మైళ్ల దూరమున నున్నది. దాదాపుగ నూరిండుండును. ఈ గ్రామసమీపమున నీరేణ్యము విరివిగనున్నది. 5 మైళ్లదూర మివి వ్యాపించి యున్నది. కాబట్టి పైకము లేకపోయినను పానముచేయ గోరువారికి పరమానుకూలముగ నున్నది. కాని నేడీ గ్రామమున, కల్లుద్రాగువారు మండునకై వను గవ్వకుంటలేదు. పూర్తి గ మద్యపానము నిలిచిపోయినది. ఇంతియకాక యీ గ్రామమున బీడీ లొక్కరుగూడ ద్రాగగూడదని యాబాలగోపాలము ప్రతిజ్ఞ పూనియున్నారు. ఎవరేకాని కల్లు ద్రాగినట్లుగాని బీడీలు త్రాగినట్లుగాని తెలిసిన, సామాన్యుడు రు 5-0-0 శిక్షాధనమును పన్ను పెద్దలు తప్పించిన రు. 100-0-0 లును జెల్పించి తీరునట్లు కట్టుబాటు కావించుకొనియున్నారు. ఒక బీడీలకుమాత్రమే సం॥ మునకు రు. 250 లు వ్యర్థమును మండేడివట్టు. ఇప్పుడీ గ్రామమునుండి సం॥ మునకు ఒక పైసయినను వ్యర్థముగ బీడీలకై పోయినట్లుది మతీయు నికమందు ఖద్దరు తప్ప మరేబట్టలనుగాని ధరింపగూడదనియుఁ దప్పినయెడల శిక్షాధన మివ్వవలయు ననియు నేర్పాటుచేసికొన్నారు. ఈ మాదుమాల గ్రామమున జనులలో నిట్లుత్సాహము పుట్టి యది కార్యరూపముఁ దాల్చుట కాలమాహాత్మ్యము కాక వేరేమి?

కుంటిమద్ది

ఈ గ్రామము పైగ్రామముకంటె పెద్దది. ధర్మవరమునకు 12 మైళ్లదూరమున నున్నది. కాంగ్రెసు కార్యకలాపమును దాదాపుగ 8 సం॥ ములనుండి శ్రద్ధతో నెఱవేర్చుచున్నది. నిష్కపటములు స్వార్థత్యాగులును ఉత్సాహపరులు నగువారిచేట మతవిభులవలె జాతీయకార్యక్రమమును నెమ్మదిగ నెఱవేర్చుచున్నారు "గాంధీఖద్దరు భండార" అను పేరితో 8 సం॥ ములనుండి స్వదేశస్థాయిమును స్థాపించి స్వదేశస్థాయిరులకు వస్త్రములను సరియైనవెల కమ్ముచున్నారు. పంటల కాలములో ప్రతిక్షుడును "గాంధీకయ్య" అని ప్రత్యేకింపఁబడిన భూభాగములోఁ బండిన భాగ్యరూప మైనచందాలతో నీవస్త్రాయిము దినదినాభివృద్ధి నొందుచున్నది. దీనికి తిరుపూరు పురుషాశ్రమములనుండి వస్త్రములఁ దెప్పించుచున్నారు. మతీయు వైశ్యప్రముఖులొకడు సొంతముగ నూలుతీయించి మగ్గుములపై నేయించికూడ బట్టల నమ్ముచున్నారు. కాని యిది మతకగా నుండును

ఈ గ్రామమున దాదాపుగ సగముమంది ఖద్దరునే వాడుచున్నారు. భూస్వాములందఱుఁ గలసి కల్లు ద్రాగదవారికి భూములను వ్యవసాయమున కిచ్చుటలేదని యేర్పాటుచేసికొని యుండుటచేత కల్లుద్రాగుట దాదాపుగ నిలిచిపోయినది. ఇచటి కాంగ్రెసు సంఘము ప్రక్రమముగఁ బనిచేయుచు నపుడపుడు జాతీయసభలు సమావేశమగుటకుఁ దోడ్పడుచున్నది. కాబట్టి మాతాలూకాయం దీ గ్రామము కాంగ్రెస్ కార్యములలో నాయకమణి యని చెప్పదగును.

నాగసముద్రము

ఇచట నొకకాంగ్రెసుసంఘము స్థాపింపఁబడినది. కాంగ్రెసు కార్యనిర్వహణమున నిష్టమున్నను 15 సం॥ ములనుండి యీ గ్రామతటాకమునకు నీరులేక కడుమోచును ననుభవించుచుండుటచే నది సఫలము కావననిది. ఈ తటాకమునకువచ్చు నొక వంకచెఱువునకు పైభాగమునఁ దెగి మంటిపద్దిచెఱువునకుఁ బాటుటచే నీ గ్రామమునకుఁ జాట్టు నుండు చెఱువులన్నియునుండి తాండవమాడుచున్నను ఈ చెఱువునకు నెలనీరైనను వచ్చుటకష్టము. అధికారులు తేలిపోయినభాగమును సరిచేయించుటకుఁ బ్రయత్నించుచున్నారని చెందునంతవరములనుండి వనంతులు పుట్టుచు నాగసముద్రవాను లువ్యోమలూరు చున్నారని యిప్పటివఱకు అధికారుల కృపాదృష్టి దురదృష్టవంతమున నీ గ్రామముపై బ్రవరించినట్లు లేదు.

చిగిచెర్ల

ఈ గ్రామము ధర్మవరమునకు 8 మైళ్లదూరమున నున్నది. 15 దినముల క్రింద నిచటి కొక మహాపుడు వచ్చియున్నాడు. ఇత డెటిరోగముల నైనను యోగశక్తివలన బాగుగ జేయునని జను లనుకొనుచున్నారు. ప్రతిదినమున నందలకొలిదిజను లా గ్రామమున మారుచున్నారు. గతానుగతిలోకః అనునది సార్థకము.

పామదుర్తి

ఈ తాలూకాకు సరిహద్దులో నుండు నీ గ్రామమున బ్రజలును పెద్దలును గలిసి యాతచెట్లకు గొట్టివేయుచున్నారని వార్తలు వచ్చుచున్నవి.

ధనవంతుడు ఖర్చు పెట్టునది 10,000 రూపాయలు!
బీదవాడు ఖర్చు పెట్టునది కొలదిఅణాలు మాత్రమే!
ఉభయులకువచ్చు ఫలము మాత్రము సమానమే!

ఒక ధనవంతుడు చాలజబ్బుగాయుండెను. వారివైద్యుడు "మీ శరీరాశోగ్యము కొంత విరోధాదేశము వెదలి, యచట భూమినుండి వచ్చెడు ఆశోగ్యమైన నీటిని త్రాగవలయునని" చెప్పెను. ఈ ధనవంతుడు విరోధాదేశమునకువెళ్లి, యచట ఆరునాసములుండెను. కొంతకాలమునకు ఆశోగ్యముచేయలేను. కాని కొన్ని వేలరూపాయలు ఖర్చైయుండెను హిందూదేశమందు బీదవాడు పైవానివలనే వ్యాధిచే బాధపడెను. అప్పుడు వైద్యుడు "బజారునకువెళ్లి కొలది అణాలు వెల గల ఒకసీసా కృష్ణవేదాన్ని కొని, కొద్దిగ వేడినీళ్లలో గలిసి ప్రతిదినము ఉదయం పుచ్చుకొనుడు. కొలది రోజులలో యాశోగ్యమును పొందగలవ"ని చెప్పెను. బీదవాడు పైవిధముగ చేసి యాశోగ్యమును బొందెను. వీరు ఆశోగ్యమును కొలది అణాలు విలువగల సీసా కృష్ణవేదముతోను, ధనవంతుడు పదివేలరూపాయలు ఖర్చుచేసి యాశోగ్యదకమును పానముచేసి, ఆశోగ్యమును పొందిరి. కృష్ణవేదాన్నినందు ఆరువిధములైన లవణములు కలసియుండి, గర్భము ఊపిరితిత్తులు, మూత్రము, రక్తము, ఆజీర్ణము, బలహీనత, తలనొప్పలు, మలబద్దకము, కీళ్లనొప్పలు, జ్వరము, చర్మవ్యాధులు మొదలైనవనాటిని బోగొట్టగలవు. మీరు బలహీనముగ నున్నపుడు కొద్దిగ కృష్ణవేదాన్ని ఉష్ణదకముతో ఉదయముపూట పుచ్చుకొనుడు. కొలదిరోజులలో యాశోగ్యవంతులగుదురు. ఈ లవణమును కాఫీ లేక తేనీ జీతో ఉదయముపూట సీసాపైయుండు ఒక చిన్నగీటు వరకు పుచ్చుకొనవలయును.

తయారుచేయునపుడుగూడ చేతితో అంటబడలేదు.

KRUSCHEN SALTS

ఇ. గ్రీన్స్టన్ హ్యూగ్స్, లిమిటెడ్.

(స్థాపితము 1756)

మాంచెస్టరు, ఇంగ్లాండు.

తిరుపతి

(స్వకీయవిలేఖరి)

కాంట్లాబ్యాండు ఉష్ణలమ్ముట

మదరాసునుండి సత్యాగ్రహోద్యమ ప్రచారమునకుగాను శ్రీయుత బి. యస్. శర్మగారు ఇచ్చటికివచ్చియున్నారు. ఒక జాతీయపతాకమును చేబూని నీధులలో నెల్ల తిరిగి కాంట్లాబ్యాండు ఉష్ణము విక్రయించుచున్నారు. వారు నుమారు పదిమంది వాలంటీయర్లనుచేర్చి మద్యపాననిషేధము, ఖద్దరుమున్నగు విషయములగుర్చి అక్కడక్కడ ఉపన్యసించుచున్నారు. శేపు గోవిందరాజస్వామివారి దేవాలయముంటపములో ఉత్సవమునకు వచ్చిన జనులయెడట ఉపన్యాసముచేసెదరని ప్రకటించుచున్నారు.

మునిసిపాలిటీ

సర్వదా ఖద్దరు ధరించునట్టి శ్రీయుత బి. శేషచలయ్య బి. పి. బి.ఎల్. గారు మునిసిపల్చేర్మన్ గా నుండున్నారు. పూర్వము మునిసిల్ పాకాలలయందు రాటములపెట్టించి నూలువడకడము నేర్పుచుండిరి. ఇటీవల రాటము లారకుంటూ ఉండినవి, మరల రాటము పని ప్రారంభింపబడినది. ఈవిషయమున కొందఱు కాన్సిలర్లు చాల శ్రద్ధపుచ్చుకొంటున్నారు.

పురమునకు ఎల్లెక్ట్రిక్కుదీపములు

కొంతకాలముండి తిరుమలకొండ మార్గమున ఎల్లెక్ట్రిక్కు దీపములు వెలుగుచున్నవి. ఇది దేవస్థానమువారు సొంతముగా చేయించినవని. ఇప్పుడు చేర్మన్ వారు, పురమునకుకూడ ఈదీపములుపెట్టించుటకు పూనియున్నారు. కొలదికాలంలో తిరుపతిపురమునకు ఈదీపములు సప్లయిచేయబడగలవు.

ఖద్దరునేయడము

తిరుపతికి చుట్టుప్రక్క గ్రామములలోని సాలెవాండ్రు మున్నగువారు వడుకునూలు నేయడమునకు సిద్ధముగానున్నారు. నేతగిరి పల్లెయను గ్రామమున అనాదిగా వడుకునూలునేయుటతో అభ్యాసంకలవారు యుంటున్నారు. శ్రీమాన్ క. రాజగోపాలాచార్యులవారు వారికి నూలుసప్లయిచేసి విశేషముగా వస్త్రీములు నేయించుచుండిరి. ఇప్పటికివారుకూడ వడుకునూలు తెచ్చియిచ్చిన వారికి వస్త్రములనేయుటకు సంసిద్ధత చూపుచున్నారు.

యాత్రికులకు ఒకపెద్దసత్రము

తిరుపతి రయిలువ్వువేమకొను దగ్గర దేవస్థానంవారిక పెద్ద సత్రంకట్టించుచున్నారు. పనిముడివచ్చినది. మునిసిపల్ కాన్సిలరు శ్రీయుత సుబ్బారెడ్డిగారి క్రంతాక్షున ఆపని అతి త్వరలో పూర్తి అయినయెడల యాత్రికులకు చాలఅనుకూలముగా నుండగలదు.

తెనాలి

8-6-30 సో 5 గం॥ శ్రీకృష్ణకావరక్షేణి సత్రము లోని శివరమునకు బహిరంగముగా లంఛనావళి కట్టారము జయప్రదముగా జరిగినది. సభ్యులను సుమారు 1000 ప్రజలు కలసి పాల్గొనిరి. మావట్టలనుండి లంఛనావళి కట్టారము చేయుట కిదియే ప్రథమపర్యాయముగాన కొన్ని పౌరులను రాత్రి 9 గంటలకుగాని స్వరాజ్యలనాము దర్శన మివ్వలేదు. సభకు శ్రీయుత జనపరిపాలన సహాగారి (భాయాపటము) శ్రీ యధ్యక్షునిగా భావించిరి. సభకుండు యిస్కూల్ సాహెబ్, బి. రామస్వామి (పంచమిచ్చాళి, ఉంగటూరు), ముదిగొండ బ్యాటాలింగము అన్నవరపు సుబ్బారావు, రామరాజ్ శేంపల్లి మొదలైనవారు ఉపస్థితులైరి. జరిగిన ఆలస్యమునకు విముఖుడైన ప్రేక్షకులు చివరవరకు భారతస్వభావమునో నుండి స్వరాజ్యలనాప్రసాదమును స్వీకరించి జయజయధ్వనములు పలికిరి.

9-6-30 ఉదయం, 7 గంటలకు శివరక్షకులై రాట్నమును, సుమత్యాగార్థి, జనపరిపాలన, డాక్టరు కియాగార్ భాయాపటములను ఇరుపార్శ్వములందును జాతీయ పతాకములను ముగి ౧౧ శ్రీ దుర్గానంద పంకటరత్న ముగిచిన ప్రాయజన శ్రీమహాత్మాగాంధీ సహస్రనామాళియు మొదలయిన వాటిచే ఆలంకరించిరి. బ్యాండు నాద్యములతోను జాతీయపతాకములను ధరించిన బాలరత్నా జాతీయగీతములు బాడు సత్యాగ్రహులతోను జిల్లపై నాలు నడుకునారితోను ఉత్సవము జయజయధ్వనములు మిన్నమట్ట బయలుదేరి నగరమందలి ముఖ్యవిధులందఱు ఊరేగిరి. ప్రజలు మధ్యస్థ హోతుల నొసంగిరి. సో 5 గం॥ బహిరంగసభ సమావేశముగాంధీ (భాయాపటము) యధ్యక్షుడైన జరిగినది. రాట్నములకు మహిమను గురించియు విదేశీవస్త్ర బహిష్కారావశ్యతను గురించియు, పలువురు పదవ్యసించిరి.

కె. యన్. సింహా

10-6-30 మధ్యాహ్నము 2 గంటలకు వారి స్వగ్రామమున వలికేటండ్ రూపాల కృష్ణమూర్తిగారిని తాటిగలలు నగరమున నేరముపై 148 427 సెక్కులకంద ఆస్తుచేసి తెనాలి జైలుజయమున తీసికొని వెళ్ళివారు. బహుశా రేపటి దినము విచారణ జరుగవచ్చును. (విలేఖరి)

దేవరంపాడు

(స్వీయవిలేఖరి)

జూన్ 7:—భారత కాంగ్రెసు సంఘటితమున ననుసరించి నిన్నటి ఉదయము దేవరంపాడు సత్యాగ్రహశిబిరమునుండి శ్రీమతి శేవమాంబగారి నాయకత్వమున 16 మంది శ్రీసత్యాగ్రహులు ఉత్సాహమునకు బయలుదేరిరి. వారిసెంట శ్రీమతి ఉన్నన లక్ష్మీబాయిమ్మగారుగూడ వెళ్ళుచుండిరి. అక్కడ ఒకహాంకలో సుమారు 15 మంది పోలీసులు సభాభగ్నస్వేచ్ఛరు యుండి ఎచ్చటికి వెళ్ళుచున్నారని వారి నడిగిరి. పరలోకున్న ఉప్పు తెచ్చుటకు వెళ్ళుచున్నామని శేవమాంబగారు జవాబిడిరి. భగ్నస్వేచ్ఛరు వారిని వెళ్ళుటకు పీటగాదనగా కాంగ్రెసువారి ఆజ్ఞానుసారము వెళ్ళుచున్నామనియు మేము వెళ్ళకమానమునియు శేవమాంబగారి చెప్పిరి. ప్రక్కనున్న సందు తిరుగుచుండగా శ్రీమతి లక్ష్మీబాయిమ్మగారు కూర్చుండిరి. తర్వాత సత్యాగ్రహులందరుగూడ మార్పుండిరి. అద్దంకి సూపరెంట్ డెంటుగారును వంగోలు సబ్ కలెక్టరు బాపట్ల సాల్వసూపరెంట్ డెంటు బస్సులో వచ్చిరి. అక్కడనున్న అసంతాచారిగారిని అరెస్టుచేసిరి. తర్వాత శ్రీదేశము దగ్గరనున్న నాయకులెవరిని అడిగిరి. అప్పుడొక సి. ఐ. డి. లక్ష్మీబాయిమ్మగారిని చూపెను. వెంటనే లక్ష్మీబాయిమ్మగారిని గూడ అరెస్టుసిరి. వారెండు మామను లక్ష్మీబాయిమ్మగారు గూడగా వారికి సహచార్య అధికారమున్నదని పోలీసువారు నడిచి బస్సు నెక్కుమనిరి. పురుషులను బస్సులోనే నెక్కును, నడిచివచ్చెద ననిరి. వారి అధికారమునందున్నంతవరకు తమ మాటినవలెనని చెప్పి బస్సునెక్కించి అసంతాచారిగారిని లక్ష్మీబాయిమ్మగారిని వంగోలు తీసికొని వెళ్ళిరి. మిగిలిన దళముమాత్రము కడక ఆచ్చుటనే మార్చునియుండిరి. 1 1/2 గంటల తర్వాత శివరమునుండి వారిని రమ్మలి ఆజ్ఞాకాగా శివరము వెళ్ళునకు బయలుదేరిరి. ఇంతలో భగ్నస్వేచ్ఛరు ఒకరువచ్చి ఎండలో మీరు చనిపోయెదరు, మాకారులో ఎక్కండి రైలు దగ్గరకు చేర్చెదము అనిరి కాని వారి వంటి దుష్టజనులు నిరాకరించి వారి ప్రయాణమును సాగించిరి. అంత భగ్నస్వేచ్ఛరు వెళ్ళవద్దగా మోకరవ్యము మీరు నెరవేర్చుకొనుదు, మాకరవ్యము మేము నెరవేర్చుకొనెదమని శేవమాంబగారు నడిచిరి. తర్వాత శేవమాంబగారిచేతిలోని పతాకము బలవంతముగా తీసికొనిరి. తర్వాత దళము శివరము చేరెను.

శ్రీ సత్యాగ్రహదళములో సహకారిగా నొక పురుషుని వాలంటీరుడెను. ఆతనిచేతిలోనున్న పతాకమును విడువకయుండగా ఆతనిచేతిపై కొట్టి పతాకమును లాగికొని ముక్కలు ముక్కలుగా విరిచిరి.

అమలాపురము

(స్వీయవిలేఖరి)

ఆతిథ్యమునకు శిక్షలు

ఈనెలలో మండలనాయకుల కాత్తికర్మ మిచ్చినందులకు నోటీసుల జారీచేసెట్లు నూచింపబడెను కదా. ఆనోటీసు ప్రకారము మాతాలాకాత్తికర్మదారుడగు శ్రీయుత గణపతి రావునాయుడు గారు విచారణ జరిపి సానికనాయకులగు శ్రీయుత నడింపల్లి సుబ్బారాజు, దువ్వూరి వెంకటేశ్వర్లు గార్లు యీ ఉభయులపైను 6 నెలలు కఠినపాతము, 1000-0-0 (వెయ్యిరూపాయలు జరిమానా), అది చెల్లింపనివో ఆరునారములు కఠినపాతము విధించిరి. చుట్టూనాడు శిక్ష ననుభవించుటకు రహస్యముగ రాజమండ్రి సెంట్రల్ జైలునకు గొనిపోబడిరి. ఈనాయకుల విచారణ సంవత్సరమున 4.5 నెలలపాటు జనము వచ్చి ప్రజలు సంఘభావమును అధికారులకు వ్యక్తపఱచిరి. నాయకులను జూపునంతవఱకు ఆప్రదేశమును ఎవలమని ఆముందుకుండలలో భీష్మించుకొని మార్పునకుచే సానికాధికారులు ప్రజాభిప్రాయమును తృప్తికరింపనేరక నాయకులను జూపించ వారికి పూలమాలలొచ్చింది. అంతకుపూర్వమే అనాతవరం కాపురములు శ్రీయుత ముకల వెంకటరత్నము, నన్నెచింతలపూడి కాపురముడు తాలాకాబోర్డు ఉపాధ్యాయుడు పుల్లెల సూర్యనారాయణ, తొత్తరమూడి ఆయుర్వేద డాక్టరు రాజోలునాయకులగు మల్లాది రామమూర్తిశాస్త్రిగారి దానమరదిచి. సుబ్రహ్మణ్యమగార్లు ఈ ముగ్గురును 6 నెలలు కఠినపాతము, 500 రూపాయలు జరిమానా అది చెల్లింపనివో ఆరునారములు కఠినపాతము విధింపబడెను. శ్రీయుత తురగా శ్రీరామమూర్తి, దువ్వూరి రామసోమయాజులు గర్లపై నోటీసులు జారీకాబడలేదు చి. యన్. శాస్త్రిగారు మాత్రము బహిరంగముగ తీమార్చుమును కోరుకొనిరి.

బహిరంగసమావేశములు

మల్లపరాజుగారి తిరువంతరమున సానికనాయకులగు నియమింపబడిన శ్రీయుత ముగ్గు శ్రీరామవరసింహము గారి యాజమాన్యమున ప్రతిదినము సాయంకాల మొదలుగుంటలకు తిలక్కుపైదానమున బహిరంగసమావేశములు జరుపబడుచు ప్రజాకర్తవ్యప్రబోధము పలుపుచు వ్యక్తులచే గావించబడుచున్నది విదేశీవస్త్రబహిష్కార ప్రచారసందర్భమున విదేశీవస్త్రహనము మాడ అపవిత్రమును జరుగుచున్నది.

శ్రీలక్ష్మి సత్యాగ్రహసమావేశములు

ఈ గ్రామమున ప్రతిదినమున, శ్రీయుత జోన్నలగడ్డ మల్లపరాజుగారి భార్య శ్రీమతి వెంకటరమణమ్మగారు శ్రీలక్ష్మి సత్యాగ్రహసమావేశములు జరపుచు, భాదీపస్త్రవాణి పీని గావింపుచు రాట్నప్రబోధము జరుపుచుండిరి. ఈ ప్రచారముచే పనితామండలిలో సంఘము కలుగుచున్నది.

హారతాళము

సానికనాయకుల శిక్షల సందర్భమున యీ గ్రామనర్రములు యిదివఱకునలె ఎవరి ప్రోత్సాహము లేకుండగ నీ కలంత తామె దుకాణములను మూసివైచి జయప్రదముగ హారతాళము జరపి నాయకులపట్ల గలభక్తిని ప్రకటించిరి.

రాట్నలక్ష్మీవ్రతము

శ్రీయుత జోన్నలగడ్డ మల్లపరాజుగారి యింటిందగ్గ శ్రీమతి జోన్నలగడ్డ వెంకటరమణమ్మగారు రాట్నలక్ష్మీవ్రతము శ్రీలక్ష్మీసమక్షమున సక్రమముగ నిర్వహించిరి. ఉదయముననే రాట్న మూరేంపబడినది. ఈసందర్భముననే రాజోలులో అరెస్టుకాబడిన మల్లాది రామమూర్తిశాస్త్రిగారిని యీ మార్గముగూడా కాకినాడకు గొనిపోవుట తలపించెను. ఈవర్తమానము శాంతిసైన్యశిబిరమున కందజేయబడెను. శాంతిసైనికులు జయజయధ్వనములతో, కర్పూరపు హోరకులతో పూలదండల సన్నాసముతో కొంతమారము కారు ననుసరించి రాట్న ఊరేగింపులుత్సవమును జరపిరి.

శాసనాధికారి

ప్రచారకుల ప్రబోధఫలితముగ యీపురియందలి వేళ్ళాసోదరియలు కొందఱు శాంతిసైనికులకు బహిరంగముగ భోజనపుటేర్పాటు లొసరించి యీయాపమున శాసనోల్లంఘనము గావించ బడకంకణలై మార్గదర్శకులయిరి. వారిసలబ సాహసముచేసిన యీతాలాకాలో పై 157 సెక్కు సురద్రవనని నమ్ముచున్నాను.

నేతుమందనం పటము

శ్రీయుతులు ఎమ్. ఎన్. శర్మ అందు నన్ను 8 నీటి విరాస్వామి చెట్టి స్త్రీలు, బ్రహ్మి కేసు, మదరాసు ఈ పటము కృత్జ్ఞతతో నందుకొంటిమి. నైజ 14-20 నెల మూడు రూపాయలు, ఓరియంటలు ఆర్టునీరు శ్రీరామ చంద్రమూర్తి లంకకు వెళ్ళుటకు నేతుమను కట్టుట వానర నేనలు తోడ్పడుట అనునవి యీ పటములోని విషయములు.

గాంధీమహాత్ముడు చెరసాలలో

నుండి రాజప్రతినిధికి వ్రాసిన లేఖ

స్టోకోంబుగారి ప్రకటన

బొంబాయి, మే 31:—జార్జి స్టోకోంబుగారు శేడు డెయిలీ హెరాల్డుపత్రిక కిటుల తంతివార్త నంపిరి.

గాంధీగారు ఎరనాడ చెరసాలలోనుండి రాజప్రతినిధి కొక లేఖను వ్రాసి నంపిరి. నాకు తెలిసినది. దేశమునందు జరుగుచున్న స్వరాజ్య సత్యాగ్రహములకు ఫలితమును నవల దౌర్జన్యములు కలుగుచున్నందులకు నేను చాలవీరిలను చున్నానుగాని సత్యాగ్రహమును సాగించుచున్న వారందరను ఆహింసా ప్రమాణబద్ధులై యున్నారు. ఆహింసా ప్రత్యమును కొనసాగించుటకు దీక్షబూనియున్నామగునీ దౌర్జన్యములకు ఉద్యమ మొత్తమాత్రమును బాధ్యముకాదు అని మహాత్ముడు రాజప్రతినిధికి వ్రాసెనని నాకు తెలిసినది. ఈలేఖ తమకు చేరవదని వారు గాంధీజీకి తెలియజేయుచురేమోగాని అంతకంటె మరెట్టి ప్రత్యుత్తరము నొసంగరు. స్వరాజ్య సత్యాగ్రహమును పూర్తిగా రూపుమాడగలుగువరకును ఉద్యమనాయకులలో సెన్సారిత్వముగూడ యెట్టి వుత్తర ప్రస్థుత్తరములను సంభాషించు జరుపకుండుటకు ప్రభుత్వోద్యోగులు కృతనిశ్చయులైరిని తెలియుచున్నది అని స్టోకోంబుగారు వ్రాసిరి.

రాజప్రతినిధి మిత్రవాదులతో సంభాషించుట

బొంబాయి, జూన్ 4:—రెండు మూడు రోజులనుండి మిత్రవాదవాదులలో నొక రిద్దరితో రాజప్రతినిధి సంభాషించెనని తెలిసినది. వారిలో నొకడు చాల నిదానమైన వారని యానుచిత్యరతులనియు భారతీయులచేతను వాళ్ళాస్థులచేతను గూడ గౌరవింపబడుచున్నవారు కలరు. ప్రస్తుత విషయ సిద్ధిలో రెండు తేదీలు సభను గూర్చి చర్చించుట నిష్ఫలము. కాంగ్రెసునా రెవరును ఆ సభకు రాకపోవుటయేగాక ఆసభలో పూర్ణ స్వరాజ్యవిధానమునుగూర్చి కేవలము చర్చించుట మాత్రమే నాకీ ఆ విధానమును నిర్ణయించుటయే ముఖ్యముగా జరుగగలదు అని గట్టివాదానము చేయుటకు దొరకియు వారు సలసిదలెనగాని లిబరలు పక్షమువారి ప్రతిఘటనగూడ రెండు తేదీలు సభకు రాజాలరు. అని బ్రిటన్ భారతదేశముల వారిచే మిక్కిలి గౌరవింపబడుచున్న యీ మిత్రవాదవాదులుడే రాజప్రతినిధికి విప్లవముగ తెలిపెనని నాకు తెలిసినది అని స్టోకోంబుగారు వ్రాసిరి. (ఇండియన్ డెయిలీ మెయిలు.)

కెయిరాజిల్లాలో కొట్లాటలు

హిందువులు పీర్లపై రాళ్ళు వేయుట

పోలీసులు కాంచుట

బొంబాయి, జూన్ 10:—ఒక ప్రభుత్వప్రకటన యిట్లు చెప్పెనున్నది:—జూన్ 8 వ తారీఖున కెయిరాజిల్లాలో కళలాల్ ఆసు సలమన కొట్లాటలు జరిగినట్లు తెలియుచున్నది. ఈ దాడు కారణమేమో పరిగా తెలియలేదు గాని హిందువులు ఒకటాటియామీషను, దానిని మోయువారిమీదను రాళ్ళువేసిరినియు, అందులకు కొందరికి చెబ్బలుతగిలెననియు తెలియుచున్నది. హిందువులు కయ్యుమనకు కొలద్రువుల అభిప్రాయములో నుండిరి. కళలాల్ పోలీసుస్టేషను అధికారి గానున్న హెడ్ కనిస్టేబులుకు తలమీదరాయిపడి చెబ్బతగిలెను. అతనితో 6 పోలీసులుగూడ నుండిరి. ప్రజలు వెల్లిపోనివో కాల్యునలవచ్చునని హెడ్ కానిస్టేబులు చెప్పినను ఫలితము లేక పోయెను. రాళ్ళు పోలీసువారిపై దువ్వబడెను. అందుపై కనిస్టేబులు రెండుగుండ్రను కాల్యెను. ఎంతయిందికి చెబ్బలు తగిలినవో తెలియలేదు. (ఆ. పై.)

కాకినాడ వార్తలు

కాకినాడ, 9-6-30:—నిన్న సాయంకాలము పమిష్టి శాసనోల్లంఘనము వర్తము గావించుటచే విరమింపబడెను. నగరసంక్షేపము మాత్రము గావించబడెను. చొల్లంగి యజ్ఞశాలకు శ్రీయుతులు మార్యానల సత్యవారాయణ (శివరాధిపతి) పెనుమత్స్య సత్యన్నారాయణరాజుగార్లు సుమారు 6 1/2 గంటలకు వెడలిరి. అంతకు పూర్వమే జిల్లా కలెక్టరు పోలీసు సూపరెంట్ డెంటు సర్కిలు, సబుఇన్స్పెక్టర్లున్నూ, సుమారు 60 మంది రిజర్వుపోలీసు దళమున్నూ చొల్లంగివెళ్ళి అచటనున్న శాంతిసైనికుల తరహి పాకల పీకచేసిరి. కాని శివరాధిపతిని, మాత్రం ఏమిన్నీ చేయలేదు.

శివరాధిపతిగారు చెబ్బలు తగిలిన వాలంటీయర్లను బండిపై పంపి ఉపచారములు గావించిరి. శాంతిసైనికులు మరల రాత్రి తొమ్మిదిగంటలకే యజ్ఞశాలను తిరిగి నిర్మించిరి. (ఒక విలేఖరి)

రామచంద్రపురం

శ్రీయుత విక్రీణ వెంకటరత్నంగారు ఫలహారములు పెట్టినందుకు ఆరస్తుచేసినందున రామచంద్రపురం తాలూకాలో ప్రతిగృహమునకు కూడా వాలంటరీలకు భోజనము, ఫలహారములు పెట్టదలచుకొన్నట్లు తెలియుచున్నది. శ్రీయుత విక్రీణ వెంకటరత్నంగారి భార్య మామగారు యింకా బంధువులు రాజమండ్రి వెళ్లుచుండగా రామచంద్రపురంలో పని వుండగా ఆగిరి, అంతట రామచంద్రపురం సబు యిన్స్పెక్టరువద్ద కనిపింబులు వచ్చి యీకాదు వెంకటరత్నంగారిది గనుక వారికి విధించిన జరిమాన రు 1000 లకు జప్తుచేయవలసియున్నది. గనుక ఆపుడు అని చెప్పగా అంతట కారులో వున్నవారు ఒకరు కారుకు శ్రీ వెంకటరత్నంగారికి యేమీ సంబంధం లేదు కారు నాకు అమ్మిరి అని అమ్మిన మొత్తమునకు రకీదు పోలీసు వారికి చూపిరి. అంతట పోలీసువారు తిరిగి ప్రేమకువ ప్లేరి.

(ఒకవిలేఖరి)

గోదావరి ఏజన్సీ

కల్లుసారాదుకాణముల పికెటింగు

గూటాల:—దివి 8-80 తేదీన ఏజన్సీ సత్యాగ్రహ దళము శ్రీయుత చేలియ్యం శ్రీరామమూర్తిగారి నాయకత్వము క్రింద గూటాల గ్రామములో కల్లు సారాదుకాణముల పికెటింగు జరిగెను. కల్లువచ్చే రోజులు ఆఖరుకుచే 4 రూపాయలకంటె ఎక్కువ అమ్మకంలేదు. నిన్నటిరోజున పికెటింగువల్ల 2 రూపాయలకంటె అమ్మకం లేదు.

సారాదుకాణమునకు ప్రతిరోజునను 50 రూపాయలు అమ్మకము గలదు. పికెటింగు ప్రారంభించిన రోజున 5-8-0 రూపాయలకంటె ఎక్కువ అమ్మకంలేదు. ఆస్వల్ప అమ్మకమైనను చాటుమాటున అమ్మకంలే వచ్చినది. అదికూడ ఆపుచేయుటకు తగు కట్టుబాట్లు జరుగుచున్నవి. ఊళ్లో అత్యంత సంచలనము కలిగినది. దుకాణదారు వాలంటరీలను గెంటిచేసినను తోసి వేసినవోటుననే వచ్చి నిలబడసాగిరి. ఇవారాదారు కేళిరాజా వెంకటచలం, రాను అను యిద్దరు వాలంటరీలను బలవంతముగా లోపలికి తీసికొనిపోయి చేతులమీద కొట్టి పక్కలోపాడీచి జెండాలు తీసుకొనుటకై పెనగులాడెను. కాని ధీరులకు వెంకటచలం, రాను ఎంతమాత్రమును చలించక ప్రాణముపోయినా సరే, జెండాను విడుదలు అని జవాబిచ్చిరి. వాలంటరీలను కొట్టగానే ప్రజలకు పొరువము హెచ్చయినది. వారిని కాంతిపరుచుటకు చాలనేపయినది. ఈ ఊళ్లో తాగుడు అతిదారుణముగా నుండుటచే నాలుగు రోజులైనను ఎరుసగా పికెటింగు చేయక తప్పదు. తగిన కట్టుబాట్లు కూడ జరుగుచున్నవి. రాత్రి 9 గంటలవరకు పికెటింగు జరిగినది. వర్షము కురియుచున్నను తడేకడితతో పికెటింగు చేసిరి.

(ఒకవిలేఖరి)

తాడేపల్లిగూడెం తాలూకా ప్రభుత్వ అరెస్టులు

8-6-80 తేదీన తాడేపల్లిగూడెం సంతలో విదేశవస్తువులవద్ద పికెటింగు జేయుటకు ముగ్గురు కాంతిపైనికులు వెళ్లిరి. ఆఫీసునుకు దూరముగా శ్రీయుతులు పసల కృష్ణమూర్తి తాలూకా జిల్లాబోర్డు మెంబరు తాలూకా కాంతి సత్యాగ్రహ కమిటీ డిప్యూటీలను వితాల వీరభద్రరావు, తాలూకా కాంగ్రెసు సంఘ కార్యదర్శి రాష్ట్రీయ కాంగ్రెసుసంఘపు మెంబరులు వెళ్లిరి. పికెటింగుచేయు పైనికులలో శ్రీయుతులు కూర్మాల గురమూర్తి, బోయిన వెంకన్న, మానేపల్లి మల్లికార్జునదుగార్లనున్ను వెంటపాడు పోలీసు హెడ్డుకాన్స్టేబిలు యీ 5 గురిని ఉదయము 10 గంటలకు అరెస్టుచేసిరి. వీరిని వెంటపాడు సబుజైలులోనే 8 వ తేదీ అంతయునుంచి 9 వ తేదీ ఉదయము భీమవరం రెవెన్యూ డివిజను ఆఫీసరుగారి యెదుట పెట్టుటకు తీసుకువెళ్లిరి. పికెటె పోలీసువారు వెట్టిన కేసులో బలాత్కారముగా పికెటింగు చేసినవారనే నేరమును మోపిరి.

నల్లజర్లలో శ్రీయుతులు గెడా రఘునాయకులు, కడియాల రామారావు, కడియాల మార్యారావుగార్లను వారు యాతచెట్టున నరికిరను కారణముతో పోలీసుల పోలీసు సబు యిన్స్పెక్టరు కేసును పెట్టెను. వీరినికూడ వెంటపాడు సబు జైలునకే 8 వ తేదీ ఉదయము తీసుకువచ్చిరి. 9 వ తేదీ ఉదయమున వెంటపాడు సబుమేజిస్ట్రేటు సారంగపాణి చెట్టిగారి విచారణచేసి కొట్టినచెట్టుఖరీదు ఎక్కువైనందున తాను జడ్జి మెంటు చెప్పుటకు విలుతక ఫీటువరం రెవెన్యూడివిజను ఆఫీసరు ఎదుట 9 వ తేదీ మధ్యాహ్నము తీసుకువచ్చిరి. ఇంకను యీకేసువిచారణ పూర్తి కాలేదు.

(న్యూయిలేఖరి)

నల్లజర్ల

7వ తేదీ ఉదయము పట్టుకొని విడిచిన వలంటరీ గెడా రఘునాయకులుగారు, కడియాల మార్యారావు, కడియాల రామారావుగార్లు తిరిగి ఆరు తాటిగలలు ఒక యాతచెట్టు నరికిరి. ఇంతవరకు వీరు నరికిన చెట్టు మొత్తము యిరువై ఒక్క యాతచెట్టు ఆరు తాటిగలలు. అందుపై పోలీసులు యామగ్గుకుని వుదయం యెనిమిది గంటలకు శివరములో ఆరెస్తు చేసి గ్రామమునుండా తాడేపల్లిగూడెం రోడ్డువెపునకు తిరిగి పోవుచుండగా శివరములో ఉన్న కాంతిపైనికదిగము వెంట బయలుదేరెను. గ్రామవాసులు ఎదురేగి రెండు గంటలు అపి కాంతి పైనికులను వున్న మాలాంకృతులను చేసి గ్రామ మంతయు ఊరేగించిరి. గ్రామములో నున్న శ్రీపురుషులు బాలురు వృద్ధులు యావన్నుండి వుత్సవముతో బయలుదేరిరి. ప్రతియింటి వద్ద కాంతిపైనికులను అపి హరకు లిచ్చి నోపట కళ్యాణాలిక విడి ఫలములు తాంబూలము లిచ్చిరి. గొప్ప ఊరేగింపు ఉత్సవము జరిగెను. అంతలో సాబు ఫజ్ యినస్పెక్టరుగారు వచ్చి వుత్సవము జరుపరాదనియు వలంటరీలను వెంటనే శంకుదనియు చెప్పుచు చేతిబెత్తముతో దప్పవాళ్లను కొట్టి ఒక డప్పు బ్రదలకొట్టెను. వెంటనే మేడిన బ్రహ్మయ్యగారు అను కమ్మ వీరుడు ఒక డప్పును తన మేడలో వేసికొని వాయించుచు నమ్మకూడ కొట్టు దణుకు. ఇంతలో మదిగవాళ్లు మేము వచ్చి నా మానము. మేము వాయించెద మని మొదలిడిరి. బ్రహ్మాండ మయిన ఉత్సవము జరిగినది. ఏమట్లు కాంతిపైనికులను వెంట పాడు సబ్ జైలుకు తీసికొని వచ్చిరి.

నల్లజర్లలో 9 తేదీ ఉదయం, తిరిగి వంకిన నువ్వు రావు, నుంకవల్లి వీరభద్రరావుగార్లు ముప్పది యాతచెట్టు నాలుగు తాటిగలలు నరికిరి. గ్రామములు వారినంతయు అభి శంకించిరి.

వెంటపాడు

8 తేదీ నల్లజర్లలో అరెస్టుయిన కాంతిపైనికులను విచారణ జేసిరి. సబ్ మాజిస్ట్రేటుగారు విచారణ జేసిరి. విచారణలో మేజిస్ట్రేటుగారు మిరు క్షమాపణ యిచ్చిన విడిచిపెట్టెద మనిరి. కాంతిపైనికు లంగీకరింపలేదు. క్షమాపణ యియ్యకున్నను మిమ్ములను విడిచిన యిండ్లకుపోరురా అని అడుగుగా, విడిచినవెంటనే తాటిగలలు ఈతచెట్టు నరుకుటకు పోవుదుము గాని యిండ్లకుముట్టుకు పోనునని, శిక్షనిమిత్తము భీమవరం పంపించిరి.

(ఒకవిలేఖరి)

తక్షణమేకావలయును

సామర్థ్యముగల బ్రాంచి నూవర్ యింట్లెం డెంటు నెల 1 కి 100/- రూపాయలు జీతమును, 50/- రూపాయలు, ప్రయాణాభ్యర్థులుయివ్వబడును. ఈకంపెనీలో వాటా 1 కి 5 రూపాయలుచొప్పున 100 వాటాలుకొనినవారుమాత్రమే ధరఖాస్తులు పంపుకొనవలయును.

ఆర్థిక అభ్యుదయబాంక్ లిమిటెడ్, నెం 4 ఎర్రబాలుశెట్టిగిద్ది, జి. టి. మద్రాసు.

బరి బీజము గల మనుష్యులు

బీజములు విపరీతముగ వృద్ధియగుటకు చూచి చింతింపబని లేదు. అశ్చుతమును నూతనమైన నూనె యొకటి కనిపెట్టబడినది. నునకొనికి పూర్ణం సత్వమును ప్రసాదించగలిగి యున్నది. నిరపాయకరమై, మృగమదము చేర్చు బడక తయారు చేయబడినది.

జి. పి. చ్వారా తెప్పించుకొనువారికి రు. 5/8-; రొక్కము ముందుగ చెల్లించువారికి రు. 5/- ఏమాత్రము ఆలస్యము చేయక నేడే క్రింది అడ్రసుకు వ్రాయుడు:—

ADVERTISER, Post Box No. 592, BOMBAY.

రాజమండ్రి

(న్యూయిలేఖరి) బహిరంగ నభలు

ఈ పట్టణముందు ప్రతిదినము శ్రద్ధానంద ఘాటునందును యితర ప్రదేశములందును బహిరంగనభలు జరుగుచున్నవి. ఈనెల 8 వ తేదీ సాయంత్రము వాలంటరీ శివరమునుండి శ్రీల యూరేగింపు బయలుదేరి బాతీయగీతములు పాడుచు ముఖ్యమంతులగు డావెళ్ళి శ్రద్ధానందఘాటులో ఆగెను. అచ్చట గొప్పసభజరింపెను. ఆసభలో పలువురు శ్రీలపవనస్థినించిరి. తిరిగి ఈనెల 7 వ తేదీ సాయంత్రము శ్రద్ధానందఘాటుయందు గొప్పసభ జరిగెను. ఆ సభయందు ద్రోణరాజు కన్న కామేశ్వరరావుగారు యంగుండియ ప్రతికలలో ప్రచురింపబడిన దర్శన ఉత్పదాడిని గురించిన్న అక్కడ వాలంటరీలకు గలగచేసిన ఘాతలనుగురించి వ్యాసములను చదివి తెలిసిందిచెప్పిరి. కామేశ్వరరావుగారు చెప్పుచుండగా సభికులనేకులు కన్నీరు కారునట్లుగా విచారించిరి. ఈనెల 9 వ తేదీ సాయంత్రము మరియొక సభజరుగును. ఆసభయందు ఖద్దరుగురించిన్న ప్రస్తుత పరిస్థితులనుగురించిని ఉపన్యాసము లిచ్చుచున్నాడు. పోలీసువానిని రాజీనామా నివ్వమని కోరినందులకు వాలంటరీలనుకు 6 నెలల శిక్ష.

శ్రీజోమూర్తుల వెంకట్రావుఅను వాలంటరీ ఈనెల 1 వ తేదీన రాజమండ్రిలో శ్రద్ధానందఘాటునందు పోలీసువారిని తమయొక్కోగములు వదలవలసినదని హెచ్చరించుచు కరపత్రముల ప్రచురణ చేసినందులకు ఈనెల 7 వ తేదీ ఉదయము నువారు 8 గంటలకు అరెస్టుచేసి బాయింటు మేజిస్ట్రేటు కోర్టులో హజరు పరచిరి. 1923 సం॥ త్రు 22 వ ఆక్టోబరు 8 వ తేదీ నుక్రింద వెంకట్రావుమీద నేరారోపణ చేసిరి. డిప్యూటీ నూపరింట్లెం డెంటు ఒక్కరుమాత్రము సాక్ష్య విచ్చెను. వెంకట్రావు విచారణయందు పాల్గొనలేదు. ఆయనకు 6 నెలలు కఠినశిక్షయను రూ. 200-లు జరిమానాయను విధింపబడెను. జరిమానా చెల్లించని యెదుట 6 వారములు కఠిన శిక్ష విధింపబడెను.

విదేశవస్తువుల మాపులు పికెటింగు

ఇప్పటికి నువారు 10 దినములనుండి ప్రతిదినము ఈపట్టణములోనున్న వాంటిర్ల విదేశీవస్తువుల కొట్లవద్దకుపోయి పికెటింగు చేయుచున్నారు. బకాదలో నిలబడి కొట్లలోనికి బట్టలు కొనేసిమిత్తము వెళ్లేవారిని విదేశవస్తువులు కొనవద్దని బ్రతి మాలుకొనుచున్నారు. వాలంటరీ చేయుచున్న ఈ కృషికి విదేశవస్తువుల వ్యాపారము బాగా తగ్గినది. మహాకార్లలో చాలమంది సరళముగా తీరుకొనుచున్నారు. శ్రీ వాలంటరీ గూడ పికెటింగునందు పాల్గొనుచున్నారు.

ఖద్దరు ప్రచారము

ఖద్దరు ధరించేవారికి సంఖ్య క్రమక్రమముగా హెచ్చుచున్నది. రాజమండ్రిబకాదలో చూచిన నూటికి ఏబదివలె తుకుపైగా ఖద్దరుబట్టలు ధరించువారు కనబడుదురు. ఈ పట్టణములో అన్ని బాతులలోను ఖద్దరు ధరింపవలెనన్న అసక్తిగలిగినది. ఖద్దరుత్పత్తికూడ వృద్ధి అయినది. ఏప్రిలు మేనెలలలో ఖద్దరు ధరలు పెరిగెనుగాని క్రమముగా ఈనెలలో ధరలు తగ్గిచున్నవి. ఇంకాతగ్గుటకు కారణము ఖద్దరుత్పత్తి వృద్ధియేగాని వేరొకటిగాదు. ఈజిల్లాలోని పందలపాకయను గ్రామములో నున్న బిల్లులో తయారగుచున్న మాలునుండి తయారుచేయు బట్టకూడ విస్తారముగా ఖర్చు అగుచున్నది.

ఆయుర్వేదభూషణ నోరి రామశాస్త్రిలవారి క్షీ ర వ ర్ధ ని మె బుడ్డి 1-కి 20 1-కి. తిల్లలకు చనుబాలను వృద్ధిచేయును. అన్ని సాపులలో రోగములు ఆయుర్వేద నిలయయ (రిజిస్టర్డ్) చెబబాడ.

కా వ లె ను

రు 35-1-40 జీతముపైన రెండు తెలుగుపండితులపదవులును, రు 30-1-35 జీతముపైన రెండు తెలుగు శండితులపదవులును ఖాళీగా ఈ జిల్లాబోర్డు నందు కలవు. ఈపదవులకు విద్యాన్ పరీక్షయందు గాని, లేక దానికి నరియైన పరీక్షయందు గాని వుత్తీర్ణులైనవారు 20-6-30 వ తేదీలోగా ఈ క్రింద సంతకముచేసినవారికి అర్హిలు పంపుకొనవలెను.

కర్నూలు. } బి. పి. శేషారెడ్డి, జిల్లాబోర్డు ప్రెసిడెంట్.

మహాత్మాని నిర్బంధము:

ఏకాంతవాసము

మీరాబాయిగారు

నిన్నటి తరువాయి

ఈ విషయములో చెరసాల నిబంధనలే సంగతులను నివరించగలవు.

జూబాయి గవర్నమెంటువారు నిర్ణయించిన చెరసాల నిబంధనలే 1927 సం॥రము పునఃపరిష్కృతమైనవి. సదరు నిబంధనలుగల బొంబాయిజేయిలు మాన్యుయలులోని భాగము లను యీ క్రింద ఉదాహరించుచున్నాము:— 27 అధ్యాయ ములో 802 (2) నెంబరు పేరాలో సాధారణ కైదును గూర్చి యీ క్రింది రీతిగా వ్రాయబడినది:—ప్రత్యేకపు ఖా నాలలో ఉంచవలయున్న ఖైదీలు ఉన్న యెడల యితర ఖైదీ లనుండి వారిని వీడదీసి ప్రత్యేక ఖానాలలో ఉంచవచ్చును. కాని, వారిని ఒంటిగా ఒక చోట నిర్బంధించవలసినదనియెడి ప్రత్యేకపు శిక్ష విధించినచో తప్ప ఒంటిగా బందిఖానాలో ఉంచరాదు.”

ఏకాంత వాస నిర్బంధము అను శిక్ష యీ ప్రకారము గా వివరింపబడినది:—ఏకాంత వాస నిర్బంధములోనున్న ఖైదీ లచేత కాయకష్టముగాని యితరపనులుగాని చేయించిన చేయించ వచ్చును. లేదా అనవసరమైనయెడల చేయించక పోవచ్చును. కాని, వారిని ఏకాంతవాసములో నిర్బంధించినంతకాలము ఇతర ఖైదీల సందర్శనానికనుమతి వారికి ఉండవలయును. ఇతర ఖైదీలతో మాట్లాడకుండా చేయవలెను. ఏకాంతవాస నిర్బంధమునందున్న ఖైదీకి రోజు 1 కి 1 గంట దేహపరిశ్రమ కలుగజేయవలెను. అతడు భోజనమును ఇతర ఖైదీలు ఒక రిద్ద రిద్దో కలిపి చేయవలెను.

38 అధ్యాయము సేరములు శిక్షలు 708 (12) పేరా. ఇప్పుడు గాంధీగారు అనుభవించుచున్న శిక్షకన్న పై జెప్పిన శిక్ష చాలవరకు భరించుటకు సాధ్యముగా నున్నది. ఎందునట్లనగా, గాంధీగారు భోజనకాలమందు గూడ ఇతర ఖైదీల సందర్శనములేకుండా ఒంటిగా నిర్బంధములో నున్నారు. మీరు అనుభవించుచున్న నిర్బంధమును చూడగా ఏకాంతవాసశిక్షకు తుల్యముగా నున్నది. ఈ ఏకాంతవాసము ఈ క్రిందిరీతిగా నిరూపించబడినది.

ఏకాంతవాస నిర్బంధములో నున్న కైదీ యితర కైదీలతో సంభాషించుటకుగాని, ఇతర కైదీలను సందర్శించుటకు గాని అవకాశముండగూడదు. (18 అధ్యాయము. శిక్షలు 415 పేరా.

420 పేరా. ఏకాంత నిర్బంధశిక్షకు కైదీ ఆర్డర్ మైన కైదీలలో నున్నట్లుగా డాక్టరు సర్టిఫికేట్లు ఇచ్చిన పిమ్మట 82 నెంబరు రిజిస్టరు ఆసంగతి నమోదుచేసిన పిమ్మటనే అట్టినిర్బంధమునందు సదరు కైదీ ఉంచబడవలెను.

428 పేరాలో ఇట్టి ఏకాంతనిర్బంధములోనున్న కైదీని ప్రతిదినమున్ను నూపరింపెండెంటుగారును, మెడికలు ఆఫీసరు న్ను తినిపించెయవలెను.

ఏకాంతవాస నిర్బంధము ఒక శిక్షగా ఎట్లు విధింపబడినదో పరిశీలించెదముగాక! 38 అధ్యాయములో 708 పేరాలో బందిఖానాయొక్క ఏకాంత నిర్బంధమున్న 12 నెంబరు 18 నెంబరు శిక్షవిధానములుగా పేర్కొనబడినవి. మొత్తము 14 రకముల శిక్షలు ఒకదానికంటె నింకొకటి ఎక్కువ కఠినమైనదిగా పేర్కొనబడినవి. ఆ అధ్యాయములోనే 705 పేరాలో వేర్వేరు శిక్షలు విభజింపబడినవి. కొన్ని పెద్దశిక్షలనియు కొన్ని చిన్నశిక్షలనియు విభజించిరి. చిన్న శిక్షల తరగతిలో 14 రోజులకు మించని ఏకాంత నిర్బంధము చేర్చబడియున్నది.

పెద్ద శిక్షల తరగతిలో, 14 రోజులకు మించని ఏకాంత నిర్బంధము చేర్చబడియున్నది.

ఇటీవల 1930 ఏప్రిలు 17 తేదీని బొంబాయి గవర్నమెంటువారు శిక్షకులైన కైదీలను తరగతులుగా విభజించుచు ఉత్తరువు లాసంగిరి. ఇందులో (ఏ) తరగతి కైదీలకు.

“ప్రత్యేకపుగది యొసంగబడు ననియు, అనవసరమైన పనిముట్లను, సామానులను, ఇతర మానవసామానమునకు ఉచితముగ సదుపాయములను కలుగజేయబడును. దేహపరిశ్రమకు, స్నానమునకు వసతి కలుగజేయబడును.”

కాబట్టి పర్యవసాన మేమనగా:—గాంధీ మహాత్మునకు సమచితమైన మర్యాదలు జరుగుచున్నవి. ప్రత్యేకభోజనము ఇచ్చబడుచున్నది. ప్రత్యేకవైద్యులు ఆయనను పరీక్ష చేయుచున్నారు. ఇవన్నియు గవర్నమెంటువారు తమ ప్రకటనలలోనే చెల్లడించిరి.

కాని, గాంధీగారు చాల కఠినమైనట్టియు దుస్సహమైనట్టియు శిక్షనే అనుభవించుచున్నారు. ఈ సంగతి అధికారులే అంగీకరించిరి. కాని యీ విషయమై గవర్నమెంటువారు తమ ప్రకటనలలో ప్రస్తావించియుండలేదు. కాని, గాంధీగారు అసాధారణమైన మనోనిగ్రహము కలవా రగుటచే ఈ శిక్షశిక్షను భరింపగల్గుచున్నారు. అయినప్పటికి పెద్దకాల మిశిక్ష వారసుభవించేయెడల వారి ఆరోగ్యము చాలవరకు చెడిపోగలదు.

ఈ సందర్భములో వెనుక యంగుయిండియా పత్రికలో (1928 ఫిబ్రవరి 19 తేదీని కంకరలూ బ్యాంక్ రుగారు యర్రవాడ జేయిలనుండి విడుదలచేయబడిన పిమ్మట) వ్రాసిన వ్యాసములోని వాక్యముల నిచట నుదాహరించుచున్నాము. అప్పుడు గాంధీగారు నిర్బంధింపబడిన జేయిలలోనే బాధ్యత కరు గారు కూడ నిర్బంధింపబడి యుండిరి:—“గాంధీగారి కారీకాపరములను బాగ్రతగా కనిపెట్టుచున్నారు. ఆయనకేరీసాఖ్యలకు కామలిన సౌకర్యములను కలుగజేయుచున్నారు. కాని, ఆయనమనస్సును కృశింపజేయుచున్నారు. ఆయనకు కొన్ని పుస్తకములను చదువుకొనుటకు ఇచ్చుచున్నారు. ఇది చాల గొప్ప సదుపాయమే. కాని, అనవసరముగా ఆయనకు విధించిన ఏకాంతవాసమువల్ల ఆయన మనస్సులో చాల నొచ్చుకొనుచున్నారు. నేను యర్రవాడ జేయిలలో కేర్చబడిన పిమ్మట వెంటనే ఆయనచేతనుండకుండా తొలగింపబడితిని. కాని, మాకిద్దరకు వియోగము కలుగునని యూహింపలేదు.

రెండు నెలలు యారీతిగా వియోగములోనున్న పిమ్మట నన్ను తిరిగి ఒకమారు గాంధీగారివద్దకు పోనిచ్చిరి. నేనప్పుడు నా చేతనైన యుపచారముల నాయనకుచేసితిని. గాంధీగారికి ప్రతిసాయంకాలము పాదములకు తైలమర్దనము అభ్యాసమై యున్నది. ఈ మర్దనమును ఆయననే హితులు చేసిననేతప్ప ఇతరులు చేసినయెడల చేయించుకొనరు. (ఇప్పటికిని గాంధీగారికి అట్టినియుమే కలదు). కనుక, అరీతిగా ఆయనతో నేను ఉండినకాలమందు ఆయనకు చాలా మనశ్శాంతిగా నుండెను. కాని, వారికి ఏకాంతవాసమువల్ల ఇతర ఖయిదీల సందర్శనమే లేకుండా నేటికిని నిర్బంధములో నున్నారు. ఈ ఏకాంత నిర్బంధవాసము అనవసరము. ఇతర ఖయిదీల విషయములో వారు చాలా దుర్మార్గులని నిర్ణయించబడినచో తప్ప ఏకాంతవాస నిర్బంధమును విధించరు. కాబట్టి మహాత్మాగాంధీగారికి యీ ఏకాంత నిర్బంధవాసము అసలు శిక్షకన్న అధికముగా విధించిన దనియే భావించవలయును.

ఈసంగతి 7 సంవత్సరములక్రిందట జరిగినది. అవిషయములే నేడు తిరిగి జరుగుచున్నవి.

ఈరీతిగా గాంధీగారిని శిక్షించుటకు గవర్నమెంటువారి అభిప్రాయమేమి? ఆయన నే హితులను సహచరులను నేలకొలదిగా చెరసాలయందు ఉన్నారు. ఆయనకు సహచర సహవాస సౌకర్యమును లభింపజేయుట దుష్కరమైనది కాదు.

కాబట్టి యామాత్రము బాక్షిగృహమునకూడ గవర్నమెంటువారు కనబరచక పోవుటవల్ల గవర్నమెంటువారు పొందెడి లాభము యాదృశ్యము లేదని భారతీయులును, అఖిల మానవజాతీయులు భావించుచున్నది. (మీరాబాయి.) (యంగు ఇండియా)

రాజకీయ వైదీలలో తరగతులు

సార్వోధా మేజిస్ట్రేటు వ్యాఖ్యానము
సార్వోధా, జూన్ 11:—డాక్టర్ లెహ్మాన్ సింగుగారు పంజాబులో, సార్వోధాలో కాంగ్రెసు సంఘమున కధ్యక్షులు. 108 నెక్టనుక్రింద (జామీను నెక్టను). ఆయన కేసువిచారణ జరుగుచున్నది. సింగుగారు తనకు జైలులో ప్రత్యేకసౌకర్యము లీయవలయునని కొందరు విచారణ జరుపుచున్న మేజిస్ట్రేటుకు అర్జి పంపిరి. మేజిస్ట్రేటు అంగులకు నిరాకరించెను.

విచారణ జరుగుచున్నపుడైనను శిక్షచేయబడిన పిమ్మట నైనను రాజకీయకైదీలు మొదటినుండియు చాల నుభవితమునకు అలవాటుపడినట్లు స్పష్టముగా తెలిసినచో కాని వారిని సీ. తరగతిలో తప్ప మరియొకతరగతిలో చేర్చును. ముద్దాయి ఒక డాక్టరు కావచ్చును. మునిసిపల్ ఫర్మగును కావచ్చును. జిల్లా కాంగ్రెసు సంఘమున కధ్యక్షుడు కావచ్చును. కొంత ఆదాయపు పన్ను చెల్లించువాడుగా ఉండవచ్చును. కాని అతనిని ఏ. బి. తరగతులలో చేర్చుటకు ఇది అర్హతలు కావాలవు. అని ఆయన చెప్పెను.

అందుచే సింగుగారిని మరియొక తరగతికి మార్చుటకు వీలులేదని తెలియబరచిరి. (ప్రీ. పే.)

శ్రీయుతులు మోతీరాం ఆసాసింగ్ గార్ల అరెస్టులు

సార్వోధా, జూన్ 11:—వైచారి నితుపురిని 124 ఏ. నెక్టనుక్రింద అరెస్టుచేసిరి. మోతీరాంగారు కాంగ్రెసుసంఘమునకు కార్యదర్శిగా నున్నారు. (ప్రీ. పే.)

తెనాలి

9-8-30 తేదీని శ్రీకన్యకాపరమేశ్వరి సత్రిమునందు మహాత్మాజీ (భాయూపలము) యస్థితులను బహిరంగసభ సమావేశమయినది. గుంటూరు నివాసియుగ అధిమాండ్ర విద్యార్థి బి. రామస్వామిగారు నిమ్మజాతుల ప్రస్తుతకాంతి సంగ్రామందు పాల్గొనవలసిన యావశ్యకతను గురించియు, వంకమామిడి అధినారాయణశాస్త్రిగారు గాయత్రీస్వరూపమునకు మహాత్ముని తత్వమునకు గలసంబంధమును తేటపరచి యీసమరము అభ్యాత్మికమును రాజకీయమును గాన ఎల్లరు విధిగా బాల్గానవలెనని హెచ్చరించిరి. బహుభాషాప్రబంధులను, బహుళ గ్రంథరచనా దురంధులను, సాహితీపరిజ్ఞాన పుష్టులైన తిల్లావర్ధుల శివ శంకరశాస్త్రిగారు, బ్రిటీషు పరిపాలనా విధానమును ఖండించుచు, భారతీయుల ప్రతిభావిశేషముల నెరుకపరచి జరుగుచున్న యీసత్వపరాక్రమముందు విధిగా ఎల్లజాతులవారును మతములవారును చేతులుగలపవలెనని హెచ్చరించిరి. తరువాత శిష్టాకనకదుర్గాప్రసాదరావు మరుతుముల్ల లక్ష్మీనృసింహరావుగార్ల గంభీరపద్యాసములు ప్రేక్షకుల తిన్మయుల గావించినవి. కె. ఎన్. సింహ.

దేశభాషా పత్రికలు-జాతీయోద్యమము

కొంచెము ఆంగ్లభాషా పరిచయము గలవారి కెల్లరికిని దేశభాషా పత్రికలన్న చాల నిరాదరణ భావముగా యున్నది. కాని గ్రామములో ప్రచారముచేసిన జనసామాన్యములో మెలగవలయునని కుతూహలము గలవారు పట్టణములను వదలి గ్రామములోనికిపోయి పరిశీలించిన దేశభాషాపత్రికలు గావించుచున్న మహోత్సరమైన ప్రచారము-దేశసేవ-గోచరింపక మానదు. జనసామాన్యమునకు ప్రస్తుత సత్కాగ్రహోద్యమమును గూర్చి నచ్చ చెప్పినవి దేశభాషా పత్రికలే. దేశభాషా పత్రికలన్నిటిలోను ఆంగ్లపత్రిక జనసామాన్యమునకు గావించినంత ప్రబోధము ఆంగ్లదేశములో మరియేపత్రిక గావించలేదని గ్రామములో ప్రచారము సలిపినవారును సలపువారును వొప్పుకొనక తప్పదు. మద్యపాననిషేధము ఖద్దరు వస్త్రధారణము ఏగ్రామములో కనబడినను ఆక్రీయంతయు ఆంగ్లపత్రిక దనక తప్పదు. ప్రభుత్వమువారు అదేపనిగా ప్రజాద్రవ్యమును వెచ్చలెట్టి మద్యపాన నిషేధక ప్రచార సంఘమును సాపించియున్నను ఈసంఘమువారు ప్రజాసామాన్యములో ప్రచారము సలిపి ఫలితార్థులయిన దానికన్న దేశభాషా జాతీయ పత్రికల ప్రబోధము మూలముననే ఎక్కువ ఫలము చేకూరినదని చెప్పవలయుం దెంత మాత్రము అసత్యములేదు. కొన్నిగ్రామములలోనికి వెళ్లి మద్యపాన నిషేధమును గూర్చియు ఖద్దరు వస్త్రధారణమునుగూర్చియు మీకు బోధించిన వారెవరియి-విముఖులను ప్రోత్సహించినవారెవరియి ప్రశ్నింపగా అయ్యా గాంధీమహాత్మునిభార్యకస్తూరిబాయిగారు మిక్కిలినీషేధమునకై యుంటింటికిపోయి పాటుపడుచుండగా పురుషుల మైసమాకు సిగ్గెలిగి మేమే ఒక సభ గావించుకొని సారాయి త్రొగకుండా ఒకకట్టు ఏర్పాటుచేసుకున్నామనియు లాహోరులోను ఢిల్లీలోను స్త్రీలు అంగడులకు పోయి విదేశీవస్త్రములను కొనవలదని కొనువారిని ప్రార్థించుచు వారికి గజాల జతయిచ్చుచుండగా మేము ఏమిచేయలేకుండునను మాయిండ్లలో నూలు వడికించుకొని గుడ్డలు కట్టుకొనలేమా అని ప్రత్యుత్తర మొసగిరి. మీకు ఈ వృత్తాంతములన్నియు యెటుల తెలిసినవని ప్రశ్నింపగా వైపుత్రాంతములు ప్రకటింపబడిన ఆంగ్లపత్రికను తెచ్చి చదివి వినిపించిరి. మోతీరాం నెహ్రూ, మదనమోహనమాల్య, కమలాదేవి చటోపాధ్యాయుని, సరోజినీదేవి, విశలభాయి పటేలు, దుర్గాబాయిమ్మ, సాగేశ్వరరావు పంతులు, ప్రకాశం పంతులుగార్ల పేర్లన్నియు గ్రామములలో వ్యాప్తిగాంచుట, వీరి యెల్లరి నిడుదలలను గూర్చి ప్రశ్నించుట చూచినవారికి దేశభాషా జాతీయపత్రిక గావించిన యుత్సాహమైన ప్రత్యక్షముగా గోచరించును. ఇటువంటి సందర్భములలో అఖిలభారత కాంగ్రెసు సంఘాధ్యక్షులు ప్రస్తుత అర్థి నెన్నను ప్రయోగించి నంబులకై అసమ్మతిని వెల్లబుచ్చుటకుగాను జాతీయ పత్రికలన్నియు ప్రకటన మానివేయవలయునని గావించిన నూతన ప్రస్తుత దేశపరిస్థితులలో జాతీయోద్యమ వ్యాప్తికి ఎంతమాత్రము తోడుపడవలదని చెప్పక తప్పదు. తపాలా సౌకర్యములు లేక జాతీయ దినవార్తాపత్రికలను గ్రామ ప్రజలు తెచ్చించుకొనుట లేదు కాని తపాలా సౌకర్యము లన్ని యెడల ప్రతి ఒక్కొక్క గ్రామమున్ను రెండు మూడు దినపత్రికలను తెప్పించుకొనవలయునని కుతూహల పడుచున్నవి. ఇట్టి సందర్భములలో జాతీయ పత్రికలను, కాంగ్రెసు సంఘాధ్యక్షులు ఆపుడల చేయవలయునని గావించిన నూతన ప్రజల నెల్లరిని చీకటిలో ముంచివైచుననుటకు సందియములేదు. జమ్మలమడుగు నెల్లాల రామకృష్ణశాస్త్రి.

ఆంధ్రప్రదేశ్
కాకినాడలో సత్యాగ్రహ
శిబిరమును పోలీసువారు
ముట్టడించుట

శ్రీయుత కృష్ణమూర్తిగారును 45 మంది
వాలంటీర్లను అరెస్టుచేయబడుట

వాలంటీర్లకు లాఠీదెబ్బలు తగులుట

కాకినాడ, జూన్ 11:—నిన్న సాయంకాలము 4 గంటలకు పోలీసువారు సత్యాగ్రహశిబిరమును ముట్టడించి అందున్న వాలంటీర్లను లాఠీలతో వెడలగొట్టి శిబిరమును వశపరచుకొనిరి. ఇద్దరు వాలంటీర్లు స్వల్పాతిష్ఠి పడిపోయిరి. చెద్దగుంపు చేరినది కాని ప్రజలు చాల కాంతముగ నుండిరి.

శ్రీయుత సత్యనారాయణగారు మరి యెనిమిదిమంది వాలంటీర్లతో కలిసి 144 సెక్షను ధిక్కరించినందులకై చొల్లంగి వెళ్లిరి. కాని పోలీసువారు వారిని లాఠీలతో గట్టిగా కొట్టి తరిమివేసిరి. నియంత్రణను శ్రీయుత శ్రీరామగుప్తగారును లక్ష్యయ్యగారును ఆనుపత్రులో నున్నారు. వారికి స్వస్థత కలుగుచున్నది.

45 మంది వాలంటీర్లను అరెస్టుచేయుట

నేడు ఉదయమున 11 గంటలకు పోలీసువారు 45 మంది వాలంటీర్లను అరెస్టుచేసి తీసికొని వెళ్లి కాకినాడకు 7 మైళ్ల దూరములో నున్న మెట్టపాలెం గ్రామములో విడిచిపెట్టిరి. వారిలో 9 మందిని కాకినాడ జలంటీరు లగుటచే వారిని మాత్రము కాకినాడకు మరల తీసికొనివచ్చి విడిచిపెట్టి మరల ఉద్యమములో ప్రవేశించవద్దని వారిని హెచ్చరించిరి. గురజానపల్లి ఉప్పకొత్తాచలవద్ద రిజర్వు పోలీసువారు కావలాకాయచున్నారు. మెట్టపాలెంలో ఉంచబడినవారిలో ఇంకను 82 మంది ఆట్లే భోజనముకూడ లేకుండ నున్నారు. శ్రీయుత కృష్ణమూర్తిగారిని అరెస్టుచేసిరి. పట్టణములో ఉండ్రేకలు చాల హెచ్చుగా నున్నది. (స్వ. వి.)

జాతీయపతాకము

కోవ్వూరులో జరిగిన చిత్రము

వెల్లూరు జూన్ 11—ముంగమూరి విశ్వనాథరావుగారు వకీలు కోవ్వూరులో సముపేజిస్తీలు కోర్టునకు సత్యాగ్రహాల తరఫున వాదించుటకు బోవుచుండగ అతని మోటారుకారును పోలీసువారు ప్రాకారద్వారము వద్ద నిలిపివేసిరి. కలక్టరు గారు లోనున్నందున జాతీయపతాకము ధరించిన మోటారు కారును లోపలికి పోనియ మనిరి. వకీలు ఎంత చెప్పినను లాభము లేకుండెను. ఇరువది నిమిషములపాటు మోటారు నిలిచిపోయినది. జనము చాలమంది చుట్టు చేరిరి. ఇంతలో కలక్టరుగారు తాలూకాఫీసులో నుండి బయటకు వచ్చుచు నిది గాంచెను. పోలీసువారు ప్రజలను బలవంతముగ చెదరగొట్ట సాగిరి. కలక్టరు పోలీసువారిని చేరి మందలించెను. వెంటనే మోటారు జేండాతోగూడ లోనికి పోయెను. (స్వ. వి.)

చీరాలలో రామదండు

మరల ప్రారంభింపదలచుట

చీరాల, జూన్ 12:—నిన్న సాయంకాలము శ్రీయుత టి. వెంకటేశ్వర్లుగారి అధ్యక్షతనైంద ఒక బహిరంగసభ జరిగినది. శ్రీయుత కృష్ణరావు, శ్రీమతి కాళంగి శేషమాంబ గారును మరికొందరును ఉపన్యసించిరి. కృష్ణరావుగారు చిన గంజాం ఉప్పకొత్తాచలపై దాడినపలవలయునని ప్రయత్నించుచున్నారు. అందుకై చాలమంది చేరి కీ॥శే॥ శ్రీయుత దుగ్గిరాల గోపాలకృష్ణయ్యగారి రామదండును మరల లేవదీయవలయునని వారు హెచ్చరించిరి. కృష్ణరావుగారి ప్రయత్నము ఫలప్రసూత కవకాశ మున్నది. ఈసాయంకాలము మరియొక బహిరంగసభలో కృష్ణరావుగారు రామదండుయొక్క అవసరముగూర్చి యుపన్యసించెదరు. (స్వ. వి.)

దివానుబహదరు వారణాసి

సుబ్రహ్మణ్యంగారి కుమారుని
అరెస్టుచేయుట

బందరులో శ్రీయుతులు వారణాసి వెంకటచలం,
దూళిపాటి సుబ్బారావుగార్లు అరెస్టులు

బందరు, జూన్ 12:—144 సెక్షను ధిక్కరించినందుకుగాను వైసారి నిధిని నిన్న యచట అరెస్టుచేసిరి. నెంటనే వారిని పోలీసువారు సబ్ జైలుకు తీసికొని పోయిరి. (స్వ. వి.)

బెజవాడలో ఇండ్లస్థలములు

బెజవాడ రైలుస్టేషనును అతి దాపున పూర్ణానందంపేటలో ఇరువదివేల గజముల వివేక ఫలములు ప్లాట్లవేసి ఆస్తులకును, చక్కనికోడ్లు, సిటిఫికేటులు, ఎలక్ట్రిక్ దీపములు మున్నగు సకల సౌకర్యములనుగలవు త్వరపడుదు.

గవర్నరుపేట, బెజవాడ.

బమ్మకేశవయ్య, ఆనుదాని స్వామిగి.

నమ్మకము గ వని చేయుట

మా కాతాదార్లకు నమ్మచేయునగలు, పెండిసామగ్గులందు మా పూర్తి విశ్వాసముంచి పనులుచేయుదుము. మా బేరములన్నియు మాపూచీపైననే యాధారపడియున్నవి. దీనివలన తమకు యిష్టములేని నగలను వాపనిచ్చు సౌకర్యముగలదు.

మాకు వజ్రములు, నగలయందు గల 36 సంవత్సరముల యనుభవమును వినియోగించుకొనుటవలన మీకే లాభము కలుగగలదు.

ను రాజ్ మల్ లల్లూ భాయి అండు కో.,

వజ్రముల ఎగుమతిదార్లు, పెండిసామలు తయారజేయుటయందు నిపుణులు

818, ఎస్ ప్లేనేడ్,

మద్రాసు.

బందరు వాలంటీర్ల కేసు

ముద్దాయిల తరఫున సాక్షివిచారణ

బందరు, జూన్ 11:—శ్రీయుత కృష్ణరావుగారి నాయకత్వము క్రిందనన్న మొదటి దశమవారి కేసులో ముద్దాయిలతరఫున సాక్షి విచారణ నేడు 12½ గంటలకు ప్రారంభమయ్యెను. శ్రీయుతులు తాజేపల్లి శ్రీరాములు, వెల్లుందారి మూర్యనారాయణ, దినవహి భానుమూర్తిగార్లు సాక్షులు. తీర్పు వాయిదా వేయబడినది.

శ్రీరాములుగారి సాక్ష్యము

“6-వ తేదీనాడు ఉదయమున 8 గంటలప్పుడు ముద్దాయిలు కొట్టితీసికొని రోడుమీదుగా వచ్చుచుండుట నేను చూచితిని. ఏమిట, కడుపు కావలయునాయని వారు నన్నడిగిరి. అక్కడ లేచింటిని. అప్పుడు నలుగురు వాలంటీర్లుమాత్రమే యుండిరి. వారివెంట మరియొక్కరైన లేరు. ఆ సమయములో అచ్చట గుంపులేదు. నడుచుచున్నప్పుడు వాలంటీర్లు పాట నేమియు పాడలేదు. నేను రు 400 ల ఆదాయపుపన్ను చెల్లించుచున్నాను.”

శ్రీయుత సూర్యనారాయణగారి సాక్ష్యము

నేను 12 ఏండ్లనుండి యిచట వకీలుగానున్నాను. ముద్దాయిలలో ఒకరు నానగరకవచ్చి యేకలుగాని కడుపుగాని కావలయునాయని అడిగిరి. మరియొకరు డి. వి. యస్. ఆర్. కృష్ణకృష్ణగారి యింటికి వెళ్లిరి. వారువచ్చుచున్నప్పుడు రోడ్డు మీద గుంపేమియులేదు. అటువై రెండు నిమిషములలోను వాలంటీర్లను నలుగురిని పోలీసువారు అరెస్టుచేసి బస్సులోతీసికొని వెళ్లిరిని తెలిసినది బార్ ఎస్సెసియేట్వారి తీరుమానము ప్రకారము నేను ఖద్దరునిధికి రు 25 లు ఇచ్చితిని. నాయింటిపై జాతీయపతాక మొకటికలదు.” అని వీరు చెప్పిరి. (స్వ. వి.)

ఉ. ఆర్కాడులో ప్రచారము

ఆకూరి అనంతచారిగారు, ఉ. ఆర్కాడుసత్యాగ్రహ సంఘ సభ్యులు 10 వ తేదీని పోలింగవెల్లూరు విడచి, ఆది నారాయణ విఠలు, శ్రీనివాసరావుగార్లతో సాయంకాలము 5 గంటలకు ఆనంతాచి చేరిరి. సుందరాచారిగారి అధ్యక్షతన జరిగినసభలో ఖద్దరు, మద్దనిపేదము, విదేశీవస్త్రైబహిష్కారములగూర్చి 2 గంటలకుపయోగించిరి. గోపాలయ్యంగారు కొంత ధన మొసంగిరి.

పిదప ప్రచారములు చెంగాడు గ్రామమునకు బోయిరి. గ్రామస్థులు వారిని పూజదండలతో సన్మానించి ఆనంతచారి గారు స్థాపించిన గౌతమాశ్రమమునకు గొంపోయిరి. రాత్రి 7 గల అక్కడ బహిరంగసభ జరిగెను. చుట్టుపట్ల గ్రామస్థులు మూడు వేయిమంది 300 మంది స్త్రీలుసహా వచ్చి ఉపన్యాసములను వినిరి. (జి. వి.)

అమృతలాల్ నేల్ గారి విడుదల పాటియాలా

విచారణకొరకు

అహమ్మదాబాదు, జూన్ 11—సౌరాష్ట్ర పత్రికకు పూర్వము సంపాదకులను, పాటియాలా అసభికార విచారణ సంఘ సభ్యులు నగు అమృతలాల్ నేల్ గారిని పిట్టు పాట్రిక్ గారి మురుసాక్ష్య మొనగుటకై కొన్ని వరత్తులమీద వదలి తీర్చిని తెలియుచున్నది. (శ్రీ. తె.)

డక్కా అల్లరులు

మరల కలహము ప్రారంభమగుట

డక్కా, జూన్ 11:—నిన్న రాత్రి మరల మహమ్మదీయులు క్వామచందు బాసక్ గారి కొయ్యల కొట్టును నవాబు పూరులో తగులపెట్టిరి. పోలీసులు కొంతసేపటికి వచ్చి అచట కొందరిని కాపటాయించిరి. కాని మహమ్మదీయులు ఈదినము ప్రాద్దుర రాష్ట్రరప్పలతో మరల యుద్ధము ప్రారంభించిరి. హిందువులకూడ రాష్ట్ర విసరి ఆత్మరక్షణ గావించుకొన జూచిరి. క్వామచందుబాసక్ గారి గూర్జాజానోకనిని తురకలు పొడిచి వేసిరి. నాయబజారులో మరియొక హిందువుకూడ కత్తిపాల బడెను. రాయిసాహెబు బజారు ముగిస్తున్నప్పుడు వనాబుపూరు హిందువులపై దాడి వెడలిరి. కాని హిందువుల సంఖ్య మిక్కిల మైనందున చెరుకు తగ్గనలసినచ్చెను.

పురములోని తంతెలు మరల నరుకుబడినవి. మహమ్మదీయులు ఈ దినం ఉదయం తేటిరిబజారులో దౌర్జన్యముచేసి రనియెను. అచటి జనము వీరిని వెనుకకు ప్రోసరినియును వారై తెలియుచున్నది. (అ. తె.)

ప్రభుత్వవిచారణసంఘము

కలకత్తా, జూన్ 11:—ఈక్రింది ప్రకటన కావించబడినది. పెంగాలు ప్రభుత్వమువారు డక్కా ఇటీవలజరిగిన అల్లరుల కారణములను విచారించి అధికారులు దానిననుసరింపకై కావించిన ప్రయత్నములనుకూడ తెలియజేయుట కొక విచారణసంఘమును నియమించుటకు తీర్మానించినారు. విచారణకర్తలు గౌ॥ జస్టిస్ అదాలివా (పాట్నా హైకోర్టు) యస్. పి. సాక్షి (రెవిన్యూసభ్యుడు) గారలు వీరు 1980 జూన్ 16 వ తేదీని విచారణ ప్రారంభించురు.

విచారణ బహిరంగముగా నుండవలెను

డా॥ మాంజి, కె. సి. నియోగిగార్లు డక్కానుండి తిరిగి కలకత్తాకు వచ్చిరి. వీరును, సర్. పి. సి. రేగారును కలిసి ప్రభుత్వవిచారణ బహిరంగముగా జరగవలెననియు సాక్షుల కథయమివలెననియు ప్రభుత్వమును కోరుటకు తీర్మానించిరి.

డక్కా అపదుద్ధారకనిధి

డాక్టర్ లింగు, జూన్ 11:—డక్కా అపదుద్ధారకనిధికి పెంగాలు గవర్నరుగారు రు 100 వీరాళ మొసంగిరి. (అ. తె.)

పలజాబు పబ్లిక్ అకౌంటు కమిటీ సభ్యు లిరువురు లేచిపోవుట

సిద్ధా, జూన్ 11:—పబ్లిక్ అకౌంటు కమిటీ సభ్యులు చుందూరి అఫజల్ హక్ గారును లాలూకె. శివరామ్ గారును శేషు సమావేశమునుండి లేచిపోయిరి. వారు గావించిన ప్రకటనలో కమిటీ అధ్యక్షుడైన ప్రభుత్వాధిక సభ్యుడు కాన్సిలులో ఆమోదింపబడిన సస్టిమెంటరీ గ్రాంటులను చర్చకు రాని య లేదని తెలుపుచున్నారు. దీనివలన కమిటీ చర్చల కాధారమైన మూలనూ త్రువనే త్రుంచివేయుట యగుచున్నది. (అ. తె.)

మహమ్మదాలీ జిన్నా గారు

సిద్ధా, జూన్ 11:—జిన్నాగారు అసెంబ్లీలో ప్రతిపూలపక్ష నాయకు డెగుట తిథ్యము. కేంద్ర మహమ్మదీయ పక్ష మవారును, ఏమిషుమానకు చెందనివారిలో యొక్క-మొదటియగు వారితరఫున వోటు వేయగలరు. (శ్రీ. తె.)

సానిక వార్తలు

శాసనసభల ఎన్నికలు

రాష్ట్ర శాసనసభల ఎన్నికల పశ్చిమ బెంగాల్ జిల్లాలోని మహమ్మదీయ సమైక్యత ముఠా తాత్కాలిక యథేచ్ఛ సందేహ పరిశీలనకు గురైనది. ఈ సందేహాలకు కారణం బానిసత్వ పరిశోధనా సంస్థ వారు చేసిన పరిశోధనలు.

ర స క రం జ నీ స భ, మైలాపూరు:— హరికథా కాలక్షేపము “రామదాసు చరిత్రము” గూర్చి ప్రఖ్యాత ముద్రాదారు ముద్రాపాత్రాధికారి మైలాపూరు సుందరేశ్వర హాలునుండి 15-6-80 తేదీ ఆదివారం సాయంత్రము 4 గంటలకు ప్రైవేట్ వారి యజమాన్యమున జరుపబడును. శ్రీమాన్ శ్రీరంగ శేషాచారిగారి భాగవత కాలక్షేపము 21-6-80 తేదీన జరుపబడును.

రాకపోకలు:— మద్రాసు యూరోపియన్ సంఘ కార్యదర్శియగు జె. కె. మెటెరెల్ గారు గతరాత్రి మద్రాసు విడిచి కలకత్తాకు, బాబ్బిలి రాజాగారును, సర్ బి. ఎన్. శర్మగారును, వాల్మీకినకును బోయిరి. ఎఫ్. జి. ల్యూకరుగారు నేటియుదయమున మద్రాసు విడిచి బొంబాయి కేగిరి. అచ్చటినుండి ఇంగ్లాండున కేగెదను. రైల్వేస్టేషన్ల అడ్వైజరీ కమిటీ సభ్యులగు హెచ్. స్పూర్క్ల్యాగారు, గౌ. ఎం.ఆర్. నేతురత్న మయ్యగారును, ఉదకమండలమునుండి నేడుదయమున మద్రాసుకు వచ్చిరి. తెప్పి. కర్నూలు పి. ఎల్. జి. నీలు వి. ఎం. ఎస్. గారు కాలికత్తానుండి నేడుదయమున మద్రాసుకు వచ్చిరి. ఇచ్చట నుండి రంగూనుకు బోయెదరు. సర్ పి. పి. పాత్రోగారు బరంపురంనుండి నేడుదయమున మద్రాసుకు తిరిగి వచ్చిరి.

చెన్న నగర సంఘటనలు

విచారణసంఘము సమావేశ మగుట
గత ఏప్రిలు 27 వ తేదీన తిరువల్లిక్కేటి వీధియందుకు, ప్రైవేటు రోడ్డుమీదను జరిగిన పోలీసుకాల్పులగుర్చి విచారించుటకుగాను మద్రాసు మహాజనసభవారిచే నియమింపబడిన విచారణసంఘము నిన్నటియుదయమున (11-6-80) సమావేశమయ్యెను. సాక్షులొసగిన మూజావాణిసాక్ష్యమును, శ్రీయుతులు పి. సి. సంపత్ అయ్యగారు (అడ్వోకేటు) టి. పి. మీనాక్షిసుందరంపిల్ల (కార్పొరేషను కౌన్సిలరు), అమ్మ సామినాథను, మున్నగువార లొసగిన తిథిసాక్ష్యమును, విచారణ సంఘముచే విచారింపబడెను. విచారణసంఘమువారు తమ రిపోర్టును తయారుచేసి మహాజనసభవారియెదుట పెట్టుటకు తిరిగి యావారములోనే సమావేశమగుదురు.

ఉదక మండలము

సర్ శివస్వామయ్యగారు గవర్నరుగారిని దర్శించుట
ఉదకమండలం, జూన్ 11:— సర్ పి. ఎన్. శివస్వామయ్యగారు గవర్నరుగారిని దర్శించి ప్రస్తుత రాజకీయ పరిస్థితుల గూర్చి మాట్లాడిరి. గౌ. నేతురత్నం అయ్యగారు సిమ్లాలో జరుగు వైద్య భాగాసభకు 17వ తేదీన బోయెదరు. సర్వపక్ష సభయొక్క ఉపసంఘసమావేశము యాలెంబురున సిమ్లాలో జరుగును. సర్ పాత్రోగారు అధ్యక్షత వహించురు. ఆ. ప్రె.

మద్రాసు నగరమునకు గౌరవ రాజధాని మేజిస్ట్రేటు
(కెజిట్టు ప్రకటన)
ఈదినం కేరళానబడినవారు మద్రాసు నగరమున గౌరవరాజధాని మేజిస్ట్రేటులుగా నియమింపబడిరి. మి. సెన్. ధన్వాజ్ మోరాజ్ లనందరావు మిన్, లో. కాన్. కేతడినాథ్ పోక్, మి. సెన్. నారాయణయ్యర్ (విశాలాక్షి అమ్మయ్య) మి. సెన్. ఎన్. వి. రామయ్యర్, వెంకట సుబ్బయ్యయ్యర్ శ్రీయుతులు పి. సుబ్రహ్మణ్య కెట్టి, ఆలంగత దామోదర ముదలియారు, నూరు మహమ్మదు, వాల్మీకి సాహెబు, జతలాలు బాబ్బిలి, గులాం మహమ్మదు మాధీ సాహెబుగారు.

స్వదేశీ సంఘముల సంఘటనలు

స్వదేశీ యోధ్యములు లాభకరముగా పరిణమించుటకు మిక్కిలి యనసరము

శ్రీ ప్రెక్ విలేఖరి చెలువులవ్రుంత ముఖ్యవిషయములు
బొంబాయి, జూన్ 11:— స్వదేశీ ప్రచారమును గావించుచున్నట్టియు, విజిల్ యువకులను బహిష్కరించుటకు పాటుబడుచున్నట్టియు సంస్థలన్నియు కలిసి పనిచేయుట యత్యంతావశ్యకమని వర్తకులను రాజకీయనాయకులను కూడ ఏకగ్రీవముగా నభిప్రాయపడుచున్నారని శ్రీ ప్రెక్ వారి ఆర్థిక విలేఖరి చెలువులవ్రుంత. సత్యాగ్రహోద్యమమునకు ఫలితముగా వర్తకులయందును తదితరులందును చాల ప్రభోధము కల్గియున్నది. దీనివలన రెండు నెలలలోను స్వదేశీపరిశ్రమలను ప్రోత్సహించుటకు విదేశీ వస్తువులను ముఖ్యముగా విజిల్ వస్తువులను బహిష్కరించుటకును అనేక సంస్థలు బయలుదేరినవి. ఈ సంస్థలన్నియు దేశసాభాగ్యమును పోషించియే పనిచేయుచున్నవి. విదేశీ సామగ్రిలను దిగుమతి చేయుటకు దీనియు అమ్మరాదనియు వర్తకసంస్థలు కొన్ని తీర్మానించుటవలన స్వదేశీవస్తువు తెక్కుడు విక్రయమగుచున్నది. గడ్డల ధరల విషయములో కాస్త కట్టుబాట్లైనవి.

దుప్పలితములు
వైసుదావారిచినది స్వదేశీ యోధ్యముయొక్క సత్ఫలితములు. కాని, దుప్పలితములును చెలియవచ్చుచున్నవి. వైకి స్వదేశీ ప్రోత్సాహకరములని తోచుటకంటె కొన్ని తద్వివరములుగా నుండుట గోచరించుచున్నది. కొందరు వర్తకులు, విజిల్ మండల విదేశీవస్తువులను దిగుమతిచేసి, వానిపై ప్రాంతవర్తకసంస్థల ముద్రలను వేసి యమ్మకము సాగించుచున్నారని తెలియుచున్నది. ఈ మోసము ముఖ్యముగా బట్టలవర్తకములో ప్రబలియున్నది. తెలియుచున్నది. ఇతర వ్యాపారములలోను నిట్టి మోసము గనుపించుచున్నది. ఇంతేకాదు, యింకనూ అన్యాయ మగు సంగతులు గలవు.

బ్యాంకు ఆఫ్ ఇండియాపై దాడి
దేశీయుల యుద్ధాహుతులకు తార్కాణముగా ‘బ్యాంకు ఆఫ్ ఇండియా’ పై నిరీక్షల జరిగినదాడి పేర్కొనబడుచున్నది. ఈ బ్యాంకు పూర్తిగా ప్రాంత వులకే చెందియున్నది. గాలి కబురుకు ఫలితముగా ప్రాంతభూమయిన యాదాడి, పారబాటు గ్రహింపబడిన పిమ్మటకూడ సమర్థింపబడినది. బ్యాంకుపరిపాలన విరోధియగుచే జరుపబడుచున్నదనట యొక నెపమయ్యెను. ఫలితమేమన ప్రాంతబ్యాంకునుండి ప్రాంతవేతన బ్యాంకులకు ధనము విస్తారముగా ప్రవహించినది. స్వదేశీయత్నములకు మంచి కన్ను, చెడుకునే కలుగజేయుట యన నిదియే. బ్యాంకు ఆఫ్ ఇండియాలోని విరోధియను ఉద్యోగులను వారిపనినుండి తొలగింపవలయు ననిన నాబ్యాంకుయొక్క చాలాదారులు కలిసి తనకలిసి యత్నమునలుపుట పాడియున్నది. ప్రాంతవాలాదారుల తేమమును పోషింపవలసియుండును.

ప్రతికారేచ్ఛా సంజనిత బహిష్కారోద్యమము
జాతీయోద్యమమును అణగగొట్టుటకై విరోధియనులు ప్రభుత్వ సేవలో జేరవలయునని కోరిన విరోధియ సంఘము వారిని బలపరచిరను నభిప్రాయముతో ప్రతివర్తకులకు విరోధియనులను ప్రాంతవర్తకులు బహిష్కరింపసాగిరి. ఇయ్యది వృథాయాసమని భావించబడుచున్నది. ఈయత్నమును కృషివలలకు పనికివచ్చురీతిని ప్రతివర్తకమును సంతరించుటలో వినియోగించిన బాగుండును. నిపుణులు, కట్టుబాటు కలిగియున్నట్టియు నగు సంస్థలన్నియు గావించగలరు. ప్రస్తుతోద్యమ మనిననో, ఏకొద్దిమంది ప్రతివర్తకుల యొక్కయో ప్రయత్నమే యున్నది.

అగ్గిపెట్టెల పరిశ్రమ
ఇంపీరియల్ టుబాకో కంపెనీవారి సిగరెట్లను, వెస్టు ఇండియా టుబాకో కంపెనీయొక్కయు, తదితరకంపెనీలయొక్కయు అగ్గిపెట్టెలను బహిష్కరింప వలయునని యుద్యమయొకటి బయలుదేరి. జనసామాన్యమునకు అగ్గిపెట్టెలు యత్యంతావశ్యకవస్తువులలో నొకటనట, యాయుధ్యమమును నడిపించువారు లా మరచిపెట్టుచున్నది. ఈదేశములో సంవత్సరమునకు 180 లక్షల అగ్గిపెట్టెలు విక్రయంప బడుచున్నవి. ఇండియాలోనే అగ్గిపెట్టె యంత్రాగారములన్నింటి, వైసెంఖ్యలో సగమువరకు అగ్గిపెట్టెలను స్వీట్జర్లెండుదేశీయులు (స్విట్జర్ కంపెనీవారు) యారజేయుచున్నారు. “విదేశీ మూలధనసంఘము” వారి సిఫార్సుల ప్రకారము యాకంపెనీవారి మూలధనములో సభికభాగము ప్రాంతవలచే పెట్టుబడి పెట్టబడవలసియుండినది. మరియు

పరిపాలనాధికారులు కూడా సభిక సంఘాటములు ప్రారంభించుటకు నే యుండవలయును. ఇట్లు గావించుటకు కంపెనీవారు బాధ్యులు. ఈసంగతి యటుండగా, వెస్టు ఇండియా టుబాకో కంపెనీ ముదలంబానిసానే యితర ప్రాంతవర్తకులు నెలకొల్పబడినాని అగ్గిపెట్టెల సరఫరాకొద్దీ, దీనివల్ల కష్టముకల్గును. ఇతరవాలాదులు, పేర్కొనబెట్టెలను సులభపరచి దీనివల్ల కష్టములను తగ్గించుటకు కంపెనీ అగ్గిపెట్టెలను బహిష్కరింపవలయునని ప్రాంతవర్తక సంస్థ పెట్టెది యొకటి నెలకొల్పబడియున్నది.

కల్కత్తా వ్యము
కావున ప్రాంతవ వర్తకుల యొక్కయు, తదితరుల యొక్కయు ప్రతినిధులను గల కేంద్రసంస్థ యొకటి స్థాపింపబడవలయును. ఇయ్యది జాతీయోద్యమము నెడల సానుభూతిని కలిగినదిగా నుండవలయు స్వదేశీయోద్యమమునకు నిపుణులతోడ టును సమకూర్చి, సత్ఫలితముల సేపంధి సమకూర్చవలయుండును. బొంబాయిమిల్లుయజమానుల సంఘాధ్యక్షులగు మోడిగారు యాకంపెనీని నొక్కివక్రొందించుచు ప్రాంతవర్తక సంఘమువారి కోకలేఖను వ్రాసియున్నారు. అఖిల ఇండియా సుసంకల్ప దానిని స్థాపింపవలయుననియో, లేక ప్రసిద్ధవర్తకలములదలి నానావిధముల సంస్థలన్నియు కలిసి పనిచేయవలయుననియో నిర్ణయింపబడవచ్చును. ఇట్టి ప్రయత్నమునెడల కాంగ్రెసు అధికారులు నుమఘులుగానే యుండురని రూఢిగా చెలియుచున్నది. (శ్రీ ప్రె.)

కలకత్తాలో 85 మందిని అరెస్టుచేయుట

నిన్ననే వీరినందరిని అరెస్టుచేసిరి
కలకత్తా, జూన్ 11:— నిన్నను కలకత్తాలో 85 మంది వలంటీరులను అరెస్టుచేసిరి. సత్యాగ్రహమున పాల్గొనుటకు వీరిలో చాలమంది యిటీవలనే కలకత్తాకువచ్చిరి. అక్రమ సభలుమున పాల్గొనుటకు తీసికొనిరాబడినవారు అని పీల్ కోర్టు 158 క్రింద వీరిపైనే కేసు చేయబడెను. (ఆ. ప్రె.)
కలకత్తాలో వలంటీరులకు ఆశ్రయ మొసంగుట శ్రీయుత పూర్ణచంద్ర దాసుగారికి శిక్ష వేయబడుట.
కలకత్తా, జూన్ 11:— కలకత్తాలో అరెస్టుచేయబడిన వలంటీరులకు ఆశ్రయ మిచ్చినందుకు పీల్ కోర్టు 157 క్రింద సంగరాష్ట్ర సత్యాగ్రహ సంఘ కార్యదర్శియగు శ్రీయుత పూర్ణచంద్ర దాసుగారికి శిక్ష 6 నెలలు విడితైదు వేయబడెను. దాసుగారు విచారణను బహిష్కరించిరి. (ఆ. ప్రె.)
కలకత్తాలో రాజద్రోహమును బోధించుట శ్రీయుత అశ్వినీకుమార గంగూలీగారికి శిక్ష
కలకత్తా, జూన్ 11:— సంగరాష్ట్ర కాంగ్రెసుసంఘ కార్యదర్శి గంగూలీగారు హజరాపాక్షలో ఉపన్యసించినందుకు నేడు ఒకసంవత్సరము కఠినశిక్షయును 800 రూ. జారానాయును చెల్లించనిచో మరి ఆరునెలలు కఠినశిక్షయును విధింపబడెను.

నైమన్ నివేదిక

కలకత్తా నాయకులు
కలకత్తా, జూన్ 12:— కలకత్తా కార్పొరేషన్ డిప్టీ సేయరు సంతోషకుమార బాసుగారు నైమన్ నివేదిక రాజకీయ పరిస్థానముగల ప్రతి భారతీయునికి శ్రీనివాస మొదటిగా తోషక మానదని చెప్పిరి. వెంగాలరాష్ట్ర కాంగ్రెసు సంఘాధ్యక్షుడగు నిర్మలచంద్రగారు తాము నివేదికను చదువలేదనియు చదువు తలంపులేదనియు తెలిపిరి. (శ్రీ ప్రె.)

తెనాలి

సంవత్సర శిక్షలు
11-6-80 ఉదయం. 11 గంటలకు సబ్ మేజిస్ట్రేటు కోర్టులో శ్రీయుత గుడవరపు శ్రీరాములు, రూపాకుల కృష్ణయ్యగార్లును తాటిగెలు సరకరను సేరముపై 143-427 కేసులక్రింద విచారింపి చెరియొక సంవత్సరము కఠిన శిక్ష విధించి, సి. తరగతి నొసగిరి. యారాత్రి ప్యానెంజరులో రాజమండ్రి తీసికొనిపోవుదురు. కె. ఎన్. సింహ.
స్వధర్మ ప్రకాశిని:— మే నెల “స్వధర్మ ప్రకాశిని” పత్రికను కృతజ్ఞతతో నందుకొంటిమి.

మదరాసు

మేజిస్ట్రేటుగారు హెడు కనిస్టేబులును మందలించుట
మదరాసు, జూన్ 11—నేడు శ్రీయుతులు ఆర్. పి. అయ్యర్, నాగరాజయ్య, పి.ఆర్. రామస్వామిశాస్త్రి ముడ వ రాజధాని మేజిస్ట్రేటు రావుబహదరు శ్రీహరిరావునాయుడు గారు చెరిగి వెలుగు కలిగియున్న విధించిరి. వారిని ప్రజలు బాగుగా చూడఁగలరని యిట్లు యిచ్చుట ముందు చెన్నపురి సత్యాగ్రహానియంత ఇ. కృష్ణయ్యరు బి. పి. బి. ఎల్. గారు సత్యాగ్రహశ్రమ కార్యదర్శి సి. సుబ్రహ్మణ్యంగారును మరి ముగ్గురు వలంటీరులును మానముగా నచట వనారాలో నిలిచి యుండిరి. అంతట 1240 సంబంధ హెడుకనిస్టేబులు అచటికివచ్చి మోటుదనముగా వారిని గెంటుచు బయటకు పొండునెను. “మీరు కావలె ననిన మేజిస్ట్రేటు అనుమతిని బడసినచేదను. మీరిట్లు అనురూపకరముగా గెంటుగూడదు” అని కృష్ణయ్యరు గారనిరి. “నేను దానికంతను తెక్కచేయను” అని నుడువుచు హెడుకనిస్టేబు మరింత మోటుతనముగా వారిని మరిగ గెంటెను. అంతట కృష్ణయ్యరుగారు మేజిస్ట్రేటుకడకు వెళ్లి చెప్పిరి. మేజిస్ట్రేటుగారు ఆ హెడుకనిస్టేబును పిలిపించి మందలించిరి. “ఇటువైని ఇట్టి అనురూపతను మీరు జరిపి నచో నేను సహింపను. మీరు మోటుతనమును చూపగూడదు” అని మందలించిరి. అని చెన్నపురి సత్యాగ్రహ కార్యదర్శి సుబ్రహ్మణ్యంగారు మాకు వ్రాసిరి.

చెన్నపురిలో విదేశవస్త్రముల దుకాణములయొద్ద నిన్న పికెటింగు జరుగుట

తొమ్మిది నుండి వలంటీరులను అరెస్టుచేయుట
మదరాసు, జూన్ 12—మైసూరులో ఉదయవన ముందున్న చెన్నపురి సత్యాగ్రహశిబిరమునుండి శ్రీయుత తిరువేంగడంగారి నాయకత్వముక్రింద 6 గురు వలంటీరులు విదేశ వస్త్రములను బహిష్కరించుటకు బయలుదేరిరి. వారు జార్జిటవునులో గిడ్డంగిపీఠినిండి బాతిమగీతములను పాడుచు నడిచిరి. “విదేశ వస్త్రములను బహిష్కరించుడు” ఖడ్గరును కట్టుకున్నచేదీక్షను బూనుడు” అని వ్రాయబడిన ప్రకటనఫలకములనుగూడ వారు కొని కొన్ని దుకాణములవద్ద నిలువబడి విదేశవస్త్రములను కొన వద్దని బోధించిరి. అంతట పోలీసువారు వచ్చి ఆ వలంటీరులందరిని అరెస్టుచేసి ఒక బస్సులో పోలీసు కమిషనరు ఆఫీసుకు గొనిపోయి చెరసాలలో నుంచిరి. చాలమంది ప్రజలుగూడ వారివెంట నచటికి వెళ్లగా, పోలీసువారు వారిని తిరిమివేసిరి.

ముగ్గురు వలంటీరులను చైనాబజారురోడ్డులో అరెస్టు చేయుట

మరి ముగ్గురు వలంటీరులు గూడ విదేశవస్త్ర బహిష్కరణము కొరకే నిన్న సాయంకాలము చినాబజారు రోడ్డుకు వెళ్లగా వారినిగూడ అరెస్టుచేసిరి.

చెన్నపురిలో మొత్తము 99 మందిని అరెస్టుచేయుట

90 మందికి శిక్షవేయబడెను. 9 మంది విచారణలో నున్నారు
మదరాసు, జూన్ 12—“చెన్నపురిలో మొత్తము శ్రీయుతులు నాగేశ్వరరావు ప్రకాశంగార్లు స్వరాజ్యసత్యాగ్రహమును ప్రారంభించినది మొదలు నేటివరకు ఆనగా 21-4-20 మొదలు 11-6-20 వరకు చెన్నపురిలో మొత్తము 99 మంది అరెస్టుచేయబడిరి. వీరిలో 90 మందికి శిక్షవేయబడెను. 9 మంది విచారణలో నున్నారు.” అని చెన్నపురి సత్యాగ్రహ కార్యాలయమువారు తెలిపిరి.

వలంటీరులను మరియొక చెరసాలకు మార్చుట

వారి చేతులకు బేడిలను తగిలించి నడిపించి తీసికొనివెళ్లుట
మదరాసు, జూన్ 11—నిన్న సాయంకాలము ఆంగ్ల దేశమునుండి యిద్దరు వలంటీరులను పోలీసువారు వాట్రేరు ఫ్యా సెంజరులో చెన్నపురికి తీసికొని వచ్చిరి. సెంట్రలు స్టేషను వద్ద వారిచేతులకు బేడిలను తగిలించి నడిపించి చెరసాలకు తీసికొని వెళ్లిరి.

చెన్నపురి చెరసాలనుండి యిద్దరు వలంటీరులను నేడు పుదుచ్చేరును బళ్లారి జయిలును తీసికొని పోయినపుడు గూడ వారి చేతులకు బేడిలను తగిలించి చెరసాలవద్దనుండి సెంట్రలు స్టేషనుకు నడిపించి తీసికొని వచ్చిరి. వారిని జం బాయి పాసెంజరులో తీసికొనిపోయిరి. (హిందూ)

చెన్నపురి సంఘటనల విచారణ

విచారణసంఘమువారు త్వరలోనే నివేదికను ప్రకటింపదలచుట
మదరాసు, జూన్ 11—25-4-20 వ తేదీన తిరువచ్చి క్షేపి సముద్రతీరమును ప్రాప్తమైనందున పోలీసువారు శుభాశుభ కాలములను గూర్చి విచారణ చేయుటకు మహాసంఘమువారిచే నియమింపబడిన ఉపసంఘమువారు శిక్ష ఉదయమున మహాసంఘ భవనమున సమావేశమై యిప్పుటి వరకు యియ్య బడిన సాక్ష్యమును గూర్చి చూచించిరి. మదరాసు హైకోర్టు అడ్వకేటు శ్రీమూర్తి పి. సి. సంపత్య్యంగారును, మదరాసు కార్పొరేషను సభ్యుడు శ్రీయుత టి. పి. మినాక్షిసుందరం పిళ్ల గారును శ్రీయుత అమ్మ స్వామినాథనుగారును మరికొందరు వ్రాత మూలముగా స్టేటుమెంటు నిచ్చిరి. ఈసంఘమువారి కడపటి సమావేశము యీవారములోనే జరుగును. వారపుడు నివేదికపై సంతకములచేసి మహాసంఘవారికి పంపించెద రని తెలియుచున్నది. (న. వి.)

తిరువూరులో గాంధీవంతెనను తెరచుట

ప్రధానమంత్రి సుబ్బారాయనుగారు గూడ నిరాకరించుట
తిరువూరులో జాంబునదిమీద కట్టబడిన వంతెనకు గాంధీవంతెన అని పేరుపెట్టుటచే జిల్లాకలక్టరు ఇ. ఎస్. థామసుగారు దానిని తెరచుటకు సమ్మతింప లేదనియును ప్రధాన మంత్రి సుబ్బారాయనుగారు దానిని తెరచెదరనియును యిదివరకు తెలుపబడెను. దానిని తెరచుటకు సుబ్బారాయను గారుగూడ సమ్మతింప లేదని యిప్పుడు తెలియుచున్నది.

సత్యాగ్రహానికి 300 రూపాయలు నిచ్చుట
తిరువూరు కాటను కమిషను వర్తకులు యీనెల 7 వ తేదీని సభచేసి యిట్టి సత్యాగ్రహానికి 300 రూపాయలు నిచ్చుటకు తీర్మానించి రని తెలిసినది. (ఓ. వి.)

పంజాబులో పన్నులనిరాకరణము

గింగు-జహనుగ్రామములవారు దొరతనమువారికి తంతివార్త సంపుట
లాహోరు, జూన్ 11—“ఈ రెండు గ్రామములలో ను వుండునకే పూనిటిపు పోలీసుదళములను తీసివేయని యెడల ను పూనిటిపు పన్నును రద్దుచేయనియెడలను మేము పన్నుల నిరాకరణమును ప్రారంభించెదము” అని రెండు గ్రామములవారు దొరతనమువారికి తంతివార్తలను పంపిరి. నిన్న ఒక విమానము ఆ గ్రామములపై నెగిరినది. కొంతమంది బ్రిటిషువైని కులు మాడు సాయుధతలములతో గ్రామవీధులవెంట తిరిగిరి. (ఆ. ప్రె.)

సారాదుకాణములవద్ద పికెటింగు

ముగ్గురు వలంటీరులను అరెస్టుచేయుట
లాహోరు, జూన్ 11—నేడు లాహోరులో సారాదుకాణములవద్ద పికెటింగు చేయుచుండగా ముగ్గురు వలంటీరులను అరెస్టుచేసిరి. మరిగ వెంటనే మరి ముగ్గురు వలంటీరులచటికి వెచ్చిరి. (ప్రీ. ప్రె.)

లాహోరులో సారాదుకాణములవద్ద పికెటింగు చేసినందున 15 మందికి శిక్షవేయబడుట
లాహోరు, జూన్ 11—లాహోరులో సారాదుకాణములవద్ద పికెటింగుచేసినందుకు పోలీసుచట్టము 82 క్రింద యిప్పుటివరకు 15 మంది వలంటీరులకు 1 1/2 నెలలు మొదలు మూడు నెలలవరకును శిక్షవేయబడెను. పికెటింగుజరుగుచునేయున్నది. (ఆ. ప్రె.)

పికెటింగు ప్రశాంతముగా జరుగుచుండుట
లాహోరు, జూన్ 11—నేడు మధ్యాహ్నము నాలు ప్రదేశములలో 15 మంది వలంటీరులను ఆరెస్టు చేసిరి. వెంటనే క్రొత్త వలంటీరులచటికి పంపబడిరి. అధికార త్యాగముతోను ప్రశాంతముగా పికెటింగు జరుగుచున్నది. 14 మందికి చెరిగి నెలలు శిక్ష వేయబడెను. (ప్రీ. ప్రె.)

లాహోరు చాలభారతసంఘము వారికి నోటీసు

మనుషీవలు తోటలోనున్న శేరాలోను ధర్మాన్న శాలను తీసివేయవలె ననుట
లాహోరు, జూన్ 11—ఈసభవారు మోగేటు మునిసి పలు గార్హస్థ్యుల డేరాలను ఉచితభోజనశాలలు నెలకొల్పిం గారు. వారు పోటసే తీసివేయబడిన నలువంతముగా మేము నానిన తీసివేయించెదము. మీరు నేడు నిటిమేజిస్ట్రేటు కోర్టు లో బాజరు కావలెను. అది చాలభారతసంఘ కార్యదర్శి లకు ఉచితభోజన, ఓం ప్రకాశ్ గార్లకు లాహోరు ప్రధాన రాజధాని మేజిస్ట్రేటు కోర్టుకు సంపెరు. వారిద్దరును బాలు రగుటచే ఉత్తరపురు నిగావించిరి. (ప్రీ. ప్రె.)

లాహోరులో బాలురు ఘనమగు దేశసేవ చేయుచుండుట

విదేశవస్త్రములను, సిగరెట్లను, సినీమాలను, సారాయిలను బహిష్కరించుట
1920 ఏప్రిలు నెల 6 వ తేదీనుండియు లాహోరులో చాలమంది బాలురు ఒక సంఘముగా నేర్పడి ఘనమగు దేశసేవ చేయుచున్నారు. వారు ముఖ్యముగా నాలుగు వస్తువులను బహిష్కరించుటనుగూర్చి గట్టి కృషి పలువురున్నారు. విదేశ వస్త్రములు, సిగరెట్లు, సినీమాలు, సారాయిలు వీనిని నాలుగింటిని బహిష్కరించుటకు చాలభారత సభయను సంఘ మేర్పరుపబడెను.

వలంటీరులకు ఉచిత భోజనశాల
ఈ బాలురు మొట్టమొదట మూడు వారముల క్రితము వలంటీరులకొక కొక ఉచిత భోజనశాల నేర్పరచిరి. మోగేటుకు వెలుపలనున్న మునిసిపలు తోటలో నిండుకొరకు కొన్ని డేరాలు నిర్మింపబడెను. రోజుకు రెండుసార్లు ఆరణ్యలో వెంటచేసి వలంటీరులకు భోజనములు పెట్టుచున్నారు. ఇప్పటివరకును పోలీసువారు ఈరక నే యుండిరి. నిన్న రాత్రి మద్యపానమును నిరసించుటకు వీరొకసభను జరిపిరి. ఒక పలు యిన స్వేచ్ఛరును 50 మంది కనిస్టేబులును ఆ సభకు వచ్చి ఆ డేరా లను నేడు మధ్యాహ్నము 12 గంటలలోగా తీసివేయవలెనని ఒక నోటీసును యీ సంఘాగ్యక్షునకును కార్యదర్శికిని అందజేసెనుగాని వారు తీసివేయలేదు. నేడు సాయంకాలము 6 గంటల వరకును వానిని తీసివేయుటకు పోలీసునా రెవరును రాలేదు. (ఓ. వి.)

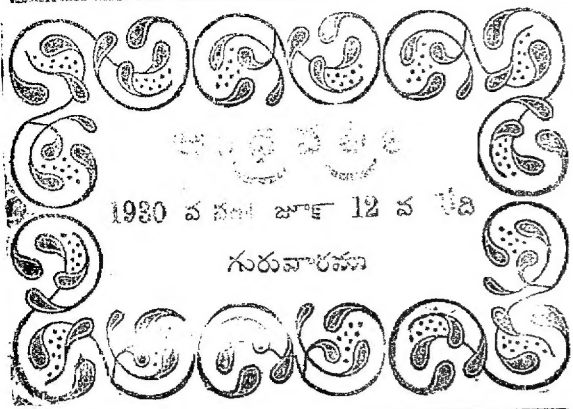
దివాను చమనులాలుగారు త్వరలో రానుండుట

శ్రీయుతులు వి. శే. పటేలు, మదనమోహన మాలవ్యాగార్లతో కలసి పనిచేయగోరుట
ఇప్పుడు ఆంగ్ల దేశమునం దున్న దివానుచమనులాలుగారు త్వరలోనే భారతదేశమునకు వచ్చి శ్రీయుతులు వి. శే. పటేలు, మదనమోహన మాలవ్యాగార్లతో కలసి పనిచేయ గోరుచున్నారని యీనెల 7 వ తేదీన ప్రత్యేకవిశేషి లండనునుండి పయనిరపత్రముకు తంతి నంపెను.

నైమనునివేదిక

ట్రీబ్యూన్ పత్రిక
లాహోరు, జూన్ 11—నైమన్ నివేదిక మొదటి పంపుటమునుగూర్చి వ్రాయుచు ట్రీబ్యూన్ పత్రిక మొదటినుండి ప్రతి అంపులోను కమిషనరును బహిష్కరించినవారికి, సైనుకో గారి చార్జితాత్మక కింహావలోకనముగాని ప్రకృత పరిస్థితుల పరిశీలనగాని ఎట్టి విజయన కలిగియుండవల దనుచున్నది. వీలు పని పేరంటమైన యీ కమిషన్ నందుకూడ ఆశలుపెట్టుకొన్న వారి ఖత్యామను కొల్లనదేమియు నిందుకానరాదు. (ప్రీ. ప్రె.)

మొహరము కొట్టాట
బొంబాయి, జూన్ 11—గుజరాతులో ధర్మారు సంస్థానమున ధర్మాలో హిందూ మహమ్మదీయ కలహమొకటి మోహరం సంవత్సరమున ప్రాప్తమయ్యెననియు హిందువులలో ఆశ కులకు దెబ్బకు తగిలెననియు వార్తవచ్చినది. ఇరువుర హిందువులకు ఆపాయకరమైన దెబ్బలు జరిగినవి. మహమ్మదీయుల కొందరు హిందువుల ఇండ్లనుకూడ తగులబెట్టెదట. పోలీసులు వచ్చి కాంతిని నెలకొల్పుచున్నారు. (ప్రీ. ప్రె.)

సైమనునివేదిక :

హిందూ దేశ సైన్యము

కృష్ణదేవరాయ పరిపాలనమునందు మంత్రివదని నిర్వహించి, హైందవశాసన ప్రతిపక్షులలో నగ్రగణ్యులయిన జక్కు అను నామాంతరము గల బ్రెంటుభర్త ప్రభువుగారు సైమను కమిషనువారు హిందూదేశమునందు బ్రిటీషు సైన్యమును నిలిపి యుంచవలెనని కోరినందులకును, వెంటనే అధినివేశ రాజ్య స్వాతంత్ర్యమును ప్రసాదించవలెనని గోర నందులకును సంతృప్తి గనుపఱచిరి. సైమను కమిషనువారు హిందూదేశమునకు తక్షణ స్వపరిపాలనము బన్నిరా దనుటకు, మతభేదములను, జాతి భేదములను, భాషభేదములను, ప్రజల విద్యా విహితము, స్త్రీల దుస్థితిని, స్వదేశ సంస్థాన సమన్వయమున్నగు ఆటంకముల నెన్నిటితో కనుబఱచిరి. అన్నిటికన్నను వీరికి ప్రబలముగా గన్పట్టినది, హైదరాబాదు, ఇది పరిపూర్ణమయిన గాని, హిందూదేశమునకు స్వపరిపాలనము చేకూరుటకు నిలువదని సూచించబడెను. భారతీయ సైన్యము సేర్పరచుటకు చూపుమేరకాలములో సాధ్యపడదు గాన అంతవరకు దేశస్వాతంత్ర్యము వేచియుండవలెననియే, వీరివాదపు సారాంశము. ఇట్టి సిద్ధాంతము గాంచి, బ్రెంటుభర్త ప్రభువుగారు అపరిమితమందము బొందుట వింతగాదు. స్వాతంత్ర్యసిద్ధి ఎంతదూరమునకుజనిన, వీరి కంత తృప్తికరముగ నుండును.

సైమను కమిషనురిపోర్టువల్ల మొదట సం తృప్తి కనుబఱచిన జన్మినుకత్తి, సైన్యమును గూర్చిన విషయముల గాంచి, నిన్నటిదినము నిరాశ గను బఱచినది. నివేదిక నింకను జాగరూకతతో పరిశీ లించుచో, అయ్యది ప్రజల కెట్టి మేలు గలిగింప జాలదని, ఈ ప్రతిక ఆంగీకరింపకమానదు. పదియవ అధ్యాయమునందు సైన్యవిషయము పూర్తిగచర్చింప బడెను. ప్రారంభము నందే రెండు రకముల రక్షణ దేశమున కవసరమున, కమిషనువారు సూచించిరి. దేశమును వెలుపలి దాడినుండి కాపాడుట యొకటి. ఆంతరంగిక సంరక్షణ రెండవది. ఎన్నటికయినను ఆంతరంగిక సంరక్షణకు భారతీయ సైన్య మక్కరకు వచ్చినను, సైమను కమిషను యూహబట్టి బాహ్య సంరక్షణకు దూత్రము బ్రిటీషు సైన్యము తప్పనిసరియగునని దోచుచున్నది. అధినివేశ రాజ్యములకును హిందూదేశముకును ఈ విషయమున పోల్చియే లేదట. కెనడా, ఆస్ట్రేలియా, న్యూజి లెండు, న్యూఘిండు లెండు, దక్షిణాఫ్రికా ఐర్లెండు, భాగములకు అన్యదేశదండయాత్రాభయము లేదట.

హిందూ దేశమున కయినను అన్యదేశ దండయాత్రా భయము లేదనియే చెప్పవచ్చును. సరిహద్దు ప్రాంతపు భయము సులభ నివారణ యోగ్యమయినది. ఆస్ట్రేలియాపై, నొకవేళ జపాను దాడివెడలుచో, ఈ దేశము తననుదాను సంరక్షించుకొనజాలని స్థితిలో నున్నది. ఇటులనే కెనడాకును అమెరికాకును సంఘర్షణ కలుగుచో, కెనడాకు స్వరక్షణ మార్గము ననుసరింపదు.

ఇటులనే ఐర్లండుకయినను, ఏయూరపుదేశముయి ననుదాడివెడలుచో, స్వరక్షణోపాయముగ నుపింపదు. అంతమాత్రముచే నీరాజ్యములకు స్వపరిపాలనము బనికిరాదని జెప్పవారు గనుపింపరు. ప్రపంచశాంతి రక్షణకై, వివిధదేశములును కెల్లాగు శాంతి ఒడంబడికపై సంతకము చేసియున్నవి. ఆయుధవిసర్జన విషయమై ఏర్పాటుల గావించుకొను నుద్దేశ్యము వ్యాపించియున్నది. ఇట్టిస్థితిలో హిందూ దేశముపై నెవ్వరో దాడి వెడలెద రని యూహించి, బ్రిటీషు సైనికాననరమును ప్రతిపాదించి, దేశము స్వపరిపాలనము ననుభవించుటకు యోగ్యత గలుగలేదని జెప్పట ఏటిన్యాయమో తెలియకున్నది. ఆసియా యూరపుఖండములలో స్వల్పరాష్ట్రములు గూడ స్వాతంత్ర్యము ననుభవించుచుండ, హిందూదేశ మట్టిహక్కు నేల బడయగూడదు? గత యూరపి యను సంగ్రామమునందు, ఏదేశమయినను స్వరక్షణకు తగియున్నదని చెప్పటకు సాధ్యపడదని రుజువయ్యెను. బెల్జియము దేశమంతయు జర్మనీచే అత్యుక్త కాలములో జయింపబడెను. దుర్భేద్యము లని తలప బడిన కొటలన్నియు ధ్వంసమయ్యెను. తుదకు గొప్ప మిలిటరీ బలము గల ఫ్రాన్సు సయితము పారిసు వరకు ఆక్రమింపబడుస్థితి జనించెను. ఇటులనే జర్మనీ రుష్యాలోకి గూడ జొరగలిగెను. అదృష్టవశము వలన జర్మనీ సంగ్రామమున నోడింపబడెను గాని, లేనియెడల, యూరపురూప మేతీరున నుండెడిదో చెప్ప వీలులేదు.

స్వల్పజాతుల సంరక్షణకొరకై ఇంగ్లండును తదితర మిత్రమండలియు వెనుకటియుద్ధమున జేరి నటుల ప్రకటించబడెను. అన్ని జాతులకును స్వయం నిర్ణయాధికారము గలదని, విల్లుగుగారును లాయడు జార్జిగారును అంగీకరించిరి. ఈసూత్రము పిమ్మట మఱపుకు దగిలినను, ఏదేశ మయినను ప్రస్తుత మారణయంత్ర యుగమున, స్వరక్షణ గావించుకొనగలదని చెప్పట కవకాశము లేదు. ఈసంగతిని వివిధజాతులవారును గుర్తించియే వైతికపు కట్టుబాట్లవలననే ప్రపంచ శాంతిని సంరక్షింప వీలుగలదనియు, వివిధ జాతులవారును తమతమ ఆయుధములను తగ్గించు కొనవలయు ననియు కోరుచున్నారు. ఇట్టిస్థితిలో హిందూదేశము స్వరక్షణ గావించుకొన వీలులేదు గాన, స్వరాజ్యమున కర్హతగాంచదని చెప్పట కన్నను అన్యతము వేరుండదు. భారతీయసైన్యము గత యూరపియను సంగ్రామమున ఫ్రాన్సును రక్షించుటకును, అరేబియాను బ్రిటీషువారికి స్వాధీనపరచుటకును, బనికివచ్చినపుడు, హిందూదేశమును రక్షించుట కేల పనికిరాదు? ఈ కారణము చేతనే, నెహ్రూ రిపోర్టులో నిలుల వ్రాయబడెను:

“భారతీయసైన్యము లేకుండ, హిందూదేశము అధినివేశరాజ్య స్వాతంత్ర్యము బడయ దను వాద

మును మే మంగీకరింపజాలము. ఏలన, భారతీయ సైన్యమును కొత్తగ సృజింపబనిలేదు. అది యిది వరకే గలదు. మనవిమర్శకులు చేసెడి వాదము నిలువజాలదు.”

వై వాక్యములను సైమనుకమిషనువారు ఖండించుటకు చాల తంటాలు పడిరి. సర్ శివస్వామి అయ్యరుగారు 1924 భారతశాసనసభలో నిటుల బలికిరి.

“అధినివేశ రాజ్యముల చరిత్రను నేను చదివి నంతవరకు, స్వపరిపాలనము నివి పడసినపుడు వీనిలో నేవియు స్వరక్షణ గావించుకొనుస్థితిలో లేవని చెప్ప గలను.”

శివస్వామి అయ్యరుగారు చెప్పిన విషయములను నిరాకరింపజాలక, సైమను కమిషను వారు కాలనీలస్థితి వేరనియు, హిందూదేశస్థితి వేరనియు, హిందూదేశస్థితికి ప్రపంచములో నెక్కడను పోలిక లేదనియు, తెలుపదొడగిరి. హిందూదేశము వీరి దృష్టి కెప్పుడును అన్యప్రపంచముకన్న భిన్నము గనే తోచుచుండును. అట్టిభిన్నతను ప్రతిపాదించిన గాని, హిందూదేశము స్వరాజ్యమున కర్హము గా దనువాదము నిలువజాలదు. హిందూదేశము నందు మతకలహములు తరుచుగ జరుగుచుండును గాన, ఆంతరంగికరక్షణకు గూడ బ్రిటీషు సైనికు లవసరమని చెప్పబడుచున్నది. కాని దేశపరాధీనత దొలగినయెడల, సాంఘికమతకలహము లడుగంటు ననియు, పరిపాలనబాధ్యత లేకబోవుటవలననే, ప్రజ లిట్టివ్యర్థకలహములతో ప్రొద్దుబుచ్చుచున్నారనియు, దూరదృష్టి గలవారు దెలుపుచున్నారు.

కెనడాలోగూడ స్వపరిపాలనము లేకముందు, ఆంగ్లప్రెంచిజాతుల మధ్యను, రోమను క్యాతలిక్కు ప్రాచుస్థైర్యము మతములవారిమధ్యను నిట్టి కలహములు చెలరేగియున్నటుల చరిత్ర దెలుపుచున్నది. ఇట్టిస్థితిని బోగొట్టుటకు కెనడాదేశమునకు స్వపరిపాలన మిచ్చుటయే ధర్మమని, దృఢాంశపుచు దెలిపెను గాని, పరాధీనత నింకను సాగించుట మేలని తెలిపియుండలేదు. ఇంగ్లండుపై తిరుగుబాటునర్చిన బోయర్లకు, సర్ కాంపుబెల్ బానర్ మెనుగారు స్వపరిపాలన మిచ్చుట యవసర మని గ్రహించిరి. దక్షిణాఫ్రికాకు స్వపరిపాలనస్వాతంత్ర్యము నొసగిన పిమ్మటనే, అక్కడి బోయరులకును ఆంగ్లేయులకును మధ్యగల మనఃస్పర్థ లంతరించెను. ఇటులనే ఐర్లెండు పరాధీనస్థితియందున్నంతవరకు, క్యాతలిక్కులకును ప్రాచుస్థైర్యములకును పోరాటములు జరుగుచునే యుండెను. ఐర్లండు స్వాతంత్ర్యము బడసినపిమ్మట, నవి రూపుమాసెను. హిందూదేశమునకుమాత్రము వేరుసూత్రములను వర్తింపజేయుట, వ్యర్థప్రయత్నము. హిందూదేశమునకు స్వపరిపాలనము లభించిన పిమ్మట, మాతృదేశస్వేచ్ఛను కాపాడుటకు, అన్ని జాతులవారును తమ అంతఃకలహములను విడనాడి ప్రాణముల నర్పించుటకు సంసిద్ధులుగ నుండు రని యూహింపవచ్చును.

ప్రస్తుతసమయమున దేశమును కాపాడుటకు తగిన యుత్సాహము ప్రజలలో జనింపకుండుట వింత గాదు. పొట్టకూటికై కొన్ని సంఘములవారు సైన్యములో నెక్కువగ జేరినంతమాత్రాన, ఇతర సంఘములవారు ఇందుకు పనికిరాదని వాదించుట నిస్సారము. సైమను కమిషనువారును ఈవాదము

నంగీకరించి, శూరజాతులు, విరిజాతు లను విభాగమును స్థిరపరచుచున్నారు. నిజ మేమన, అవకాశములుండచో, హిందూదేశమునం దేజాతు లయినను, సిక్కులు, పఠానులతోపాటు శౌర్య ధైర్యములను చూపగలవని, గత సంగ్రామమున తేటపడెను. బ్రిటీషువారు క్రొత్తగ నీ దేశము నాక్రమించినపుడు, దక్షిణదేశపు సిపాయిల నుపయోగించి, విజయము బడయుచుండిరి. అప్పుడు పనికివచ్చిన వారిపై పనికిరారనుట నిరాధారము. ఇంతియగాక ఆయుధశాసనము జనసామాన్యధైర్యధైర్యములను బోనాడుట కుపయోగపడెను. ఇట్టి శాసనము నాగరిక ప్రపంచమునం దెక్కడను కనుపింపదు. హిందూదేశమునం దయినను కొన్ని స్వదేశ సంస్థానములలో సీశాసనము అమలులో లేకున్నది. అందుచే, నిట్టిశాసనములను తొలగించుట ముఖ్య వసరము. హిందూదేశమునందు సైనికు లున్నను, వీరిని నడుపగల ఉద్యోగులు లేరనువాదము, సైమను కమిషనువారు గావించుచున్నారు.

ఇట్టివాదమునకు భారత శాసనసభలో నేమి, వెలుపలనేమి ఎన్ని పర్యాయములలో జవాబు చెప్పబడెను. భారతీయోద్యోగులు సైన్యమున లేనందులకు, ఉత్తరవాదులు ప్రభుత్వము వారే యగుచున్నారు. స్క్రీకమిటీరిపోర్టులో, భారతీయోద్యోగులను వెంటనే నియమించి వీరిసంఖ్యను వృద్ధిజేయ వీలుగలదని, ఖండితముగ దెలుపబడినను, వీరి సూచన నిరాకరింపబడెను. స్క్రీకమిటీ యధ్యక్షులగు స్క్రీకనానిగారు, బ్రిటీషువారగుటచే, వీరు తీవ్రమగు సూచనల గావించి రని చెప్ప వీలులేదు. సైనికోద్యోగులకు ఇంగ్లండులో శిక్షణ గలపుటకు మారుగ, హిందూదేశమునందే సైనికకళాశాలను స్థాపింపవలయునని, స్క్రీకమిటీవారు సిఫార్సుజేసిరి. ఈ సూచనను ప్రభుత్వమువారు గూడ ఆమోదించి యుండిరి. అయినను ఇట్టి కళాశాలను స్థాపించుట కింకను సమయమురాలేదని, ప్రభుత్వసభ్యుడు భారత శాసనసభలో నిటీవల జెప్పియుండెను. స్క్రీకమిటీ రిపోర్టును త్రోసిపుచ్చి, ప్రభుత్వమువారు రాలిల్చును ప్రభువుగారు సూచించిన ఎనిమిదిపటాలముల ఏర్పాటు నామోదించి, దానిని ప్రారంభించియుండిరి. ఎనిమిది పటాలములలో మాత్రము హైందవోద్యోగులను నియమింపవచ్చు నని ఏర్పాటు చేయబడెను. ఈ ఏర్పాటుప్రకారము దాదాపు నూటపాతిక భారతీయ పటాలములలో ఎనిమిది పటాలములలో మాత్రమే, భారతీయోద్యోగులు ప్రవేశింపవలయును. భారతీయోద్యోగులక్రింద, బ్రిటీషు సైనికోద్యోగులు పని చేయ వీలులేదు.

ఇందుమూలమున భారతీయోద్యోగుల చే నడుపబడు పటాలములకు న్యూనత ఏర్పడుటయు, బ్రిటీషు ఉద్యోగులచే నడుపబడు పటాలములకు ఉన్నతస్థాన మేర్పడుటయు సంభవించి, అనవసర తారతమ్య మేర్పడును. ఇక నీ ఎనిమిది పటాలములలో నయినను, హైందవోద్యోగులు గలతాయనిన, అదియు మృగ్యమే. ఇంతవరకు భారతీయోద్యోగి ఎవరును పటాలమునకు నాయకుడుగ నియమింపబడియుండలేదు. ప్రస్తుతము వీనికధిపతులయిన బ్రిటీషు ఉద్యోగులు పెన్ను దీసికొనిన పిమ్మట, క్రింది బ్రిటీషు ఉద్యోగులు పైకిబోయిన తరువాత, భారతీయోద్యోగు లెన్న డయినను నియమింపబడు

దురను నాశ మాత్రమే గలదు. ఎనిమిది పటాలములును భారతీయోద్యోగులచే నడిపింపబడుకాల మరుదెంచుచున్నప్పటికి, కనీసము 1946 వ సంవత్సరము వరకయినను పట్టునని, సైమను కమిషనువారు హామీచుచున్నారు. ఇంతను ఎక్కువకాలమే గడువవలసివచ్చును. ఎనిమిది పటాలములలో హైందవోద్యోగులు తమ సామర్థ్యమును గనుపఱచుచో, ఇతర పటాలములలో వీరిని క్రమక్రమముగ నియమించెదరట. కావున భారతీయ సైన్యము ఏర్పడునప్పటికి, ఎన్ని శతాబ్దములు గడుచునో చెప్ప వీలులేదు. అంతవరకును హిందూదేశము అధినివేశరాజ్యస్వాతంత్ర్యము బడయ వీలులేదనుచో, ఇక నెట్టి ఆశ యుండును!

ఏదేశమునందయినను సైనికులకు శిక్షణ గలపుటకు తగిన యుద్యోగులు లేనిచో, ఇతర దేశముల నుండి వేతనమిచ్చి యుద్యోగులను దెప్పించుకొనుట యాచారమై యున్నది. తుర్కీదేశము జర్మను ఉద్యోగులనుండి శిక్షణ బడసెను. ఆఫ్ఘనిస్తానుము తుర్కీ ఉద్యోగులద్వారా సైనికశిక్షణ బడసెను. ఇటులనే పెక్కు స్వల్పదేశములు సైనిక శిక్షణ కిరతుల సహాయము బడసియుండెను. హిందూదేశము స్వపరిపాలనము బడసినపిమ్మట, ఇతర దేశముల వారిని సైనికశిక్షణ గలపుట కుపయోగింపవచ్చును. ప్రధానముగ బ్రిటీషు ఉద్యోగులనే నియమించుకొనవచ్చును. ప్రస్తుతసమయమున హిందూదేశమునందు నిర్వహింప వీలులేని కార్యములకు, ఇంగ్లండు నుండియు తదితర దేశములనుండియు ఇంజనీయరులను, మున్నగువారిని దెప్పించుటలేదా? ఇటులనే స్వతంత్రహిందూదేశము ఆంగ్లేయసైనికోద్యోగులను కొంతకాలమువరకు ఏల నియమించుకొనగూడదు? అంతవరకు, రాజకీయస్వాతంత్ర్యము నిచ్చుటకు ఇంగ్లండు ఏల వెనుదీయవలెనో తెలియదు. సైమను కమిషనువారు మాత్రము ఇట్టి యేర్పాటు పనికిరాదని యీక్రిందివాక్యములలో దెలుపుచున్నారు.

“స్వపరిపాలనము ననుభవించెడి హిందూదేశము తనకు గావలసిన సైన్యముల నేర్పరచుకొను స్థితిలో నుండవలెను. ఈ సైన్యములు హిందూదేశమునందలి సైన్యము లిపుడు నిర్వహించుచున్న కార్యముల నన్నిటిని నిర్వహింపజాలినవిగ నుండవలెను. భవిష్యద్భారతదేశమున సైన్యము పై నధికారము భారతీయయధ్యమంత్రవశ మయినపుడు గాని, మంత్రవర్గమంతయు భారతీయులతో నుండి భారత శాసనసభకు బాధ్యత వహించునపుడుగాని, ఇంగ్లండు నుండి తెప్పింపబడి బ్రిటీషు ఉద్యోగులచే నడుపబడు సైనికులు, వేతనములకొరకై హిందూదేశమునకు నేవజేయుచుండు రని తలంప వీలులేదు.”

హిందూదేశము స్వపరిపాలనమును బడసిన పిమ్మట, భారతీయమంత్రులక్రింద బ్రిటీషు ఉద్యోగులు పనిచేయరని సైమనుకమిషనువారు హామీచుట, వారు మొదటినుండియు జూపుచున్న వైఖరి కనుగుణముగనే యున్నది. ఇటులనే, యితరశాఖలలోగూడ స్వపరిపాలనానంతరము బ్రిటీషు ఉద్యోగులు పనిచేయరను బెదరింపు చాలకాలమునుండి దెలుపబడుచునేయుండెను. అట్టి యవసరము తలస్థించినపుడు, హిందూదేశము బ్రిటీషు ఉద్యోగులు లేకుండనయినను గడుపుకొనునుగాని, సత్వర స్వపరిపాలనాశయమును విడువజాలదు. బ్రిటీషు

దేశోద్ధారక విశ్వదాత కాశీనాథుని
నాగేశ్వరరావు పంతులుగారు
కారాగృహవాసము
నేటికి 53 దినములు
నిర్బంధింపబడినదినము 21-4-1930

ఉద్యోగులు లేకున్నను, ఇతర దేశములు తమ పరిపాలనమును తాము జరుపుకొనగలుగుచుండ, హిందూదేశ మయినను ఏల జరుపుకొనగూడదో తెలియదు. తాము ప్రతిపాదించిన సిద్ధాంతము పరిహాసార్థముగ దోచునని సైమనుకమిషనువారును కనిపెట్టినటుల, ఈ క్రిందివాక్యములబట్టి గ్రహింపవచ్చును.

“బ్రిటీషు సామ్రాజ్యమునందు హిందూదేశ మొకభాగమై స్వపరిపాలనము బడయుటకు పూర్వము, భారతీయసైన్యము భారతీయోద్యోగులచే నిర్వహింపబడుస్థితి యరుదెంచవలయునా? దేశము వెలుపలి దాకినుండి రక్షించుకొనుటకు వలయు సంపూర్ణసైన్య మేర్పడువరకు, స్వపరిపాలన మాగవలయునా? ప్రతి అధినివేశ రాజ్యమునకును సముద్రముపై నితరులదాడి నరికట్టగలకై లభించువరకు, స్వాతంత్ర్యసిద్ధి ఆగుట యవసర మయ్యెనా? మధ్యరకపు పరిష్కారము ఏదయో కొంతకాలమునకు గోచరింపవచ్చును. మా సిఫార్సులును సూచనలునుగల రెండవసంపుటములో హిందూదేశ రక్షణ భారమును గూర్చియు నిర్మాణమును గూర్చియు చర్చించెదము. ఈలోపుగ మేము ముందుగ జెప్పిన విషయములను గూర్చి ఆలోచింపవలె నని కోరుచున్నారము.”

సైమనుకమిషనువారు రెండు భావించినను, భారతీయులు తక్షణస్వరాజ్యమును మాత్రమే కోరుచున్నారు. అధినివేశరాజ్యస్వాతంత్ర్యమును హిందూదేశమునకు ప్రసాదించుటకుగల ప్రబలాభ్యంతరము, స్వపరిపాలనము ననుభవించు హిందూదేశమునందు, బ్రిటీషు ఉద్యోగులు నేవజేయరను భీతియే యగుచో, అట్టి అభ్యంతరమునిమిత్తము భారతీయులు తమ స్వాతంత్ర్యాశయమును విడువజారు. త్వరలో అధినివేశ రాజ్యస్వాతంత్ర్యము నొనగుటకు, ఇంగ్లండు సమ్మతించినచో, పూర్ణస్వరాజ్యమే సుసాధ్యమని, హిందూదేశమునందలి వివిధక్షమలవారును ఆశించెడిస్థితి యరుదెంచగలదు.

చెన్ననగరనిర్బంధములు
చెన్ననగరమునం దింతవరకు దాదాపు నూర్గురు నిర్బంధింపబడినటుల దెలియుచున్నది. ఇట్టి నిర్బంధములు, మహాత్ముని యద్యమవ్యాప్తికి తోడ్పడుచున్నవనుటకు సందియములేదు. చెన్నపురిలో సత్యాగ్రహ నిర్బంధితులను సంకెళ్లతో రయిలు స్టేషనునుండి జయిలుకును, జయిలునుండి రయిలు స్టేషనుకును బహిరంగముగ గొంపోవుట, ఎంత అనభ్యమో యూహింపవచ్చును. రాజకీయనిర్బంధితుల నీరీతిని కారాగృహములకు వెలుపలను లోపలను గూడ జూచుటవలన, వీరి క్రోధవమానము గలుగదు గాని, ప్రజలలో నిర్బంధవిధానమొకట్ల ప్రబల

విముఖత గలుగుట సహజము. రాజకీయనిర్వృద్ధి తులస్థితి చక్కబడునని యాశించినవారి యాశలు విఫలమగుచున్నవి. ఈవిషయమున ఎంచుదగిన మార్పు గలదియొకటిగా, కఠినస్థితిని వెనుకటికన్నను పీడించుట సంభవించుచున్నది.

కేసడాపైభిరి

సామ్రాజ్య వాణిజ్యభిమానము జూపుటకు కాలనీలు మనఃస్ఫూర్తిగ సమ్మతించు చున్నట్లుల దోషము. ఇటీవల ఆస్ట్రేలియాద్రావిని సామ్రాజ్య పత్రికా సమావేశమున ముచ్చటించుచు, సామ్రాజ్య వాణిజ్యభిమానమును తాము చీరకాలము జూపుటకు వీలులేదని పలికెను. కేసడాలోకన్యరైటింగున నాయకులగు బెన్నెట్టుగారు, ఎన్నికల ప్రచారపు పందర్బమున ముచ్చటించుచు, కేసడాపట్ల ఇతరులు సమానాభిమానమును చూపినగాని, సామ్రాజ్యవస్తువుల పట్ల కేసడా ప్రత్యేకాభిమానము జూపుటకు వీలుపడదని ఎచ్చరించిరి. రాబోవు సామ్రాజ్య సమావేశమునందు ఈ విషయము తీవ్ర చర్చకు పాలగునని తలంపవచ్చును.

బొంబాయిలో శ్రీయుత జయంతి దలాలుగారిని, అహమదాబాదులో లాలీ మోహను జమనాదాసుగారిని ఆరెస్టుచేయుట

దలాలుగారు, మానకులాలు గాంధీగారిని బులెటినుపత్రికాసంపాదకునిగా నియమించుట

బొంబాయి, జూన్ 11:—బొంబాయికాంగ్రెసు బులెటినుపత్రికా సంపాదకుడగు జయంతి దలాలుగారు సేదూర్తి కాకులో వెళ్ళుచుండగా పోలీసు యిక్స్ ప్లెక్టరు స్నేహభావముతో వచ్చినట్లువచ్చి ఆ కాకులో నెక్కువ, కారు కొంతదూరము వెళ్లి నవీమ్మట దలాలుగారికి, వారంటు చూపించెను. బులెటిను పత్రికకు సంపాదకత్వము వహించుటకు మానకులాలు గాంధీగారిని దలాలుగారు నియమించిరి.

రాజ్యద్రోహాలనుపత్రికను ప్రకటించినందుకు ఆరెస్టు అహమదాబాదు ప్రెసిడెన్సీ యూజిస్ట్ కార్యదర్శి యర లాలీమోహను జమనాదాసుగారు రాజ్యద్రోహ ఆనుచితప్రతికూపై టైపులలో ప్రకటించినందులకు నిన్ను దాసు గారిని అహమదాబాదులో ఆరెస్టుచేసిరి.

బొంబాయి ఫార్టులో పిక్టింగు ఆర్డినెన్సు

బొంబాయి జూన్ 11:—బొంబాయి ఫార్టులోనున్న విదేశీవస్తువుల దుకాణములయొద్ద కాంగ్రెసు వలంటీరులు పిక్టింగు చేయుచున్నందున, అచట నున్న భారతీయవృత్తులకే అధికమగు నష్టము కలుగగలదని పాశ్చాత్యులకు కాదు, ఏలయినగా అచట భారతీయుల దుకాణములే విక్రీలీ పోవుగా నున్నవి. ఆయినను భారతీయ వర్తకులు కంప్లయింటు చేయనేలేదుగాని అచట యూరోపియను వర్తకులు చాల కొద్ది మందియే యుండినను వారు ఇండియా గవర్నమెంటు హోమి మెంబరుకు తెలియబరచిరి. గాన నచట పిక్టింగు ఆర్డినెన్సు వెంటనే అమలులో పెట్టబడునని యిండియన్ డెయిలీ మెయిలు పత్రిక ప్రకటించెను. (ప్రీ ప్రె.)

పూనా గుప్తువు పందెములను బహిష్కరించుట

ఆరబు పందెపు గుప్తుముల యజమానుల పందెములను బహిష్కరింప దలచుట

బొంబాయి, జూన్ 11:—త్వరలోనే పూనాలో జరుగనున్న గుప్తువు పందెములను బహిష్కరించుట కొక ఉద్ద్యమ మిప్పుడు బొంబాయిలో చాల ప్రబలముగా నున్నది. పూనా పందెములకు తమ ఆరబ్బిగుప్తుములను పంపకుండుటకు ఆగట్ల ములయజమానులుగూడ నశ్చయించిరి. (ప్రీ ప్రె.)

శ్రీయుత సరోజినీదేవిగారు కారాగృహమున పాకశాస్త్ర పరిశోధనల నొనరించుట

స్క్రూటెరుతో సరోజినీదేవిగారి కుమార్తె తెలుపుట

బొంబాయి, జూన్ 11:—శ్రీయుత సరోజినీదేవిగారి రాజకీయములకు సంబంధించిన పుస్తకములను తప్ప తక్కిన పుస్తకములనన్నిటిని యిచ్చుచున్నారు. "తనకు కొన్ని పుస్తకములను పంపవలె నని మా ఆమ్మ మీతో చెప్పుచునెను" అని ఆమె కుమార్తె నాకెరిగించినపుడు నవీన ఆంగ్లకవుల రచించిన పుస్తకములను కొన్నిటిని పంపదగునని సేవ తలచితిని గాని "రాజకీయములకు సంబంధించిన పుస్తకములను తప్ప తక్కినవాని నెన్ని పుస్తకములను పంపినను ఉద్యోగులు అభ్యంతరము చెప్పురు" అని ఆమె కుమార్తె నాకెరిగించెను. నవీనాంగ్లకవులగ్రంథముల కొంతభాగం విజము కనబడును గాన వానిని పంపినచో అంగీకరింపరేమో అని నాకు సంశయము కలిగినది.

"మాతృభ్రాతృ అదృశ్యములతోను కూడిన కథలపుస్తకములనే ఆమ్మ ముఖ్యముగా పంపగోరినది" అని ఆమె కుమార్తె మరల తెలిపెను. ఇదికూడ కష్టమే, ఈ మధ్యనే నొక అదృశ్యకథను చదివితిని. ఆందులో నొక బోల్షీవిక్ గూఢచారి చాల అందమైన వాడనియును చాల ధీమంతుడనియును వర్ణింపబడెను. పూనాచెరసాలలో నున్న వారు చదువుట కెట్టి గ్రంథములను పంపవీలులేదు.

"నా ఆమ్మ చెరసాలలో చాల ఖులాసాగాను ఆరోగ్యము గ ను యున్నది. పాక శాస్త్రములను గూర్చి పరిశోధనలను చేయుచున్నది" అని ఆమె కుమార్తె మరల తెలిపెను.

నా నేపీహితురాలగు సరోజినీదేవిగారు తాను చెరసాలలో ఖులాసాగానున్నారని తన కుమార్తె చేతనే నాకు కబురుపంపిన దని తెలుపగలిగినందులకు నేను చాల సంతోషించుచున్నాను. ఆమె విడుదలచేయబడిన పిమ్మట పాకశాస్త్ర పరిశోధనల ఫలితమును నేనుగూడ ననుభవించవలెనని ఆశించుచున్నాను" అని స్క్రూటెరు వ్రాసెను.

(ఇండియన్ డెయిలీ మెయిలు)

బొంబాయి కార్పొరేషను సభ్యులలో శిక్షింపబడిన వారి అర్హత

శ్రీయుత జమనాదాసు మేహతా, నారిమను, కండీమాస్టరు, బి. ఎన్. మహేశ్వరీగార్లకు శిక్షింపబడినందున వారి అర్హత తొలగినదా లేదా?

బొంబాయి, జూన్ 11:—పైని పేర్కొనబడిన సభ్యులు రాజకీయములందు పాల్గొని శిక్షింపబడినందున వారి అర్హత తొలగినదా లేదా యను విషయమును నిర్ధారణ చేయుటకు స్కూలుకాజాకోర్టు ప్రభావన్వయముగైకొని కార్పొరేషనువారు అప్లికేషనుపంపవలెనను తీర్మానమును ఈ నెల 16-వ తేదీ జరుగనున్న కార్పొరేషను సభలో శ్రీయుత సి. హెచ్. నుహేశ్వరీగారు దుపాదించెదరు. (ప్రీ ప్రె.)

అహమదాబాదులో పీడర్లు కోర్టుకు వెళ్లకుండుట

నబ్ జడ్జిలు వారికి నోటీసులను పంపుట

అహమదాబాదు, జూన్ 7:—అహమదాబాదు థాన్ సిస్టిమేజువారి తీరుమానును ననుసరించి శ్రీయుత పండిత జమనాదాస్ నెహ్రూగారిని ఆరెస్టుచేసినవాడు (ఏప్రిల్ 14 వ తేదీనాడు) పీడర్లు కోర్టులకు వెళ్లుట మానివైచిరి. తరువాత వెంటనే వేసంగి నెలపులు వచ్చెను.

ఇప్పుడు కోర్టులు మరల తెరచిన తరువాత ఆయా సబ్ జడ్జిలు తమతమకోర్టులలో హాజరుకావలసిన వక్తలను ఏప్రిల్ 14వ తేదీనాడు ఎందుకు రాలేదని సంజాయిషీ అడుగుచున్నారు. (ప్రీ ప్రె.)

శ్రీయుత డి. జి. దత్తగారు రాజప్రతినిధిని సందర్శించుట

త్వరలోనే కఠినవిధానము విరమింపబడును

నాసిక్, జూన్ 11:—బొంబాయిలో మితవాదసభ జరిగినవెంటనే దత్తగారు సిమ్లా వెళ్లి రాజప్రతినిధితో చంభా పించిరి. ఆయనయును హా. ఎస్. బి. తంబీగారును నేడివటికి వచ్చిరి. సంభాషణలనెరములను దెలుపుటకు దత్తగారు సమ్మతించలేదు. "పరిస్థితు లింకను అధమస్థితికి వచ్చిననే గాని మరల అనుకూల్యము కలుగదు" అని దత్తగారు రినిరి. అనగా నేమి భిప్రాయమని నేనడిగితిని. "నైమనుని వేదిక ప్రకటింపబడువరకును తా నేమియును చేయ వీలులేదనియును, అటు పిమ్మట కఠినవిధానము పరిత్యజింపబడుటయును, సమాధాన ముగ్గు మవలంబింపబడుటయును, చేపూరునని తనకు గట్టినమ్మకము కలదనియును రాజప్రతినిధి నూచించెను. నేను యిండియా ప్రభుత్వ సంఘ సభ్యులతో గూడ సంభాషించితిని. నెలరోజులలో చాల వింతవార్తలు జరుగవచ్చునని నేను భావించుచున్నాను." అని దత్తగారు నడిపిరి.

(ప్రెస్సు ఆఫ్ యిండియా)

బొంబాయి ప్రభుత్వ కార్య నిర్వాహక సంఘసభ

రాజకీయ పరిస్థితుల జర్పించుట

పూనా, జూన్ 11:—ఇండియా ప్రభుత్వ హోం మెంబరు హెయిగుగారు నిన్నటి దినము వాణిక్యఖానులతో నూ, పురప్రముఖులతోనూ, సంప్రదించియున్నందువలన, వారి రాక ప్రజలలో నెక్కువకు కుతూహలమును పెంపొందించియున్నది. నేటి యుదయమున జరిగిన బొంబాయి ప్రభుత్వ కార్య నిర్వాహక సంఘసభలో ముఖ్య విషయములు చర్చింపబడెను. హెయిగుగారి సభకు విచ్చేసియుండిరి, కాని, వేళనీతిని గూర్చి బొంబాయి ప్రభుత్వము వారికి గొన్ని సంగతులనుబెలిపి, పిమ్మట వారు చర్చలో పాల్గొనక యువోగ్యగుల సంప్రదించుటను మాత్రము గమనించుచుండిరి. ప్రస్తుత సిగిగతులను గూర్చి బొంబాయి రాష్ట్రమునందలి యువోగ్యగులును, యువోగ్యశతర ప్రముఖులును నేమి తలంచుచుండిరో బెలిసికొనుటకు హెయిగుగారిటకు వచ్చియుండుటయే యందులకు కారణము.

లవణసత్యాగ్రహోద్యమమునకు

సంబంధించిన ఖర్చు

ఉప్పుపట్టమును ప్రజలు మిరకుండునట్లు కేయుటకును, మిరసవారిని శిక్షించుటకును బొంబాయి ప్రభుత్వమువారు ధనమును వెచ్చించియుండిరి ఉప్పుపన్నునని యాచాయమున్ననో ఇండియా ప్రభుత్వమువారికే చెందుచున్నది. అదనపు ఖర్చులో హెచ్చు భాగమును ఇండియా ప్రభుత్వమువారి భరింపవలయు నని వారిని బొంబాయి ప్రభుత్వమువారు త్వరలో కోరదలచియున్నారని బెలియుచున్నది. ఈ విషయమునుగూర్చి హెయిగుగారునూ, కార్యనిర్వాహక సభవారునూ యిష్టాగోష్ఠిచర్చను జరిపిరి.

గుజరాతులో పన్నులనిరాకరణము

గుజరాతు రాష్ట్రమునందలి పన్నుల నిరాకరణోద్యమమునుగూర్చి పుత్తర డివిజను కమిషనరును, బొంబాయి ప్రభుత్వమువారునూ, హెయిగుగారును కలిసి సంప్రదించిరి బెలియుచున్నది. ఇటీవలి ఆర్డినెన్సుల నుపయోగపరచుకొనుటనుగూర్చియు చర్చపలుపబడెను. కాని యీ సంవత్సరపు లాండురివిన్యాలో నింకనూ యేవదిలక్షలో, పండ్రెడు లక్షలోమాత్రమే యింకనూ చెల్లింపబడవలసియున్నందువలన నిదియంత తీవ్రమైనపనుస్య కాదనియే తోచుచున్నది. జూలై నెల 31 వ తారీఖుతో రివిన్యూపంసత్సరము ముగియును. మామూలుప్రకారము క్రిస్తీలక్రింద లాండురివిన్యాలో నెక్కుడుభాగ మివరకే చెల్లింపబడియున్నది. ఆయిననూ పదిపండ్లెండులక్షల యాదాయమునుగూర్చి ప్రభుత్వములక్కు పెట్టవలసియేయున్నది. కాన, ఆర్డినెన్సును కెయిరా, నూరత్ జిల్లాలలో త్వరలోనే అమలులో నుంచెదరని నమ్మబడుచున్నది.

వర్తక స్థితి

ప్రస్తుతోద్యమమువలన బొంబాయివర్తకమునకు సంబంధించిన సఫలిత మేమో - దీనిని గూర్చికూడా చర్చలు జరిగినవనియు, కాని దెట్టిసిద్ధితాభిప్రాయములును ఏర్పడలేదనియు తెలియుచున్నది.

విందు

నేడు ప్రభుత్వసభములో జరిగిన విందులో హెయిగుగారు ప్రభుత్వసభ్యుల ననేకమందిని కలిసికొనిరి. వారు శేపటి యుదయము పూనానుండి వెడలెదరు. (అ. ప్రె.)

దర్శనీలో పోలీసుల చర్యలు

బొంబాయి ప్రభుత్వమువారి ప్రకటన

బొంబాయి జూన్ 11:-దర్శనీ గల్లీ వద్ద సత్యాగ్రహము సలిపిన నలుగురు పౌరులను పోలీసులు అరెస్టు చేసి బాబీలలో కొట్టిరి. తమిళనాడును గుర్తులను గ్రామ పీఠులలో పడుకొనియున్న నలుగురులను గుర్తులను త్రొక్కించిరినియును యీ నెల ౧ వ తేదీన సర్వేయి ఆఫ్ యిండియా సాఫెటీ ప్రెసిడెంటు జి. కే. దేవధారు గారును బొంబాయి స్కూలుకాజు కోర్టు జడ్జిగానున్న హుస్సేను త్యాజ్జీ గారును, సర్వేయి ఆఫ్ యిండియా సంఘసభాధ్యక్షులు అన్నుత లాల్ బక్ష్-రుగారును సోషల్ రిఫార్మర్ల పత్రికా సంపాదకు డకు కే. నటరాజుగారును చేసిన ప్రకటనలో పోలీసువారి పైని మోపబడిన నిందలు సత్యములు గావని తెలుపుచు బొంబాయి ప్రభుత్వమువారు నేడు విక్రీతి దీర్ఘమున నొక ప్రకటనను చేసిరి.

ప్రభుత్వ ప్రకటన

శ్రీయుతులు దేవధారుగారు మున్నగువారు యీ నెల ౧-వ తేదీన ఉన్నాడికిని ధర్మనమున వల్లి అచటజరిగిన చర్యలను స్వయముగా చూచిరి. 4-వ తేదీరాత్రి వారొక ప్రకటనను చేసిరి. ఈ ప్రకటనలోని నిందారోపణము నిరాధారముగా నున్నది. గల్లీ దెబ్బలు తగిలినవారు కొద్దిమందియే యని వీరే యొప్పుకొనిరి. పోలీసువారు ప్రారక్యత్వముల నొనరించినట్లుట వైద్యశాలలో నెట్టి నిదర్శనములను వీరికి కనబడలేదు. వీరు మోపిన నిందలలో చాలభాగము వినికి మీదనే వీరు వివరించిరి గాని వీరు ప్రత్యక్షముగా చూచియుండలేదు. పోలీసువారు గుర్తులనుపై నెక్కి గ్రామములను కొట్టి తరిమిరి నీరు వ్రాసిరి. ఇదియే నిజమైనవో నింకను చాల పాచ్చు మండి ప్రబలము గాములు తగిలియుండవలెను గాని అట్టిది జరుగ లేదు. గొప్పగాములు తగిలినవారు చాల కొద్దిమందియే యున్నారని దేవధారుగారి ఒప్పుకొనిరిగాన పోలీసువారు ప్రారక్యత్వములను సలపలేదనుటకు ఇదియే నిదర్శన మున చున్నది.

కమిషనరు గారెటుగారు తెలిపిన విషయములు

మే నెల ౧1 వ తేదీన వలంటీరులు ధర్మనవద్ద చాల సాయము సత్యాగ్రహమును సలిపిరి. ఉంగ్రీలో నుంచబడిన వైరులను నెక్కును కాల్చిరిను అశ్వికులను నలుగురు సిగ్గు లరులను మొదటివారి వచ్చిన వలంటీరులను తరిమిరి. వీరు రాగ వలంటీరులు పారిపోయిరిగాన యీ అశ్వికులు వారిని సమీపించ నీ లేదు.

రెండవసారి వలంటీరులు వచ్చి మాన్యుండిరి. అప్పుడు పోలీసువారు వారిని బలవంతమున వెనుకకు పంపవలసివచ్చినది. మరియొక అర గంటకు ముడవసారి మరల వలంటీరులువచ్చి మాన్యుండిరి. గాన అశ్వికులను సిగ్గులరులు రాగానే వారిలో చాలమంది పారిపోయిరి. తక్కినవారిని పోలీసువారు వెనుకకు పంపివేసిరి. ఈ ముడుసారులను గూడ నెవరికిని దెబ్బలు తగలలేదు గాని దెబ్బలు తగిలినట్లు వలంటీరు లలో చాలమంది నటించిరి. వలంటీరులలో కొందరు మొండి పట్టుపట్టి కదలకుండ కూర్చుండుటచే వారిని వితముగ లాటి లతో కొట్టవలసివచ్చినది. అని నార్తరును డివిజను కమిషనరు గారెటుగారు తెలిపిరి.

వలంటీరులు ఏప్రాంతమునకు రాకుండనీ ఆజ్ఞాపింప బడెనో ఆప్రాంతములోనికే వచ్చిరిగాన వారిని తరుముగొట్టుట లో పోలీసువారు పశుబలమును ఉపయోగించుటలో నెంత మాత్రమును దోషములే. ప్రతిదినమును బాధ్యతగల ఉద్యోగులయెదుటనే పోలీసువారు వలంటీరులను తరుముచుండిరి. పోలీసువారి తేలికయగు బ్రత్రములతో వలంటీరుల కాళ్ళుమీదను పిరుదులమీదను మాత్రమే కొట్టుచుండిరి.

అక్కింగు జిల్లామేజిస్ట్రేటును పోలీసు డిప్యూటీ యిన నెక్కురు జనరలును ఒక కాంగ్రెసు వైద్యశాలకు వెళ్లిరి. కాని గుర్రములడెక్కలచే త్రొక్కిబడినవారి వెనకి ఈయుద్యోగులకు ఆ వైద్యశాలలో నున్నవారు చూపించి యుండలేదు కడపటి దినమునకు నాయకత్వము వహించిన వామను ముకందంగారికి ఒక్క దెబ్బయైన తగులలేదని ఆనాడు దర్శనలో మండిన ప్రభుత్వోద్యోగలందఱుగూడ తెలిపిరి.

చాలమంది వలంటీరులు పోలీసువారు రాగానే పారి పోయిరి. చాలమంది రెడు క్రాసు చిహ్నములను దుర్వినియోగ ము చేసిరి. కొందరు రెడు క్రాసు చిహ్నములతో ఉప్పురాసుల కడకు వచ్చి, అచటకు రాగానే ఆ చిహ్నములను తీసివేసిరి. గతదినమున సత్యాగ్రహమున వలంటీరులు చాలమంది మరునాడు రెడు క్రాసుచిహ్నములను ధరించి వచ్చిరి. పోలీసువారు తమ్ము నిరోధింపకండ లోపలికి రాగలుగుటకే వంటిరులు రెడు క్రాసు చిహ్నములను ధరించిరి.

జాన్నూరు తాలూకాలోని ఓటూరులో క్రొత్తగా నేయబడిన త్రోలలో 698 పేరు మొక్కలను 472 మందిగంధపు

మొక్కలనుగూడ నరికివేసిరి. అడవులచట్టములను ధిక్కరింప వలెనను కాంగ్రెసువారు ప్రజలను బోధించుటలననే యిట్టి దురాగతములు జరిగినవి. దీనివలన ప్రజలకు అశ్వికమునవ్వము కలుగుట నిత్యము అని దొరతనమువారు ప్రకటించిరి. (ఆ. ప్రె.)

అహమదాబాదులో కల్లు దుకాణములవద్ద పికెటింగు

వాలంటీర్లపై దుకాణదారు తుపాకిపేల్పుట అహమదాబాదు, జూన్ 6:-లై సెన్సు ఉన్న కల్లుదుకాణములవద్దను పికెటింగుచేయుటకు ఉంచబడిన వాలంటీర్లు ఈ నడుమ యెక్కువగా దెబ్బలుతినవలసి వచ్చుచున్నది.

ఖాన్ బహారు దుకాణదారుడు లై సెన్సులేకుండా దుకాణమునకు వెనుకనున్న సందులో ఉన్న కల్లును విక్రయించుచుండెను. అచట నుంచబడిన వాలంటీర్లపై నతడు తుపాకిగుండ్లను ప్రయోగించుట ఆరంభించెను.

తుపాకిగుండు దెబ్బతగిలిన డాక్టర్ జాకోబ్ ఇ. సాల్వెక్ యను ఒక వలంటీరుకు యాల్. యం. యల్. గారిటుల మెడికలు సర్టిఫికేటును యిచ్చిరి.

నర్సిపేట్టులోని వివరములు

32 ఏండ్ల వయస్సు గల శ్రీయుత సోమాభాయ్ రణ ధోడేభాయ్ పటేలుగారు నేడు సాయంకాలము 6 గంటలకు నా దగ్గరకు కొనిరాబడిరి. ఆయన కుడి యంతేలిపై గాయము పడి యుండెను." ఆయన యిటుల తెలిపెను. "ఖాన్ బహార్ కల్లుదుకాణమువద్ద పికెటింగుకై యేగ్గుడిన లేబర్ యూనియన్ వారి వాలంటీరు ఒకమునకు నేను నాయకుడను. సాయంకాలం 4 గంటల వేళ మే మచ్చట నియమింపబడితిమి. అటుపై అర గంట నేపటికి దుకాణమునకు నుంచబడిన వాలంటీరు ఒకడు నా దగ్గరకు వచ్చి ఒక లోహపు గుండును చాకు చూపించి దుకాణముయొక్క పై యంతెనుమీద నుండి ఒక పార్సీనుతెచ్చుడు తనపై తుపాకి పేల్చెననియు, అది తన రొమ్ముపై తగిలెననియు చెప్పెను. వెంటనే నేను స్వయముగా అక్కడకు వెళ్లితిని. వెళ్లగానే కిటికీలో నుండి 20, 25 ఏండ్లు వయసు గల ఒక పార్సీ యువకుడు తుపాకీని నావైపు గురిచేసి యుండెను. ఆ దెబ్బ నా ముఖముపై తగులవచ్చునని తలచి కండ్లను కాపాడుకొనుటకై ముంతేలిని కండ్ల కడ్డముగా పెట్టుకొంటిని. ఇంతలో ఏదో వచ్చి నాచేతికి తగిలికొండ కాళ్ళదగ్గర పడినది. ఎత్తిచూడిగా నాకు యీ గుండు కనబడినది, అని చెప్పి ఆతడు దానిని నా చేతికిచ్చెను. బాధగా నుండుటచే దెబ్బ తగులగానే ఆతడు లేబర్ యూనియన్ కార్యాలయమునకు పరుగెత్తి పోయెను. అచటనుండి ఆతనిని నా దగ్గరకు తీసికొని వచ్చిరి.

వరించి చూచిన వైనిడి మణికట్టుకు 4½ అంగుళములవైన లోపలివైపు ½ అంగుళము అడ్డుకొలత గలిగిన గుండ్రని గాయ మొకటియు, దానిచుట్టును 1½ అడ్డు కొలత గల గాయ మొకటియు కనబడెను.

ఇట్టి గాయము పటేలుగారు నాకు చూపించిన లోహపు గుండు వల్ల ఒక గాలితుపాకివ్వారా కలుగవచ్చును అని నర్సిపేట్టులో నున్నది.

నిన్నటి సాయంకాలము అరెస్టుకాబడినవారికి శిక్షలు

ప్రకాశం పంతులుగారి కుమారుడు శిక్షింపబడుట

చెన్నైలో జూన్ 12:-నిన్న సాయంకాలము విదేశ వస్త్ర దుకాణములవద్ద పికెటింగు జరుపుటకు వెళ్లిన వాలంటీర్ల విచారణ నేడు జరిగినది. శ్రీయుతులు తిరువేంగడ నుబ్రహ్మణ్యం చెట్టి, ఎం. రాజగోపాల్ గార్లపై వి. పి. కో. 151-వ సెక్షనుక్రింద నేరారోపణ గావించబడెను. వీరలకు చెరి 6 నెలల కఠినశిక్ష విధింపబడెను. శ్రీయుతులు తిరువేంగడం నాయకర్, టంగుటూరి హనుమంతరావు (ప్రకాశం గారి కుమారులు) విచారణ ముదలియారు, ఏ. పి. కృష్ణకో, డి. జి. పిల్లై, ఎం. జి. రాజగోపాలకా. ఎన్. ఎన్. రత్నం గార్లపై వి. పి. కో. 151, 145 సెక్షన్లక్రింద నేరారోపణ గావించబడెను. వీరలకు చెరియొక సంవత్సరము కఠినశిక్ష విధింపబడెను.

మొదటి ముప్పురను, మిగిలిన ఏడుగురిలో ప్రకాశం గారి కుమారులు తప్ప తదితరులను సీ క్లాసు ఖయిదీలక్రింద పరిగణింపబడుదురు టంగుటూరి హనుమంతరావుగారికి మాత్రము బి క్లాసు నిచ్చిరి.

అంధ్రదేశము నూజివీడులో జాతీయపతాకోత్సవము-అరెస్టులు

శ్రీయుతులు తటవారి రంగయ్య, బసీక సూర్య ప్రకాశరావు, పి. వి. నీలాచలం, యం. రామయ్య, డి. వల్లభయ్య, బి. గోవిందరాజులు (ఈయన వలంటీరుకాడు) కే. నత్యనారాయణ, వి. రామకొలయ్య, మల్లెల రామయ్య, కే. సరిసిలిహమ్మూర్తి, యన్. నత్యనారాయణగార్లను వారిని అరెస్టుచేసి శిక్షలు విధించుట.

నూజివీడు, జూన్ 1:-9 వ తేదీనాడు ఈ గ్రామములో పెద్ద జండాల ఉత్సవము జరిగినది. ఉత్సవము అయిన తరువాత శ్రీయుత యన్. వి. కృష్ణయ్యగారి అగ్యుతత్వక్రింద బహిరంగసభ జరిగెను. 5000 మంది ప్రజలు సభకువచ్చిరి. ఇచ్చటి ప్రముఖులు శ్రీయుత టి. రంగయ్య, డి. సూర్య ప్రకాశరావుగార్లు దౌగ్ధస్థరహితముగ ఎంతటి బాధలకైన సహించి జాతీయపతాకమును నిలపవలయునని సభవారిని హెచ్చరించుచు ఉపన్యసించిరి.

ఇంతలో 10 మంది పోలీసువారిచేత విచ్చిరి. పెద్ద పెద్ద అగ్నిగర్లందరను ఉండిరి. సభ కాంతముగ జరిగిపోయినది. మరల ఉత్సవము బయలుదేరి పతాకమును ప్రతిష్ఠించుటకై మెయికోబహారవైపు వెళ్లుచుండెను. ఇంతలో పోలీసు వారెడ్డుమారి ఉత్సవము అత్యాశ్రీయసంఘ మని వెంటనే చెప్పిరి.

అటుపై శాన్టియిడ్లును సోదామాని వైనకెప్పిన 11 మందిని అరెస్టు సేరి.

వీరందరి కేసువిచారణయును ఒక గంటసేపటిలో ముగిసి పోయినది. ఒక్క గోవిందరాజులుగారు తప్ప మరీ యెవరను వాదించలేదు. ఆయన కాంగ్రెసు వాది కాడు. వారి కందరికిని రెండు సెక్షన్లక్రింద కఠిని చెరి 9 నెలలు కఠినశిక్ష విధించి వెంటనే రాజమహేంద్రవరం తీసికొనివెళ్లిరి. నేడు ఇక్కడ హైద్రాబ్ జరిగినది. (బి. వి.)

కాకినాడలో 5 గురువాలంటీర్లను అరెస్టుచేయుట

32 మంది వాలంటీర్లను పోలీసువారు

అరెస్టుచేసి తీసికొనిపోయి మరల విడిచిపెట్టుట

కాకినాడ, జూన్ 12:-నిన్న పోలీసువారు తమ వెంట తీసికొని వెళ్లిన 32 మంది వాలంటీర్లను కోరంగిరోడు మీద 7 మైళ్లదూరమున విడిచిపెట్టి పోయిరి. వారందరను అగుటనే భోజనములేకుండ కోడ్డుప్రక్క పరుండియున్నార. ఖద్దరుధరించినవారిని పోనియ్యకుండుట కోరంగిరోడ్డుకు పోవు గురబాసపల్లి జంక్షనువద్దనున్న రిజర్వుపోలీసువారు, ఖద్దరుధరించినవారి నెవ్వరిని ముందుకు పోనిచ్చుటలేదు. డాక్టర్ మేహ్మూలుగారు వైద్యసహాయమునకై వాలంటీరుల వెంటనున్నారు.

144 సెక్షనును ధిక్కరించినందుకు శ్రీయుత దామోదర్ గారిని మరినలుగురిని వెంటనే పోలీసువారు పోలీసుస్టేషనుకు తీసికొనిపోయి నిర్బంధించియుండిరి. దెబ్బలుతెన్న 10 మంది వాలంటీర్లలోను ఎవరికిని తీవ్రమైనదెబ్బలు తగులలేదు. ఇద్దరు ఆసుపత్రిలో నున్నార. వారికి స్వస్థత గలుగుచున్నది. (ప్రె. ప్రె.)

రాజమహేంద్రవరము శివరములు పోలీసువారు ముట్టడించుట

పోలీసు డిప్యూటీ సూపరింటెండును

50 మంది కనిస్టేబులు వచ్చుట

రాజమండ్రి, జూన్ 11:-పోలీసు డిప్యూటీ సూపరింటెండును మ గ్గురు యూరోపీయను సాఫ్ట్ బులును ముంది రిజర్వు కనిస్టేబులును నేడు మధ్యాహ్నము 2 గంటల యిప్పునుపేటలోని సత్యాగ్రహ శివరమునకు వచ్చిరి. శివరము అక్రమసంఘము ప్రకటించుచు జిల్లామేజిస్ట్రేటును పివ ఉత్తరువును చదివిరి. ఇవలనున్న సామానుల కన్స్పిక్టివెంటునే తీసుకొనిపోవడని తెలిపిరి. ప్రజలు వందలకొలదిగా నడుట నేరిగాని చాల శాంతముగానే యుండిరి. (బి. వి.)

శ్రీ మద్విశ్వనాథాయ నమః

అంగలూరునివాసులగు వీరికి మంగళగిరిలో 1 సం॥ తైదుశిక్ష విధింపబడెను. వీరు బౌద్ధవాద్యయ బ్రహ్మచీరుదాంకితులు.

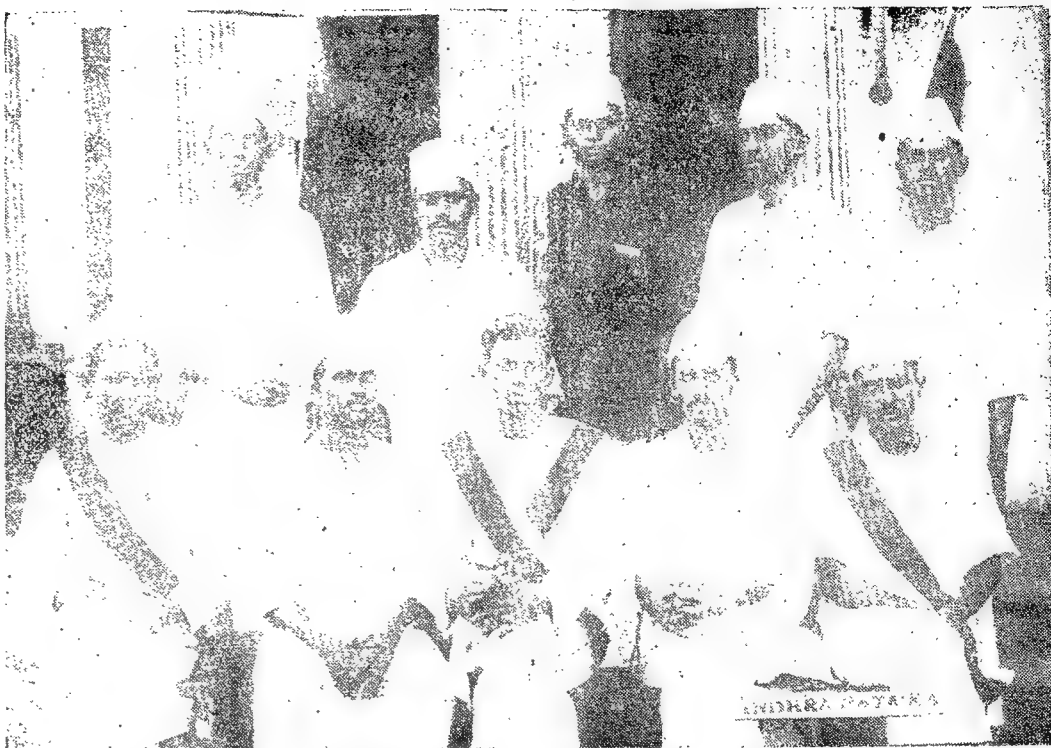

తిరిగి రాజగుట

రుషేనియా రాజగు కరోలుగారు, తమ ధర్మపత్నిని వీడి వేరొక తెను వివాహమాడి యిదివరకు పవచ్యులైన బొంబే నారు. ఇప్పుడామెను వీడుటచే తిరిగి రాజగు ఎన్నుకొనబడిరి.

రావులగల్లి సత్యనాథాయనగారు-కాటూరు. వీరు సారాసామెతుగర పితకటింగ చేసినందున 6 నెలల కఠినశిక్ష, 1 నెల విడిబైరు విధింపబడిరి. (జి. బి.)

సేలం సత్యాగ్రహులకు మదరాసులో శిక్ష

మదరాసులో 144 వ సెక్షను ఉల్లంఘించినందుకు చెరి 1 సం॥కఠినశిక్ష విధింపబడిన సేలం సత్యాగ్రహులు పది మంది వైపలములోగలరు. సుబ్రహ్మణ్యంగారు మధ్య కూర్చొనియున్నారు. (ప్రె. ఫో. బి.)

విదేశవార్తలు

నైమనుకమిషను నివేదిక

విస్తారముగ అమృతగుట

[వైరెన్]

దక్షిణ, జూన్ 11:—నైమనుకమిషను నివేదిక విషయ మై ఇంతగా ఎన్నడును ప్రజలు శ్రద్ధను జూపలేదట. వార్తా పత్రికలలో ప్రకటింపబడిన సంగ్రహానివేదిక ప్రజల ఉత్సాహమును బురికొల్పెనట. అదిగూడ భారతసమస్యనుగూర్చి యే. ఈనివేదికకై ఎక్కడలేని గిరాకీకలెను. ప్రజల శ్రద్ధగంధము నందున్న విషయములను పూర్తిగ గ్రహించుటకు వీలగునట యీ అందరును కొనుటకు కష్టములేకుండ చాల తక్కువ ఖరీదు పెట్టిరి. ఇదివరకే ప్రతిపూర్వాభిప్రాయముతోనన్న భారతీయులకు మాత్రము మార్పు గలుగలేదు. తక్కినవారి నివేదిక సానుభూతి తో గూడుకొన్నదని యీ వ్యాయతగ నున్నదనియు నిర్భయముగ సంగతులను చెలిపెననియు అనుచున్నారు. ఈ సంగతులనుబట్టి తమ తీర్మానములను గావించినటులకమిషనరులు ఎంత మాత్రము తెలుపలేదు. రెండవ సంపుటము ఒకపక్షములోపుగ రానున్నది. దానికై ఎదురుజూచుచున్నారు. తమపని ఇది ఇట్లుండవలెనని నిశ్చయించుట గాదనియు పార్లమెంటుకును, రాజునకు ఇట్లుచేసిన బాగుండు నని సిఫార్సుచేయుటయే తమ పనియని కమిషనరులు స్పష్టముగ తెలియజేసిరి. అంత్య పరిష్కారముగల ముందు భారతీయులు అన్ని తెగలవారును బాధ్యతగల ప్రతినిధులు తమ యభిప్రాయములను చెలుపుటకు అవకాశమున్నది.

జర్మనులు సప్తపరిహారములను దీర్చుటకు వీలగునటుల ప్రధమ అంతర్జాతీయ ఋణమును ఇచ్చుటకు ఒడంబడిక కుదిరెను. యంగు విధానము ననుసరించి ఈ ఏర్పాటు ప్యారిసులో జరిగెను.

జనీవా కార్మికసభ

ప్రాన్సుదేశ కార్మిక పరిస్థితులు జనీవాకార్మికసభ వారికి తెలియనటుల ఆసియా దేశమునుండి యజమానుల ప్రతినిధులు పనివాండ్ర ప్రతినిధులు సమావేశమై తమ యభిప్రాయములను చెలుపుట కేర్పాటుజేయవలెనని తీర్మానమును బోషి గారు ప్రవేశపెట్టిరి.

ఫాపీతము. సీమవెండిసామానులకు 1898 వీకంసి చబిల్ దాస్ అందు సన్య సీమకమలములు, నగలవర్తకులు 2 112, 118 చైనాబజారురోడ్డు, మద్రాసు.

సరిహద్దు రాష్ట్రపువార్తలు

(:o:)

డే గా ఇన్స్ట్రోక్షన్ లో మిలిటరీ విరమింపబడుట

డే గా ఇన్స్ట్రోక్షన్, జూన్ 5:—నిన్న మధ్యాహ్నము మిలిటరీని, పోలీసులను పురమునుండి విరమింపజేసిరి. కడచిన వారముంతయు, ఒక పీఠివారు మరొకపీఠికి పోవుటకు వీలులేకుండెను. పరిస్థితులు సాధారణమగుచున్నవి. పితకటింగు జరిగిన ప్రదేశములలో దుకాణములను మూసివేయించుటచే, వర్తకులు చాల నష్టముపెచ్చినదని పరితపించుచున్నారు. సింధునదిలో స్త్రీయరులు, మోటారులాంచీలు ఎప్పటివలెనే ప్రయాణము చేయుచున్నవి. (ఫ్రీ ప్రెస్)

సరిహద్దుదాడి

పెహావరు, జూన్ 11:—మహమంద్ పరిస్థితులలో మార్చేమియు లేదు. హాజీమునుష్యులకు చాలానష్టము కలిగినదని విశ్వసించుచున్నారు. (ఆ. ప్రె.)

షియాసమావేశము

సరిహద్దు రాష్ట్రపు షియాసమావేశములో పెహావరు నందు మొహరము పండుగకు తగినవసతుల సేర్పాటు చేసినందులకు, కమిషనరుగారికి కృతజ్ఞత తెలుపుచు తీర్మానము గావించిరి. (ఆ. ప్రె.)

పోలాపూరు సైనికపరిపాలన

విరమించుట సీవిల్ అధికారులచేతిలో నున్నది

పూనా, జూన్ 11:—పోలాపూరు మార్షల్ లాను గురించి వేరువేరు వదంతు లుండుటచే ఉపసంహరము సింగ్ అధికారులచేతిలో నున్నదని తెలిసికొనుట ఉచితము. సానిక సివిల్ అధికారుల ప్రార్థనపైనే, సైనికశాసము అమలు పెట్టబడెను. పోలాపూరు సీవిల్ అధికారులు తా మింక ప్రభుత్వమును సాగింపగలమని ధైర్యము తెచ్చుకొనువరకు మార్షల్ లా విరమింపబడదు. మొహరంపండుగ శాంతిగా జరిగిపోవుటకున, పరిస్థితులు శాంతించుచున్నవని తెలియనగును. జిల్లా మేజస్ట్రేటు, పోలీసుగూపరిం తెండెంటును మిలిటరీ సహాయ మనవరకును తీర్మానించువరకును మార్షల్ లా సాగవలసినదే. కొన్ని మిలిటరీ లారీలు, ఆల్బర్ట్ రక్షణతో పూనాకు వచ్చినవి. (ఆ. ప్రె.)

“గొంతులో ధూళికి”

మీరు పెప్స్ బిల్లలను వాడుడు

పాథను తొలగించు ఔషధ బిల్లలు

మనము పిల్చుగాలియందు ధూళి, అంటునాగుల కలుగజేయు విషపురుగులు కలిసియుండును. గొంతులో యందు, దుమ్ము, వాపు మొదలైన వ్యాధులు నూత్నుతలైన విషపురుగులవలన కలుగును. ఇవి లోనికిపోయి శరీరము తయై తారుమారుకేయును.

నోటిలో పెప్స్ బిల్ల వేసుకొనిన, లోనికిపోవు గాలిని శుభ్రపరచగలదు. ఈ యావధానము గల యావిరులు ‘నిజోయి’ విషపురుగుల నశింపజేయును. ఉబ్బసము, రొమ్ముపడినములనుండి ఉపిరితిత్తుల గాపాడగలదు.

పెప్స్ గొంతులోనుండు గున్నితమైన చర్మమును, మంటలను, పొడిదగులనుండి గాపాడును. క్యాసకోరముల ప్రసరవి, గాలిని ధారాళముగా లోనికి పోనివ్వగలదు. దగ్గులు, జలుబు, రొమ్ముపడినము, గొంతుమంట మొదలైన వ్యధులకు పెప్స్ యమోఘమైనవి. మందులమ్ముయందరివద్దను సీసా 1 కి రు 1/- దొరుకును.

విదేశ వస్త్రముల దుకాణముల వద్దను సారాదుకాణములవద్దను వికెటింగు

క్రొత్త సత్యాగ్రహ సంఘమువారి డీక్ష బొంబాయి జూన్ 10:-

‘విదేశ వస్త్రముల దుకాణములవద్దను సారాదుకాణముల యొకను శ్రీవ్రముగా పికెటింగును సాగింపవలెనని క్రొత్త శ్రీ గ్రహ సంఘము వారు తీర్మానించిరి. సారాదుకాణముల వద్ద గూడ వెంటనే ప్రారంభింపబడును. వారెలు విల్లుల ప్రాంతమున మాత్రమే పికెటింగుచేయుదురు. తక్షణచోట్ల స్త్రీ సమూహముగూడ పికెటింగు చేయుదురు.

ఖోలాపూరు దినము 12 వ తేదీని ఖోలాపూరు దినమును జరుపుటకు డెను. పని చురుకుగా జరుగుటకు బొంబాయి సత్యాగ్రహ శిబిరములను నెలకొల్పు డెను. (ఆ. ప్రె.)

నలంటీరుల కేసు శిక్ష వేయబడుట బొంబాయి, జూన్ 10:- నేను 66 మంది వదాలా వలం 31 మందికి చెరి 3 నెలలు నెలలు కఠినశిక్షయును విడుదలయినవలెనని వారికి కు. (ఆ. ప్రె.)

పలకు శిక్ష : డాబజారులో విదేశ వస్త్ర సేవించుటకు అరెస్టుచేయబడిన శిక్ష వేయబడిన ముగ్గురికి చెరి నాలుగు నెలలును విడితైదువేయ మలు జాల్మానాయును చెల్లింపవలెనని వేయబడిన. అతడు జాల్మానా (శ్రీ. ప్రె.)

రంగూను అల్లరులు

సహాయనిధి యేర్పాటుచేయబడుట బర్మా భారత వాణిజ్య సంఘమువారు యీ క్రింది విన్నపమును ప్రకటించుచున్నారు:- ఇటీవల రంగూనులో జరిగిన యల్లరులవలన బాధకొందుచున్నవారి సంఖ్యవార్ధ మొక సహాయనిధి యేర్పాటుచేయబడినది. మూడు 25,000 రూపాలు నివసించుచుండిన గృహములు తుంటరులచే నాశనము గావించబడినవి. 1000 కంటే నెక్కువమంది పురుషులు, స్త్రీలు, పిల్లలు, గాయములను పొందిరి. 200 కంటే నెక్కువ మంది చనిపోయిరి. మూడు 5000 రిక్తాబంధివాండ్లు తమకు చెందిన 2,500 రిక్తాబండ్లు తుత్తునియలు గావించబడినందున, పనిలేక అల్లాడుచున్నారు. వీరిప్రజలకు చెందిన ఆస్తులమొత్తము మూడు పదిలకుల రూప్యముల విలువగల ఆస్తులు నాశనము గావించబడెను. బర్మాదేశముందును, భారతదేశముందును గల అన్ని సంఘములవారును, ధర్మ సంస్థలకును, ఇతర పబ్లిక్ సంస్థలకును చెందినవారెల్లరును, తమకు సాధ్యమగునంతవరకు సహాయనిధికి తోడ్పడెదరుగాక.

మద్యపాన బహిష్కరణము

సారాదుకాణములవద్ద పికెటింగు లాహోరు జూన్ 11:- లాహోరునగరములో నాలుగు సారాదుకాణములవద్ద నిన్న మధ్యాహ్నము పికెటింగు ప్రారంభింపబడినది. నిన్న సాయంకాలము ముగ్గురవలంటీరులను అరెస్టు చేసిరి. అందువలన నేడు సారాదుకాణములవద్ద విక్రయము నిలిచిపోయెను. (ఆ. ప్రె.)

ఖిలాఫత్ పత్రికాసంపాదకులు తమయుద్యోగమును వదలుకొనుట బొంబాయి, జూన్ 10:- ప్రస్తుతకాలీయోద్యమమును గూర్చి అభిప్రాయపరులకును ఖిలాఫత్ పత్రికాసంపాదకులకును బదుల్ హాస్ జిలాతీగారికిని అభిప్రాయభేదము కలుటచే బదుల్ హాస్ గారు తమ యుద్యోగమునకు రాజీనామానొసగిరి. (శ్రీ. ప్రె.)

డక్కా కొట్లాటలు

పోలీసు హిందూమహమ్మదీయ దుండగములను వారింతుట

డక్కా, జూన్ 10:—మొన్న రాత్రి బాసిబారి సందులో ఒక మహమ్మదీయుని యిల్లు తగలబెట్టబడినదియు ప్రమాదము జరుగకముందే చల్లార్చబడినదియు తెలియుచున్నది. నిన్న రాత్రి చాలమంది మహమ్మదీయులు నాయబజారులో చేరి బాసిబారి సందులో నివసించు వారిపై రాళ్లు కురిపిరి. మహమ్మదీయులపై హిందువులగూడ రాళ్లు కురిపిరి. ఇంకను కొట్లాటలు మధురకపూర్వమే పోలీసులు అచ్చటికివచ్చి ప్రజలను వెళ్లగొట్టిరి. టాంజీ బజారులో బిగ్గరు హిందువులు అరెస్టు చేయబడి జామీనుమీద విడుదల చేయబడిరి. కొట్లాటలు జరిగినప్రమాద అయ్యుపాణులగు పోలీసుకాశలా తీసివేయబడినది. (ఆ. ప్రెస్)

సరిహద్దు రాష్ట్రములలో గలభా

తురంగాజే హాజీబలగము తగ్గిపోవుచుండుట

పెషావరు, జూన్ 10:—తురంగాజే హాజీబలగము సైన్యము మహమ్మద్ సరిహద్దు కావల విడిచిన ఫలముపైని వాయు విమానములనుండి గై కొనబడిన చర్య ఫలప్రదమైనది. ఉస్మాన్ ఖాన్ మాలికులలో కొందర జైరాకొరకు ప్రార్థించిరి. హాజీ సైన్యము చాలవరకు తగ్గిపోయినదని తెలియుచున్నది. ఇంకను చాలమంది హాజీలవుతుండి వెళ్లిపోవుచున్నారు. (ఆ. ప్రెస్)

పెషావరు సైనికుల విచారణ

ఇంకనూ 43 ముద్దాయిలు

బొంబాయి, జూన్ 9:—ప్రస్తుతము నిర్బంధములో నున్న గవర్నమెంటుల మరీ 43 రైరాజ్ దోహా నేరాలలో తల జరిగియున్నదని 'పెషావరు అఫ్ ఇండియా' ప్రతీక వెలుపుచున్నది. (ప్రెస్)

పంజాబులోని బాట్లాలో పోలీసువారు

లాఠీలను ప్రయోగించుట

బాట్లా, జూన్ 11:—ఇచట ఒక నిహితంగసభలో పోలీసువారు లాఠీలను ప్రయోగించుటచే 50 మందికి గాయములు తగిలినవి. అందు ఇద్దరికి బలమైన గాయములు తగిలెను. (ప్రెస్)

పంజాబు కాసురులో శ్రీయుత ఏ. సి. బాలీగారి కేసు విచారణ

కాసురు, జూన్ 10:—124 నెక్కుక్రింద కాంగ్రెసు సంఘకార్యద్యయైన శ్రీయుత ఏ. సి. బాలీగారి పైతేబడిన కేసువిచారణలో పోలీసువారితరపున సాక్ష్యము ముగిసినది. తీర్పు ఇంకను ఈయలేదు. ఈ సందర్భమున పోలీసువారు బాహోడలో నున్న బాలీగారి గృహమును 8 గంటలపేపు పోదా చూచిరి. (ప్రెస్)

పంజాబులో ఫిరోజ్ పూరుజిల్లాలో కాంగ్రెసు

ప్రచారము

ఫిరోజ్ పూరు, జూన్ 11:—గ్రామములలో వాలంటీరు దళము లనేకములు ప్రచారము సాగించుచున్నవి. వాలంటీర్లు జిల్లాలోని ముఖ్యమైన తాలూకాలన్నిటిలో సంచారము చేసి పథలు జరిపి విదేశవస్త్రబహిష్కారమును గూర్చియు మద్యపాన బహిష్కారమును గూర్చియు ప్రచారము జరిపిరి. దుకాణదారులనుండి ప్రమాణములను దీసికొనిరి. వానిమరతులను దుకాణదారులు మీరివచో పేకటింగు ప్రారంభింపబడును. (ప్రెస్)

పోలూపూరు మార్షలులా

బొంబాయి, జూన్ 10:—బొంబాయి మిల్లయజమానలసంఘమువారు పోలూపూరులో మార్షలులా అంతమొందించవలెనని కోరుచు ప్రభుత్వము వారికి తంతివార్త పంపినట్లు ఇండియన్ డెయిలీమెయిలు ప్రతీక తెలియుచున్నది. (ఆ. ప్రెస్)

చంద్రా నత్తరీఫోటలు - నేలం జంక్షన్

నేలం మామిడిపండ్లు పంపుటకు తయారు. ఆత్మగౌరవ ఆధ్యాత్మ. 8 పం! అంటుమామిడిచెట్లు, ఇతర ఫల అంటుచెట్లు డబ్బు 74. నీవ, ప్యదేశి తర్కారీ పూలవిత్తులు, 24 పి. 30 నెట్ రు 24, 12 పి. 30 నెట్ 14. కొట్లాటాగ్ ఇశాం.

Chandra Nursery, P. O. Salem Junction.

శ్రీమతి చారుశీలాదేవిగారికి 144 క్రింద నోటీసు

ఆమెను ఉద్యోగమునుండి తొలగించుట

మిదునాపూరు, జూన్ 10:—ఈమె మున్యనిశితాతికా పాఠశాలలో ఉపాధ్యాయునిగా నుండెను. కాంగ్రెసులో చేరి దీక్షగా పనిచేయుచుండుటచే యామె పనిలోనుండి తొలగించిరి. 144 క్రింద నోటీసుగూడ యబడెను. (ప్రెస్)

ఒక సారాదుకాణమును తగులబెట్టుట

మిదునాపూరు, జూన్ 10:—మిదునాపూరుజిల్లా గావైట్టా తాశావచేరిన ఒక సారాదుకాణము తగలబడెను. (ప్రెస్)

శ్రీయుతులు పూర్ణచంద్రదాసు, బంకిండ్గో కేసుచేయుట

కలకత్తా, జూన్ 10:—దాసుగారిపైని పీల్ కో క్రింద కేసుచేయబడెను.

బంకిండ్గోగార్లు స్టాండర్డు అయిలుకంపెనీలో గునబడ్డిబడ్డీలోనున్న ఘూరాగ్ సైనికదళము నావల్దారు ఉద్యోగమునకు రాజీనామా యియ్యవలెనని యితడు బోధి నని కేసుచేయబడెను.

శేడు ఉదయమున అరెస్టుచేయబడిన 85 మంది కలలోను 19 మందిపైన గూడ పీల్ కో 157, 158 క్రింద చేయబడెను. (ప్రెస్)

శ్రీయుత శంకర్ నంబియాగారికిని

మరి యేడుగురికిని శిక్షలు

కల్లికోట, జూన్ 9:—శ్రీయుత శంకర్ నంబియాగారికిని మరి యేడుగురికిని శేడునాథాస్వామి కన్నలో 148 నెక్కుక్రిందను ఉ. చ. 74 నెక్కుక్రిందను నెలల కఠినశిక్ష విధింపబడినట్లు పయనూరునుండి తెలుచున్నది. (జి. వి.)

భారతసోదర సోదరీమణులకు

మహాత్మాగాంధీగారి

నామలిఖితపోటీపరీక్ష 1930:

కొందరు సోదర సోదరీమణులకు మా ప్రకటన: మునకు తెలియకపోవుటచే నియమించినది. 10-6-30 ఖులోపుగా తాము వ్రాయునామలను శంభుకొని పోటీపరీక్షకు హాజరకావలెనని, మరల కొంత సమయ యిప్పించునని కోరినందుచేత, ఇదివరకు 1-6-30 ను 10-6-30 తారీఖువరకు వ్రాసినవారికి తిరిగి సమయమివ లేదు. త్రాత్రగా 10-6-30 తారీఖు మొదలుకొని వ్రాయ రికి 20-6-30 తారీఖువరకు యిందుమూలముగా సమయ బడెను. కనుక వెంటనే వ్రాసిపంపుకొనును. తిరిగి సా వివ్వబడెను.

20-6-30 తారీఖున తప్పక పోటీపరీక్ష జర

భారతీయులెవ్వరేని "మహాత్మాగాంధీ"

మను యీ క్రింది ప్రకారము వ్రాసిపంపుకొ

మకు లివ్వబడును.

1 కోటికి ఎక్కువ వ్రాయునా మానము.

1 కోటి ,, 800

50 లక్షలకు ఎక్కువ 50

10 లక్షలు ,,

1 లక్ష ,,

50 వేలకు ఎక్కువ

10 వేలు ,,

ఇంకు గెలుపొంది:

100 కి రు 19 ల వంతున

ధర్మదాత శ్రీశ్రీ నాగేశ్వ

కు బట్టలను వీదలకు ధర్మమ.

నామములను బుక్కుపోస్తుల

రునును రు 1 నునియార్దరుడ

తప్పక పంపవలెను. ఇదివరకు

ఖున పోటీపరీక్ష జరుగును గనుక

అకు వ్రాయుడు.

డాక్టరు టి. నుబ్బ

ప్రాప్తిపర సంజ్ఞ

చెన్నపురి బజారు ధరలు

1930 నవంబరు 23-వ తేది సోమవారము

1. ధాన్యములు

బియ్యములు

మసూమ తెనాలి ,, ప 45 కలకు 12 8 0 13 4 0

నెలగలి ,, డిటో 42 ,, 12 14 0 13 0 0

ధిల్లి ,, డిటో 46 ,, 14 0 0 15 8 0

రాగులు రా. 164 బస్తా 1-కి ,, 8 12 0 9 0 0

మసూమ ,, ,, 17 14 0 18 0 0

2. ధాన్యము పప్పులు

కందులు బస్తా 1-కి ర 205 ,, 12 12 0 14 0 0

నెలగలి ,, డిటో ,, 18 4 0 15 0 0

నెలగలి ,, డిటో ,, 13 4 0 14 0 0

మసూమ ,, డిటో ,, 15 4 0 16 0 0

జొలలు ,, ర 195 ,, 7 2 0 7 4 0

3. నూనెపప్పులు

నవ్వులనూనె బా 1-కి ,, 105 0 0 110 0 0

నెయ్యి మ 1-కి ,, 14 0 0 19 0 0

జీర్ణనెలగలి బా 1-కి ,, 88 0 0 41 0 0

జీర్ణనెలగలి గానగ బా 1-కి ర 100 మి.క.నూనె 95

అముదము బా 1-కి 90 0 0 98 0 0

4. చిల్ల రపప్పులు

చాయనపప్పు బా 1-కి 83 0 0 90 0 0

మారపప్పు ,, 88 0 0 50 0 0

మిరపకాయలు (గుంటూరు) బా 1-కి 98 0 0 105 0 0

ధనియాలు ,, బా 1-కి 28 0 0 35 4 0

గుంటూరుపాయకట్టు వీసీలిండు మణుగు 1-కి ర 40 45

జొల మ 1-కి ర 28 0 0 49 0 0

అస్కా-చక్కెర బస్తా 1-కి ,, 24 12 0 24 14 0

చింతనండు బా 1-కి ,, 28 0 0 38 0 0

5. ఇనుము

పట్టారకం బా 1-కి ,, 80 0 0 81 0 0

చదరం ,, 24 0 0 30 0 0

రత్నం ,, 24 0 0 30 0 0

6. నూలు

నెం 20 బెన్ని సింహా యాబె ర 6 5 0

నెం 6 ,, కటూ ,, 8 12 0

నెం 24 ,, లాకి ,, 5 5 0

నెం 20 1/2 రెట్టలేడి ,, 6 6 0

నెం 40 రాటి ,, 8 12 0

నెం 4 బెన్ని మసీదు ,, 3 4 9

44 నాందో ,, 4 14 0

నెం 20 1/2 జమ్మరు ,, 6 6 0

నెం 20 1/2 చేతికత్త ,, 6 8 0

నెం 20 1/2 తిరువరు ,, 6 6 0

నెం 24 ,, 6 14 0

నెం 28 ,, 7 6 0

నెం 80 చిన్న కట్ట ,, 8 14 0

7. లోహములు

కండి 100 కులం 1-కి ర 47 0 0 58 2 0

బంగారు కులం 1-కి ,, 21 18 0 22 0 0

పవరన 1-కి 13 8 9

ఇత్తడి బా 1-కి ,, 220 0 0 222 0 0

రాగి బా 1-కి ,, 280 0 0 285 0 0

8. రంగులు

అలిమేలు స్క్రెటరులాండు అలిజరయిక్ సింహామార్కు-

,, సీరంగం 1 రతి 0 10 0

,, 14 రతులు 1 10 6

,, 28 రతులు 1 0 9

,, 55 రతులు 1 8 0

,, 1 అందరు 1 8 6

తప్పిటుపాళ్లుపాల్గొనడం అనగా (టర్నింగ్)

రాగి 3 కి 1 0 0

4 కి 1 2 0

రంగూను కొట్లాటల విచారణ

బర్మా భారతీయ వర్తకసంఘమువారి

విశ్వాసరాహిత్య తీర్మానము

రంగూను, జూన్ 19:—రంగూనులో ఇటీవల జరిగి యుండిన కూలీల కొట్లాటలను గూర్చి విచారణ చేయుటకై గవర్నమెంటువారు ఒక విచారణ సంఘమును నియమించిరి. కాని యీవిచారణ సంఘ సభ్యులగుటకు బట్టి జూచిన ను విచారణ సంఘము వారు అవలంబించవలసిన విచారణాపద్ధతిబట్టి జూచినను యీ విచారణ సంఘము నిష్ప్రయోజనముని తోచుచున్నందున యీ విచారణా సంఘమువారి విచారణా వ్యవహారమున కేధముగా ను తోడ్పడగూడదని బర్మాలోని భారతీయ వర్తక సంఘము వారు తీర్మానించిరి. (ఆ. ప్రె.)

విదేశ వస్తు బహిష్కారము

అమృతసరం వర్తకులు మాటతప్పట

పికెటింగు మరల ప్రారంభమగుట

అమృతసరం, జూన్ 20:—ఇటీవల వర్తకులు తమ మాట తప్పి విదేశ వస్తువుల నమ్మకమున్నారని వలుపుగు యుద్ధసంఘ మునకు తెలుపుటచే వర్తక ప్రమాణులతో కలిసి యీ విషయము విచారించబడెను. మాట తప్పిన విషయము వాస్తవముని తేలెను. ఇందులకు ప్రతిఫలముగా ఒక నెలవరకు వారు దుకాణములు మూయవలసినట్లు యుద్ధసంఘము కోరెను. సిల్క్ బెస్త్రు మాల వర్తకులును, రంగువస్త్ర వర్తకులును ఒప్పుకొనిరి. కాని గుడ్డల వర్తకుల సిండికేటు దీనికి సమ్మతించలేదు. అందువలన మరల పికెటింగు ప్రారంభమైనది. స్త్రీలుగూడ కొందరు పికెటింగు చేయుచున్నారు. విదేశ వస్తువులను సీలుచేసి స్వదేశి గుడ్డలను మాత్రమే అమ్మునట్లు చెయవలెనని యుద్ధాలోచన సంఘమువారి ఆశయము. దుకాణదారు లెవ్వరును పోలీసు సంతకము కోరలేదు. (ప్రె. ప్రె.)

ఇరువురు ఆంగ్లో ఇండియన్ లకు శిక్ష

నేపాలీ బాలికలను కడ్డితో కాల్చుట

కలకత్తా, జూన్ 23:—సి. బి. మర్టిమర్, మానికా రయన్ సలిగార్లు శిశుసంరక్షణచట్టముక్రింద వరుసగ 6 నెలలు, 6 వారములు కఠినశిక్ష విధింపబడిరి. వీరిపై నేరము, దాష్టీతీ యనుకు చెందిన ఒక నేపాలీ బాలికను, వారింటిలో పనిచేయుచుండినదానిని ఏదో పనిచేయలేదని ఇనుపకడ్డితో కాల్చుట, రాయన్ సలిగార్లకి బాలికను గాయము కలిగించినందులకై మరల 6 నెలలు కఠినశిక్ష విధింపబడెను. మర్టిమర్ కొడుకునందే ప్రభు మాపరాధిగా ఒక సంవత్సరము మంజుప్రసరన కలిగియుండునట్లు పూచీకొరబడెను. పెంగాలు శిశుకార్యనివారణ సంఘమువారు జిల్లామేన్స్రీటు సమాపించి యీకేసు పెట్టింది. (ఆ. ప్రె.)

లక్నోలో “పెషావరు దినము” జరుపుట

144 వ సెక్షన్ ధిక్కారము

లక్నో, జూన్ 20:—లక్నో కాంగ్రెసుకుమిటీవారు నేడు “పెషావరు దినము” జరిపిరి. 144 సెక్షన్ క్రిందగల నిషేధపుటల ప్రకారము లక్నోలో చిన్న గుంపులుగా రెండు మూడువందలమందితో సభలు జరిపిరి. జాతీయపతాక సత్కారము నిర్వహించుచు గా సాగుచున్నది. అమీరుద్దౌలా తోట ప్రతిద్యాయము నొద్దను ఒక వలంబీరు జాతీయపతాకముతో నిలిచియున్నాడు. ఎదురుగా పోలీసు సన్నీతో నిలిచియున్నాడు. 144 వ సెక్షన్ ఉత్తరపు సుల్లంఘించినందులకు ఈదినము 5 గురు అరెస్టు చేయబడిరి.

గంపలకూడెం హత్రాలు

పోలీసువారు తీసివేసిన పతాకమును పడేపడే సాపించిన కొట్టిరి పాఠశాలధిగారిని (కుమారరాజుగారి తమ్ములు) కాసులవాటి వెంకటేశ్వరులను మామనూరు వాలంటీర్లు నలుగురిని ఉద్యమమునకు యేమియు సంబంధములేనట్టి నేరకర్త నాగభూషణముగారిని 17-వ తేది సాయంకాలము 4 గంటలకు అరెస్టు చేసి తిరువూరునకు తీసుకొనివెళ్లిరి. వీరితోగూడా తిరువూరు వెళ్లిన నేరకర్త పుల్లయ్యగుబ్బారావుగార్లను తిరువూరులో అరెస్టుచేసిరి. అటుపిమ్మట జాతీయపతాకమును సాపించిన లింగయ్య రామదాసు రాఘవరపు రంగయ్యను ఉద్యమమునకు యేమియు సంబంధములేని కొల్లా పిచ్చయ్య అతనికుమారుడు రామారావు, కొల్లా కోటయ్య, అత్తలకుమారుడు కృష్ణమూర్తి కేలేపల్లి చిన శ్రీరాములు, ఈశ్వరాచార్యుడు కొల్లా వర్మయ్య, వజీరేపల్లి కృష్ణమూర్తి, గజులనరసింహగార్లను అరెస్టుచేసి తిరువూరు నకు తీసుకొనివెళ్లిరి.

మద్రాసు మార్కెట్టు రిపోర్టు

(23-6-1930)

“స్వదేశీ మిల్లునూలు ధరలు”

40 నెం|| నూలు (5 పౌనుల కట్ట) మధుర మిల్లు రు 4-10-0

,, ,, టి. నేన్సు మిల్లు రు 4-11-0

,, ,, లాయర్ మిల్లు రు 4-10-0

80 నెం|| నూలు (5 పౌనుల కట్ట) మధుర మిల్లు రు 4-2-0

,, ,, లాయర్ మిల్లు రు 4-1-0

,, ,, మినెర్వా మిల్లు రు 4-1-0

20 1/2 నెం|| నూలు (10 పౌనులకట్ట) మాల్ మిల్లు రు 6-8-0

20 నెం|| నూలు (10 పౌనులకట్ట) మధుర మిల్లు రు 6-10-0

,, ,, బకింగ్ హం, } రు 6-7-0

,, ,, కర్మాటిక్ మిల్లు } రు 6-5-0

,, ,, టి. నేన్సు మిల్లు రు 6-5-0

,, ,, లాయర్ మిల్లు రు 6-6-0

,, ,, గోకాక్ మిల్లు రు 6-8-0

ఇత్తడి, రాగి కేకుల ధరలు

ఇత్తడి కేకులు (బారవ 1-కి) “డిట్ మాన్” రు 218-0-0

,, ,, “కృపానాథ్” రు 212-0-0

రాగి కేకులు (బారవ 1-కి) రు 280-0-0

సిమెంటు ధరలు

గిల్లింగుహం (“చెయ్యి” బ్రాండు) పీపా 1-కి రు 11-2-0

,, ,, బస్తా 1-కి రు 8-5-0

ఇటాలియన్ (“సలో నాటవర్” బ్రాండు) పీపా 1-కి రు 9-8-0

,, ,, బస్తా 1-కి రు 2-10-0

డేనిష్ (ఓ. కే.) బ్రాండు పీపా 1-కి రు 9-14-0

చక్కెర ధరలు

జావా చక్కెర (రెడీకేటు) బస్తా 1-కి రు 24-12-0

,, (ఫార్వర్డుకేటు) ,, జూన్ రు 24-8-0 జూలై

రు 24-0-0 బీటుచక్కెర (రెడీకేటు) రు

వేరుశనగనూనెధరలు

“ఎస్కెపెల్లర్” (1-వ రకము) బారవ 1-కి రు

,, (2-వ రకము) ,, రు

“చెక్కు” ,, ,, రు 95-0-0

“విరుదునగరు” ,, ,, రు 100-0-0

అముదము (మిల్ డెలివరీ) ,, రు 90-0-0

పదునుచేసినతోళ్ల ధరలు

అవుతోలు (8-9 1/2) అవకంట్రిన్ రు 0-11-0 టు 0-11-6

,, (తేలిక) ,, రు 0-13-9 టు 0-14-6

,, (8-9 1/2) బెంగుళూరు రు 0-11-6 టు 0-12-8

,, (6 1/2-7) ,, రు 0-13-6 టు 0-14-0

,, (తేలిక) ,, రు 0-14-3 టు 0-15-8

,, (8-9 1/2) బెజవాడ రు 0-11-6 టు 0-12-8

,, (6 1/2-7) ,, రు 0-13-6 టు 0-14-9

,, (7-7 1/2) విజయనగరం రు 0-13-0 టు 0-13-4

,, (6-6 1/2) ,, రు 0-13-6 టు 0-13-9

,, (7-7 1/2) ఏలూరు రు 0-13-0 టు 0-13-8

,, (5-5 1/2) ,, రు 0-14-6 టు 0-15-8

గోదతోలు రు 0-9-0 టు 0-9-6

గోదమాడతోలు రు 0-13-0 టు 0-14-6

అవుదూడతోలు రు 1-5-0 టు 1-7-6

మేకతోలు “ప్రేము” రు 2-0-0 టు 2-3-0

,, “మిడియము” రు 1-14-0 టు 2-0-0

గొట్టతోలు “ప్రేము” రు 2-5-0 టు 2-7-0

,, “మిడియము” రు 2-0-0 టు 2-2-0

,, “మట్టాడమిడియము” రు 1-14-0 టు 2-0-0

వేరుశనగపప్పు ధరలు

మెసేన్ రకము (ఫ్రెంచి బారవ 1-కి) రు 37-0-0

సాదారకము ,, రు 34-0-0

వెండిబంగారముల ధరలు

వనరను 1-కి (టోకుగర) రు 13-8-6

,, ,, (చిల్లరధర) రు 13-8-9

బంగారము కులం 1-కి (ఇంగ్లీషుబార్) రు 21-12-0

,, ,, (మిలటబార్) రు 21-7-0

కండి 100 కులముల బార్ 1-కి రు 47-0-0

,, కులం 1-కి రు 0-8-0

నేషనల్ యిండియన్ ట్రైపుయిన్సూ రెన్యూకంపెని లిమిటెడ్.

సామాన్య రేట్లతో ఫిరమైనట్టియు
అభివృద్ధి చెందునట్టి కంపెనీ.
మా నేజిమెంటు క్లుప్తముగను

ఫెలిసిగను చేయబడును బలమైన ట్రైపుయిన్సూ.

నేషనల్ యిండియన్ పాలసీచాలా నులభమైనది. ఆకా-
శివీకా. ఆద్యక్షులగున్న టిసి యిన్సూ. మీరు ప్రీమియమును
కాగ్రెంట్ కట్టుకుంటుంటేను. పాలసీ తీర్మానముకాగానే మీకు
కానీ, చనిపోయినప్పుడు మీసంతతి వారికానీ ఇన్సూరెన్స్
కాగ్రెంట్ యిచ్చివేయును. కట్టమైన నిర్బంధములలేవు తక్కువ
ప్రీమియములు.

భీమాచేయవలసినవారున్నా ఏజెంట్లుగావుంటుంటే
మిగులదీనిల పెట్టుకున్నప్పుడు అట్టికేవల ఈ క్రిందివాటి
ప్రమాణములు.

బి. వి. రాఘవయ్య యన్సూరర్,

హైదరాబాదు కలకత్తా బీచ్ ఏజెంట్లు,
12-2 చార్జర్ సర్కారు, బెజవాడ.

సులభముగా

దగ్గును
అపుజేయ
వచ్చును.

నిజముగా ఉరటను, పొక్కుమును గలిగించును. గడచిన
50 సం॥ములకు పైగా నుండియే శిశువులు, పెద్దవారు మొదల
లగువారు ప్రపంచమునందంతటను

చాంబర్లైన్సు

దగ్గునివారికినే పుచ్చుకొనుచున్నారు.

దీని రుచిమనోహరమైనది. మత్తుపదార్థములుగాని లేక
ఇతరహానికరమైన వస్తువులందులే కలియుటలేదు. దగ్గులను,
జలుబులను, బిడ్డలకున్నా కింకవాయువును ఇదిపారదోలును.
ఇన్ఫ్లుఎన్సా, రొమ్ముపడికము, ఉపిరితిత్తులకు హానికలిగించు
నట్టి న్యూమోనియా జ్వరము మొదలగునవి వృద్ధిగా కుండునట్లు
అలంకరించును. అనేకరకముల దగ్గులు త్వరలో కుదర్చబడక
పోయినచో కఠినవ్యాధిని కలిగించుచున్నది. అందుచేతనే
అనేకమంది ప్రజలు ప్రపంచమందంతటను ఎప్పుడొక
వైస అధారపడి యున్నారు.

ప్రపంచమందటను చాలకాలమునుండి విఖ్యాతినిపించు
విశ్వావధము. అది శత్రుత్వకాదు, అది తప్పక నుణచుచున్నది.

CHAMBERLAIN MEDICINE Co.,
Des Moines, Iowa U. S. A.

CHAMBERLAIN'S

కోలరాప్రతి, అతిసారమునకు పూర్వమైన నివారణ,
కొడుకులకు క్రమము నివారణ

50 సం॥ములనుండి అమెరికామైన జయము

మహిమ పూజనీయతయు బంగారమునందేదియు,
రాత్రి భోజనాంతరము మిణిపొలిగినవారికి మా

అతంకనిగ్రహ మార్మెలు

మలబద్ధము, బుద్ధిమంద్యము, నరములబలహీనత మొదల
లైనవాటిని బోగొట్టును.

82 మాత్రము గల డబ్బా 1 కి రు 1/-

పూర్తివివరముల కొరకు క్రిందివారికి వ్రాయుడు:-

అంతంకనిగ్రహఫార్మసీ 26 బ్రాడ్వే, మద్రాసు.

ఏజెంట్లు. - డి. పద్మరాజు, మొయిల్కోడు, కాకినాడ.

హోమియోపాథిచికిత్సాసారము

ప్రథమ భాగము

ఇది 70 మూలకముల వానియొకమూలకము, హోమియో-
పాథిచికిత్సాసారమునూర్పు వైద్యులకు, విద్యార్థులకు, జనసామా-
న్యమునకు, అర్థింతోపయోగముగ వ్రాయబడిన 179 పేజీల
గ్రంథము. అల్లసాని చిదివీరరావునది. వెల రూ 2-0-0. పోస్టేజీ
ప్రత్యేకము.

డాక్టరు బి. శ్రీరాములు

ఫిజిషియన్ అండ్ సర్జిన్

హైదరాబాదు (బిటి)

బొంబాయిలో నేడు కాంగ్రెసువారు 144 ను ధిక్కరించుట

మైదానమునందు వేలకొలది వలంటీరులు
సమావేశమగుట

బొంబాయి, జూన్, 21:-ప్రధానరాజధాని మేజ
నేట్లీని నిన్న బొంబాయిలో 144 ను అమలులో పెట్టిన గూడ
నేను ఎన్నో నేడు మైదానమునందు వలంటీరులవేరేమను జనపుట
కే నిన్న రాత్రి రాష్ట్రీయ కాంగ్రెసుసంఘమువారు నిరవరచిరి.

పోలీసువారి సందర్భము

అందువలన 50 మంది పోలీసు గట్టుపుదళ్ళమును 100 మంది
తుపాకిదళమును 600 మంది లాఠీదళమును నేడు ఉదయమున
6 గంటలకు ఎన్ఫైనేసు పోలీసుదళమునందలి చేరిరి. పోలీసు
కమాండరు హెయ్ లీగారు ముగ్గురు డిప్టీ కమాండరులు మేజ
నేట్లీని ఖండలవాలాగారును మరి పెక్కుమంది ఉద్యోగులును
గూడ వలంటీరు వచ్చిరి.

వలంటీరులు వేలకొలదిగా వచ్చుట

వేలకొలదిమంది వలంటీరులు వేరు వేరు దళములుగా
కేర్వడి బాతీయపతాకములను ధరించి నేడు ఉదయమున 7
గంటలకు బొంబాయి జంఖానాంకను మైదానములో ప్రవేశి-
ంచిరి. వారటనుండి మైదానములోనికి వెళ్లి బాతులతీరి
నిలవ వారణించిరి.

పోలీసువారు ముమ్మారు లాటీలను వినరుట

వేలకొలది ప్రజలు వచ్చుట

అంతట లాటీలను ధరించిన 250 మంది కనిస్టేబులును
12 గురు ఆఫీసరులును వలంటీరులను తరిమివేయుట కంటికి
కెళ్లిరి. మరికొంతవేలవేరి మరి 250 మంది కనిస్టేబులుగూడ
వెళ్లిరి ఉదయము 7-15 గంటల మధ్య ఒక ఆరగం లో
పోలీసువారు ముమ్మారు లాటీలను వివరిరి. చాలమందికి దబ్బలు
తగిలినవి.

అదట ప్రజలుగూడ వేలకొలదిగా చేరిరి. వలంటీరులు
ప్రజలనుంపులో కలసిపోయిరి. ప్రజలను తరిమి వేయుటకు 50
మంది గుర్రపు రాతులు వెళ్లిరి. అగుర్రపు రాతులు లాటీలను
వినరుచు వాని తగిలిరి.

శ్రీ వలంటీరులుగూడ వచ్చుట

12 మంది శ్రీ వలంటీరులు 500 మంది పురుష వలం-
టీరులను మైదానమునందు నిలిచియుండిరి. తక్కినవారినందరిని
పోలీసువారు తరిమివేరిరి. ఏడుగురిని వైద్యశాలకు గోసపోయి
రని తెలియచున్నది. పోలీసువారు మైదానమునందును కావలి
కాయుచున్నారు. ప్రజల మైదానము చట్టును రోడ్డుచక్క-
లను గురుగుడియున్నారు. (ఆ. ప్రె.)

దుర్గామెడికల్ హాల్

గవర్నరువేట, బెజవాడ.

గవర్నరు మిక్స్చర్

గ్యారంటీగా 3 రోజులలో కుదురును

(1) ఈమందు పెక్కురకములను నివారించి యాత్రకు
శిశువులవృద్ధుల గలగు పోటు, నుంట్లు, చురుకును యింజక్షన్
తోడ విచ్చుకొనినచో నిజమై ముత్యమందలి తక్కువ కుదుర్చును.
వీసా 1-8 రు 2-0-0

మూర్ఖారిష్యము

(2) ఈమందు పెక్కురకములను నివారించి యాత్రకు
శిశువులవృద్ధుల గలగు పోటు, నుంట్లు, చురుకును యింజక్షన్
తోడ విచ్చుకొనినచో నిజమై ముత్యమందలి తక్కువ కుదుర్చును.
వీసా 1-8 రు 2-0-0

పొడలకు తెలుము

(3) ఈ తెలుము తెల్లపొడలకు గాక యితరవిధములైన
పొడలకు గూడ పోగొట్టును. ఇంకను కాసరు, గడ్డి, కర్పూర
ముగలవాగల అన్ని విధములైన పొడవ్యాధులను పోగొట్టి చర్మ
మును మృదువుగాను చేయును. డబ్బీ 1 కి రు 1-0-0.

■ గుంటూరు జిల్లాకు యేతెలుము:-

తాడికొండ నుండి కార్వనరావునాథు, గుంటూరు.

చి. శ్రీరాములు కావలెను.

1931

పండిత మోతీలాలుగారు

బొంబాయి వర్తకులతో మరల సంభాషించుట

స్లోకోంబుగారు నెహ్రూగారిని సందర్శించుట

బొంబాయి, జూన్ 21:-నిన్న నెహ్రూగారు
మరల బొంబాయి వర్తకులతోను మిల్లు యజమానుల సంఘా-
ధ్యక్షుడు డి. జి. మోడి గారి తోను చాల నేపు
సంభాషించిరి నిన్న మధ్యాహ్నము
1 గంటవరకును సంభాషణలు జరిగినవి. ఆసభకు భూలాబాయి
దేశాయుగారుపూడ వచ్చిరి. రాజకీయ సమస్య పరిష్కారముకు
వరకునును చిరకాలమునుండి తెప్పించుకుంటున్న వర్తకులు పూ-
ర్వపక్షిరి. ఇప్పుడున్న వర్తకులనుగూడ మూడునెలలవరకును విక్ర-
యించ గూడదని నెహ్రూగారు కోరిరి. దీనిని గూర్చి చాల
చర్చ జరిగినది. తాజీమహల్ ఛాంబలలో నిన్న మిల్లుయజమా-
నులు నెహ్రూగారికి విందుచేసిరి. అప్పుడు నెహ్రూగారు వారి
తో బహిష్కరణమును గూర్చి ఆలోచించిరి.

జార్జి స్లోకోంబుగారు నెహ్రూగారిని సందర్శించుట

నిన్న ఉదయమున నెహ్రూగారు ఒక ఆరగంటపేర్
సత్యాగ్రహసంఘమువారితో సంభాషించిన పిమ్మట జార్జి స్లో-
కోంబుగారు నెహ్రూగారిని సందర్శించిరి. (ప్ర. వి.)

పెమావరుకాంగ్రెసు మహమ్మదీయులు జరిపిన

బహిరంగసభలో నెహ్రూగారు ఉపన్యసించుట

బొంబాయి, జూన్ 20:-నేడు సాయంకాలము ఎన్నో
నేడు మైదానమునందు బొంబాయిలో కాంగ్రెసుపక్షమునకు
చేరిన మహమ్మదీయుల లోక బహిరంగ సభను జరిపిరి. లాహోర్
రలో కాంగ్రెసు సుహాసభ జరుగుటతోనే నెహ్రూ నివేదికకు
కాలబోషముపట్టినది. సుహాసభదీయులు కాంగ్రెసువారితో చేరి
స్వరాజ్య సత్యాగ్రహమున పాల్గొనవలెనని జమయ్యులు ఉ-
మా సభవారు తీర్మానించినందుకు నేడు వారి నెంతయు ప్రశం-
సించుచున్నాను. సుహాసభదీయులు కాంగ్రెసు వారితో నెట్టి
అనుమానమును పెట్టుకొనరాదును. ఇటీవల భారత కాంగ్రెసు
కార్యసంఘమువారు చేసిన తీర్మానమును బాగుగా చదువగోరెద-
ను. మనదేశము నందన్ని మతముల వారికిని మత
విషయములలో సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్యముండవలెననియే వాని
తీర్మానించిరి. అసభసభలకు సుహాసభదీయు నాయకులు పలు
పురు సత్యాగ్రహమున పాల్గొని కార్యాచరణములకు వెళ్లి
యున్నారు.

గాంధీయజ్ఞుడు మన్నును మన నాయకులు పెక్కు-
మంది చేరసాలలతో నుండగా మనము రాంతులేబిలుసభకు
మన ప్రతినిధుల నెంతమాత్రమును పంపజాలము అని నెహ్రూ-
గారు నుడిచిరి. (ఆ. ప్రె.)

"స్తిము ఇంజను డ్రైవరుల బుక్"

(తెలుగుది) వెల రూ. 2-0-0.

వలయువారు:-కోట యజ్ఞరామశర్మ,

మెకానికల్ ఇంజనీరు. (ఆ. జా. ప)

చింతనంబుపాలెం, బందరు.

Masulipatam M. & S. M. Ry.

కోలదిప్రశులుమాత్రమే ఉన్నవి.

WANTED. 2

ON HIGH PAY, Vacancies everywhere
Apply for a copy of "Guide to Chances"
enclosing 2 anna stamps:-

ROYAL ELECTRICAL COLLEGE,
Chandni Chowk, Delhi.

For GOLD, SILVER &
PRECIOUS STONE

JEWELS

KARAMCHAND

CHABILDASS

175, China Bazaar, Madras.

CATALOGUE FREE ON APPLICATION

ప్రశ్న

భవిష్యత్తును గురించిన 5 ప్రశ్నలకు బదులు వ్రాయుటకు
రూ. 1-0-0, వై ప్రతిప్రశ్నకు రూ. 0-4-0. ప్రశ్న వ్రాయు
కాలమును తెలుపవలెను. వి. వి. 0-4-0 అవును.

గాంధీ జ్యోతిషనిలయం, తిరు త్తై.

P. O.

చంద్రా నర్సరీతోటలు - నేలం జంక్షన్
నేలం మామిడిమండ్లు పంపుటకు తయారు. ఆర్డర్లతో
అవ్వచ్చు. 8 సం॥ అందుమామిడిచెట్లు, ఇతర ఫల అంటుచెట్లు
కడక రు 7½. పీను, వ్యదేశ తర్పూరి పూలనిట్లు, 24 పిన్
- - - - - నడ రు 2½. 12 పిన్లను 1½. క్యాటలాగ్ ఇతర.
Chandra Nursery, P. O. Salem Junction.

మీరట్ కు త్త కేసు

పోలీసు ఇన్స్పెక్టర్ సాక్ష్యము

రాజకీయోద్యమములు, కార్మికోద్యమమును నొకటేనా? మీరట్, జూన్ 20:— పోలీసు ఇన్స్పెక్టర్ జే. ఎం. చుట్టిగారు నేటిదిని మంతయు మరల నడుపరికి గావించబడిరి. నేటి విచారణ ముగియునరేకి వారి సాక్ష్యమునూ ముగిసినది.

నిందితుల న్యాయవాదులగు సింహాగారి ప్రశ్నకు జవాబొసంగుచు, జనవరినెలలో నొక్కరోజున మాత్రము సమ్మె కట్టు జరిగియుండెనని సాక్షి బల్లిగారి. నిందితులు శివనాథదేవ ర్షిగారి ప్రశ్నకు జవాబొసంగుచు, రాజకీయకార్మికోద్యమ ములను గూర్చి వారాసంగమా మొనర్చుట తమ విధులలో నొకటి యని సాక్షి నుడివెరి.

ప్రశ్న:— రాజకీయోద్యమములు, కార్మికోద్యమములు యీ రెండును వేరనియూ, లేక నొకటి యనియూ మీ యభిప్రాయము?

జవాబు:— కొన్ని సంస్కరణములయందు రెండునూ నొకటియే.

నిందితులు నింబకరుగారి ప్రశ్నకు జవాబొసంగుచు, కార్మికోద్యమములో పని జేసెడివారిలో నేటి చర్యలయిననూ అకాంతిని, అల్లరులను కలుగ జేసినట్లయిన, అట్టివారి వ్యాపారములను తాము గమనించుచుంటిమని సాక్షి నుడివెరి. ఆందోళన సలిపినవారలకే తాము ఆందోళనాపరుల క్రింద భావించుచుండిరి. లిబరావాసమొక్కట్టుసమయమున యజమానుల వ్యాపారములను కనిపెట్టుచుండవలయునని తమ కట్టి యుత్తర్యను గావించబడియుండలేదు.

నిందితులు జే. ఎం. భగవానుగారు సాక్షిని క్రాసు పరీక్షజేయగా ఆందోళనాపరులకు నిజజేబరు యనుపదమును దానికి డిక్ష్నరీలో నొసంగబడియుండిన యర్థముతోనే తాము వాడుచుంటిమనియు రాజకీయ ప్రశ్నకమాగా నర్థమేదియు లేదనియు సాక్షి నుడివెరి.

ప్రశ్న:— జే. సి. వి. ప్రా. గారిని కార్మికోద్యమ ఆందోళనాపరునిగా మీరు భాసిల్పెదరా?

జవాబు:— కాంతి. ప్రశ్నములకు సంబంధించినంతముట్టుకు నాతని వ్యాపారమును గమనించు చుంటిని.

ప్రయుక్తులగు సుభాషులందఱును మృత్యుకాంతి భోనుగార్లు విన్నపమునొకదానిని గాంచి యుండిరో లేదో తమకు తెలియదని సాక్షి వెంటియు నుడివెరి. (ఆ. ప్రె.)

లయల్వారులో బాంబు అరెస్టులు

లయల్వారు, జూన్ 15:— నీనామక్లబ్బులో బాంబు ప్రేరేపిత తగునాత, పోలీసులు ఇన్స్పెక్టివేయి. కాలేజీలోను లను పరిశోధించి రి గురు వి శ్యామలను అరెస్టు చేసిరి. కలకాల కాలేజీలోనూడ ఇతరులకు అరెస్టు చేయబడిరి.

లయల్వారు జైలుదారులు

లయల్వారు, జూన్ 15:— ఈ చుండల జైలుదారు లీగు వారు రాజా గులామరసూల్ ఖాన్, సర్దార్ సంపూర్ణ సింగుగారి యాధిపత్యముక్రింద కమిషనర్ డాబ్బుకాగారిని సందర్శించి, యీ సంవత్సరపు భరణిశిస్తును త్రోసివేయమని, కోరిరి. వీరి ప్రణయము బొప్పగించునట్లు తెలియుచున్నది. (ఫీ. ప్రె.)

పండిత రామారావు అరెస్టు

దేవబండ, జూన్ 16:— పూర్వీక రామారావు కాంగ్రెసు కమిటీ అధ్యక్షులు పండిత రామారావు 14 లేదీవి క్రి. ప్రా. కో. 108 సెక్షన్ క్రింద రాజకీయ అరెస్టుచేయబడి, సహారాపూర్ కు తేబడిరి. పూర్వీక రామారావు ఈదినం ఉదయం 7-80 గంటకు వారు పేరెన్సేజుమును చుంచబడిరి. (ఫీ. ప్రె.)

అక్బర్ మృత్యువు

సిరిగిరెడ్డి ముంజుగూడు

అక్బర్, జూన్ 20:— ముంజుగూడు ఇంజియా రెయిల్వేవ క్యూ-సాపులో సమ్మెక జరిగెను. ముంజుగూడు నేయున్నది. కార్మికులు ప్రతిదినము నుదయమున నుదయమున వాళ్ళి. ప్రవేశమును పొంది, పనినిమాత్రము ముగియజేయుచు, అంతిమరకు నెట్టి యల్లరి యును జరిగియుండలేదు. (ఆ. ప్రె.)

సిమ్లా వై. ఎం. సి. ఏ.

సిమ్లా, జూన్ 20:— సిమ్లానుండి కైర్తవ యువ జనసంఘమువారి కొర్ర భద్రమును బొల్లర్ల నిశ్రాంతి గృహమును నేటిమధ్యాహ్నము లామృతతనిగారు తెరిచిరి. సంఘాధ్యక్షులగు సర్ జాగ్జీ రామారావులకు గౌరవము 55. సంవత్సరముల క్రితము స్థాపించబడినందున ముఖ్యము హాలు భారత సేనాధిపతియగు ఒడ్డుప్రకాశ్ గారి కేతును గౌరవించుననియు, చిలియర్లు గది సర్ అక్బారుగారి యుద్ధిమేన్ గారి పేరును గౌరవించుననియు నిశ్చయించిరి. (ఆ. ప్రె.)

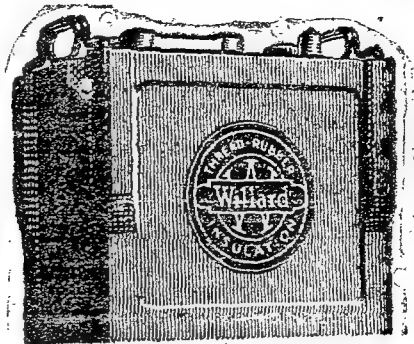
మలయచందనము

గనేరియా (నెగ)కు కుతారము, కి హాటలలో గుణము కలుగును

ప్రఖ్యాతి పొందినది. కల దట్టి 2-4-0 దీని కనుపానం చందన తలం జొన్న 2-0-0 రెండును ఖర్చులతో 6-0-0 గంధర్వసార్వనీ, రాయవరము, గోదావరిజిల్లా.

30-1

7

Willard STORAGE BATTERIES

మోటారుకారు చేపట్టిన అనేకవిధము లుపయోగించదగియున్నవి. ఇట్లు చేయుటకు చేపట్టిన శ్రేష్ఠముగ తయారు చేసియుండవలెను.

వివరములకు ధరలకు అమ్మకందార్లను లేక

క్రింది నల్ ఏజంట్లను కనుగొనుడు:—

Anantapur Anakapalli

The Motor Ware-house. The Andhra Cycle & Motor Works.

Nuzvid Parvatipur Parlakimedi Rajahmundry

M. L. Narayana K. Sreenivasa Rao, K. Sreenivasa Rao, The Godavari Cycle & Motor Works. K. Ch. Rao & Co., K. Sreenivasa Rao. The Vizagapatam Motor Stores.

Bellary Berhampore

Messrs. Asquith & Co. Ltd., The Ganjam General Engineering Co., Chunduri Sriramulu Best & Co. Ltd., Chunduri Sriramulu Yelukur Eliiah Setty

Tadepalligudem Vizianagaram Vizagapatam

Bezwada Cocanada Ellore Nandyal

లేక

మెనర్స్ ది క్రామెప్టన్ యింజనీరింగు కంపెనీ (మద్రాసు) లిమిటెడ్.,

నెకండులైనుబీచ్,

మద్రాసు.

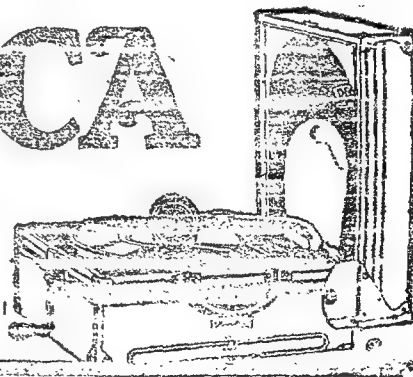
ఆటలు ఆయినవెంటనే

మీ కింపైనది సంగీతము

మీకు సంగీతమునందు కుతూహల నున్న మీకు తెలిసియున్న రికార్డులను వెట్టి వినినయెడల డెక్కా రీ యొక్క విలువ తెలియగలదు.

DECCA

ధర రు. 45/- లు వైన SEN & PANDIT P. O. Box 402, Calcutta.

ద ష మూ లా రి ష్ట

(కస్తూరి చేర్చబడినది)

అనేకములైన అమూల్యముగు ఓషధులచే తయారు చేయబడినది. అశోగ్యము, శక్తి, అంజము కలుగజేయును. అకాలమున సంభవించువ్యాధుల నిరోధకనియును.

THE DACCA AYURVEDIA PHARMACY Ltd., Branches:—ALL OVER INDIA. Head Office:—DACCA.

Free prescription, Catalogue (on Application with one -[1]- Anna Stamp).

ప్రతాపకస్తూరి మాత్రలు

విక్సిరి స్థూలగతికి న. వాచుగా నుండును. ప్రేక్షకులయిన కస్తూరి, గోశోభనం, కంకుమపువ్వు మొదలగు వస్తువులతో రెండు దశలు విడిచినవి. 1-2 మాత్రలను పుచ్చుకొనిన అనందముగా నుండుటయేగాక అశర్మము, వాయువ, జలబు, పైత్యము, జ్వరము, కష్టమౌలికము, కౌశలములను, చిన్న బిడ్డ గుణముల అన్నియుండవును. అట్టివేదము, నిష్ఠ, ఉత్తమము, కేవలము అనేక వ్యాధులను ఖండించుటయే గాను కాణమునుబట్టి, ఆరోగ్యమున నలనను కలిగించుటయే అత్యుత్తమముననునది. పరీక్షించ దగినది.

300 మాత్రలు కల పీసా 1 కి. రు. 0-4-0
12 పీసాలు కల, 2-8-0 పోస్తు ఖర్చులు ప్రత్యేకము.

పి. సి. పి. లండన్ కంపెనీ, ఆయుర్వేద సమాజం, మరీ దేవీ, నల్లూరు బెల్లా.

గట్టి చాయ రంగు నూలు

పూర్వమునుండి తయారుచేయబడిన గట్టిచాయ తిగివేయవలసిన నూలురంగుమున్ను సూత్రవ పలురంగుముల కలరు నూలున్ను, నెం 20 మొదలుకొని నెం 150 బరు నూలువరకు తయారుచేయుచున్నాము. కావలయువారు బర్లద ప్రాంతానికి లే ధరలు పరసముగాను గట్టి చాయలుగాను పంపబడును. కాంటిల్ అర్డరుకు వ్రాయును. 132-2

యల్. కే. మినాక్షి అయ్యర్,

గట్టిచాయనూలు జవులివ్యాపారం, మహాలిపేడి, మధుర.

విలపితము, వరముల విలపితము

రక్త శోధి

Deschens' Syrup

విలపిత విలపితము

ఇది, ఆరోగ్యము, బలము, నిద్రాశుభము, 30,000 వైద్యులచేత ప్రశంసించబడినది. రెప్పలు, తాళి కాది ముత్యము, గుండెముక, ఎక్కువను రిపెట్.

వెంటనే చందాదారులు గండు:

సం॥ చందా బహుస్వల్పము.

ఆనందబోధిని.

స చిత్ర మా స పత్రిక

సంవత్సర చందా

1 రూపాయ మాత్రమే

మంచితోలు, పద్యములు, హాస్యము, ప్రపంచవార్తల, సాంధ్యకళారహస్యములు, చిత్రపటములు క్రమముగ ప్రచురించు పత్రిక. పెద్దపైజాన వెలువడినను సంవత్సర చందా 1 రూపాయగ నిర్ణయించడమైనది. పింగళూర్, పెనాంగ్ ప్రాంతములవారికి రు 1-4-0. వెంటనే చందాదారులకండు.

"ఆనందబోధిని," కార్యాలయము, పోస్టాఫీసు నెం. 167, మదరాసు.

అశ్వన్

రిజువేనేటరు

ఎక్కువబలమును, శక్తిని, జీవము నివ్వగలదు. నరములను, కరీర మును, మొదడును పృథ్విచేయును. విద్యాపారీణులకును, వ్యాయామం చేయువారికిని యావశ్యకమైనది.

ప్రాక్ యుంచువారలు:—

ఎస్. డేవాయ్ గౌడ్ అండ్ కో.,

41, బందరుపేడి, మద్రాసు.

నాథన్ అండ్ కో.,

కొచ్చిన్.

Bengal Chemical & Pharmaceutical Works, Ltd. Calcutta.

AMRUTANJAN DEPOT

Price Annas 10 only.

MADRAS & BOMBAY.

అనేకులైనాసవ్యంత సంపుష్ట భారతిదేశసవ్యప్రదక్షిణము

ప్రయాత్రాప్రదర్శిని

817. తీర్థ యాత్రాప్రదర్శిని, రైల్వేవార్గ సౌకర్యముల ప్లాను వగైరాతోసహా వెల ప్రతి 18 రు 1-0-0. పోస్తు ఖర్చులు వేలు.

ఇరికి నరసింహమూర్తి,

తోలేరు, వీరవాసరం పోస్టు, పశ్చిమగోదావరి జిల్లా.

శ్రీపాద కృష్ణమూర్తి-బెజవాడ

ఆంధ్రదేశముందు అతి ప్రసిద్ధులగు మామండలములకు గా పెద్ద కేటానువము చేత వ్రాయును.

శుక్లబంధు

ఎంత దుర్బలమైన వీర్యమునైనను గట్టిపరచి, విక్రమం బులోనే అద్భుతమైన ప్రభావమును చూపును. శుక్లనవ్వుచూసి కట్టుటలో పెరుపొంది, స్త్రీపురుషులకు నిరతిర్యక్తమును కలిగించుటకు దీనిని వినియోగించు కొనుటకు లేదు. 25 మా. 2-8-0 17-8 ప్రపురనుందరి వైద్యశాల, ఈశాంధ్రవాడ-రామనంద్రపురంపోస్టు, గోదావరిజిల్లా.

సంతానం పుట్టుకుండా 106-1

'కాంట్రా సెప్టిన్'

బిక్కలే సులభమైన సురక్షితోపాయం

16 మోతాదులట్యాబులు 1-12-0

ట్యాబులకు ఇతర వస్తువులకు:—

వి. రామచంద్రరావు, 158, బ్రాడ్వే, మదరాసు పోస్ట్ ఆఫీసు

ది సోషల్ హైజీన్ సిండికేట్

ఇతర కెమిక్లులు అండ్, ప్రొడ్యుక్టులు మాడ బోరుకు

సంస్కృతము చదువవద్దు

సంస్కృతభాష చదువుచో జ్ఞానము వచ్చును. జ్ఞానము వలన ముక్తియు, ఇహలోక-పారలోకముల కల్గును. కావున సంస్కృతభాష చదువవద్దు- సంస్కృతభాష చదివి తీరవలెను అనువారు రెండు రూపాయలు మాకు పంపుచో తెనుగు లిపితోను మిక్కిలి సులభమైన లిపితోను ఉన్న మా ఆరుసంస్కృత పుస్తకములు పంపెదము. పి. పి. గా పంపుచో రు 2-8-0 అనును. మా అడ్రసు:—

శ్రీ కృష్ణసంస్కృతగ్రంథమాల, పెద్దాపురము.

రోమహరి

డబ్బీ 1 కి రు. 0-8-0 వి. పి. తో 0-13-0

ఈ భగవద్గీతను నీటితో కలిపి పట్టించిన రోమములు రెండునిమిషములలో మొదలంటు రాలి పోవును. దీనివలన చర్మము నలుపెక్కుదు, మంట యుండదు. రోమములు రాలిపోవును.

అమృతాంజనం డిపో, మదరాసు - బొంబాయి.

ద్రవిడరాష్ట్రము

తిరుచనాపల్లిలో మదరాసు యువజనసంఘము

వారి ప్రచారము

తిరుచనాపల్లి, జూన్ 10:— మదరాసు యువజనసంఘము నకు చెందిన శ్రీయుతులు కె. యస్. వెంకట్రామన్ జె. పి. జోషివా, ఆర్. పార్థసారథి, డి. కె. రాజశేఖర్ గార్లును, శ్రీమతులు యల్. కృష్ణబాయి, పి. కామేశ్వరిగార్లును స్వదేశీ ప్రచారమునకై యిప్పటికి వచ్చిరి. వారివెంట మదరాసు స్వదేశీలను కార్యదర్శియగు శ్రీయుత పి. ఆర్. వి. ఆచార్య గారుమాడ నుండిరి. నేడు ఉదయం వారు శ్రీయుత ఆర్. శ్రీనివాసఅయ్యరుగారి యింటిలో ప్రముఖులగు పాఠశాల వర్తకులను సమావేశపరచి ప్రసంగించిరి స్వదేశీ ఉద్యమమును సాగించుటకై బలీయగునుసంస్థ యొక్కటి యుద్ధమలెనను. విషయమున చర్చ జరిగినది. తిరుచనాపల్లిలో ఒకస్వదేశీ వస్తువులను మాత్రమే అమ్ముటకొక వ్యాపారసంస్థను ఏర్పాటు చేయువలయు ననియు తీర్మానింపబడెను.

సాయంకాలముప్పుడు శ్రీయుత వెంకట్రామన్, కృష్ణబాయిగార్లు మున్నగువారు తిరుచనాపల్లి యువజన సంఘము వారి యెదుట నుపస్థాపించిరి.

సాయంకాలము టౌనుహాలులో శ్రీనివాస సభ యొక్కటి జరిగినది. తిరువాత బహిరంగసభ మాడ జరిగెను.

అక్కడనుండి వారందరూ మధురకు బయలుదేరివెల్లిరి. మధురలో శ్రీయుతులు సి. యల్. ముత్తరంగమొగలియారు, యం. భక్తవల్లభగార్లు వారితో కలిసికొని మధుర తిరునల్వేలి జిల్లాలో సంచారము గావించెదను.

(శ్రీ తె.)

వెల్లూరు అల్లరులు

వెల్లూరు, జూన్ 10:—హిందువులును, మహమ్మదీయుల నాయకులు వ్రాతమూలకముగ వాదనలను నిచ్చినప్పు టికిని ఇంకను యీ రెండు మతములవారుగూడ ఆ వేదముతోనే యున్నారు. రెండు పక్షాలనుండియు దౌర్జన్యము చేలకేగునని భయపడుచున్నది. అపాయకరమైన స్థలములలో బోలీసువారు కావలీయున్నారు. రిజిస్ట్రేషన్ బోలీసువారు ఆయుధములతో బహుళులలో ఉగ్రంకిట తిరుగుచున్నారు. ఒకనిచేతిలోని లాఠీనిలాను కొనబోగానరిగిత ఇన్స్పెక్టరుకు దెబ్బతగినది. ఇంకనుఎక్కడ మంది బోలీసువారిని తెప్పించుచున్నారు ఈ ఉదయమున జిల్లా మేజిస్ట్రేటు, డిప్యూటీ మాజిరిం టెం డెంటుగార్లు వచ్చిరి. జట్కాలు నిలుచుచోట గుమిగూడియున్న గుంపును కాంతముగా బోలీసువారు చెదరగొట్టిరి. అధికారులు తగు జాగ్రత్త దీసికొని ఇరుపక్షములవారిని సమాధాన పరచుటకు ప్రయత్నించుచున్నారు. ఇరుపక్షముల వారికిని సమాధానము కుదురువరకు ఇప్పటి జిల్లామేజిస్ట్రేటుగారే ఉండవలయునని రెండు మతములవారును గూడ కోరుచున్నారు. దుకాణములను తెరువవలసిన దని అధికారులు దుకాణదాతులను హెచ్చరించుచున్నారు. ఎన్నియొగడినాములును, పాకలును తరలజెల్తుబడినవి. అందుచే దన నష్టము చాల ఎక్కువగ నున్నదని తెలియుచున్నది. చోట్లపాలయకా, తోర్నప్పడి ఆసు ప్రదేశములు అల్లరికి మూలస్థానములుగా నున్నవి

(ఓ. వి.)

శ్రీయుత స్వామినాథ అయ్యరుగారికి శిక్ష

నున్నారనడి, జూన్ 7:—రెండురోజులకు పూర్వము 148 సెక్షనుక్రింద అరెస్టుచేయబడిన శ్రీయుత స్వామినాథఅయ్యరుగారికి 6 నెలలకఠింశిక్ష విధింపబడినది.

శ్రీయుతులు డి. కె. రమణి రంగస్వామిగార్లపైగూడ పై సెక్షనుప్రయోగింపబడెను. కాని వాగు తీమాపణకొరకొనిరి. అందుచే రెండేండ్లవరకు సశ్రవణరైవకై వారివద్దనుండి జామీను తీసికొనబడెను.

(ఓ. వి.)

విదేశవస్త్ర బహిష్కరణము

తిరుచనాపల్లిలో మదరాసు స్వదేశీ

లీగ్ వారి ప్రచారము

శ్రీమతులు కామేశ్వరి (బి. పి.) కృష్ణబాయి

(బి. పి.) గార్ల ప్రచారము

తిరుచనాపల్లి, జూన్ 10:—మదరాసు స్వదేశీ లీగ్ లో సభ్యురాలైన శ్రీమతులు కామేశ్వరి, కృష్ణబాయిగార్లు నిన్న సాయంకాలము టౌను హాలులో శ్రీనివాససభయందుప స్థాపించిరి.

టౌనుహాలుకెదుట బహిరంగసభ యొక్కటి జరిగెను. శ్రీయుతులు వెంకట్రామణాచార్య, జోషివా (మదరాసు క్రిస్టియన్ కాలేజీ ప్రాధాపకు) గార్లు స్వదేశీనికూర్చి ఉపన్యసించిరి.

(అ. తె.)

**జబ్బు పడిన తర్వాత—
దీనిని త్రాగుదు - సులభముగా జీర్ణమగును
త్రాగుటకు బహురుచ్యముగా నుండును**

జబ్బుపడిన తర్వాత మీరు కూర్చుని మీ నేపిహితులతో మాట్లాడుకొను నప్పుడు, ఆరోగ్యము సరిగా ఆపుటికి చేకూరకపోవుటబట్టి బలహీనముగా నున్నట్లు తలచెదరు. నోటికి రుచిగా నుండేది, కడుపులో దిండుగా నుండేదికావలెను. ఓవల్ టైన్ జబ్బుపడి తిరిగి కోలుకొనే రోజులలో చాలమందిపని చేయును. త్రాగుటకు బహురుచ్యముగా నుండును. మంచి టానిక్ ఆహారము. నానబోసిన బాక్టీ బియ్యమునుండి, మిగడ పాలనుండి, మంచి కోకో నుండి తయారగును. బలమును చేకూర్చును. నరములకు శక్తి నిచ్చును. ముఖనిద్రను గలిగించును. మిగు ఆరోగ్యము త్వరలో చేకూరగలదు. జబ్బుపడి నిమ్మలించు రోజులలో ఓవల్ టైన్ త్రాగుటకు బహురుచ్యముగా నుండును. సులభముగా జీర్ణమగుటకు తిరిగి ఆరోగ్యమును చేకూర్చునట్టి దిదియే అని గట్టిపనుకము గలిగి యుండును. బలహీనమును పోగొట్టును. ఓవల్ టైన్ పిన్న పెద్దల కందరికి ఒకే విధముగా పని చేయును. అందరుపయోగింపవచ్చును. పెద్దవారలకు బలారోగ్యములను, చేకూర్చును. ఓవల్ టైన్ బహురుచిగా నుండుటబట్టి అందరు దీనిని త్రాగుట కిష్టపడెదరు.

OVALTINE

మెదడునకు, నరములకు, రిలేరమునకు శక్తినిచ్చును.
కెమిస్టు లందరివద్దను స్టోరులందు దొరకును.
ఏ. వాండర్ లిమిటెడ్.,
లండను, ఇంగ్లాండువారే తయారుచేయుబడినది.

**శ్రీయుత ఎం. వి. వి. అభయం
కరుగారికి ఏ. క్లాసు యిచ్చుట**

అమరావతినుండి జబ్బులుపూరు చెరసాలకు
మార్చుట

నాగపూరు, జూన్ 11-మధ్యరాష్ట్రములో సుహారాష్ట్ర రాష్ట్రీయ కాంగ్రెసు సంఘాధ్యక్షుడగు బారిష్టరు అభయంకరుగారికి రెండేండ్లు కఠింశిక్ష చేయబడెను. "వీరికి ఏ. క్లాసు యిచ్చుట" డెను. వీరిని అమరావతినుండి జబ్బులుపూరుకుమార్చిరి.

శ్రీయుత వామనరావు బోషిగారికి బి. క్లాసు జేరారు కాంగ్రెసు సంఘాధ్యక్షుడవ వాసు న రావు బోషిగారికి బి. క్లాసు యిచ్చుట డెను. వీరి నింకను అమరావతి చెరసాలలోనే యుంచిరి.

(అ. తె.)

కడలూరు, జూన్ 10:-ధర్మావాయువుల బోర్డు సభ్యులుగ నియమింపబడిన కె. శివరామరెడ్డిగారిస్థానమున స్పెషల్ చలం తాలూకాబోర్డు అధ్యక్షులు. యం. జి. పార్థసారథి మొదలియారు దక్షిణ ఆర్కాటు జిల్లా మద్యపాన నిషేధ ప్రచార సంఘపు అధ్యక్షులుగ ఎన్నుకొబడిరి.

(శ్రీ తె.)

రంగూన్ కొట్లాటలు

కార్యరేషనునభలో కమిషనరు ప్రకటన

రంగూన్, జూన్ 10:— రంగూన్ కార్యరేషను యొక్క సాధారణసభలో కమిషనరుచేసిన ప్రకటనలో ఈ క్రిందివిషయములున్నవి:— కార్యరేషనువారు 5000 కూలీలను వినియోగించిరి. అందులో వెయ్యియందొక మూత్రమే ఉండుటకు యిండ్లునిర్మింపబడెను. కొట్లాటలు జరిగిన రోజున కూలీలు నగరములో వివిధభాగములలోను తగుతమ పనులలోనుండిరి. వారిలోఒకడు నగరణించెను. 108 మందికి జబ్బులు తగిలెను. వారిలో 7 మరు యొక అనుపత్రిలో నున్నారు. ఇకరెలు పనులలో ప్రవేశించినారు.

కొట్లాటలు జరిగిన రెండవ రోజున అవగా మే 27 తారీఖున 1600 కూలీలు ఒక్కచో జేరిరి. మునిసిపాలిటీ అధికారులు వారిని రక్షించి అన్నముపెట్టిరి. అగిపోయిన పాకీపని 29 తారీఖున తిరిగి ప్రారంభమై య్యెను. ఈ పని ఆ సేక కాఖులుగా విభజింపబడెను. జూన్ 3 వ తారీఖునుండి సితిగతులు పూర్వస్థితికి వచ్చినవి. ఇటీవల స్టోరుకాఖులో జరిగిన ప్రవ్యాపకసభనునుగూర్చి విచారించుటకు కార్యరేషనువారిక సంఘమును నియమించిరి. ఇటీవలనే ఒక లక్షరూపాయలు అవహరింపబడినట్లు తెలియవచ్చెను. ఒక వాటర్ మెయిన్సు ఇనస్పెక్టరు అరెస్టుచేయబడెను. అతడు త్వరలో విచారింపబడనున్నాడు.

(అ. తె.)

వంగరాష్ట్రము
శ్రీయుత సతీశచంద్ర దాసుగవై
గారిని అరెస్టుచేయుట

మహిష్మతను సత్యాగ్రహప్రధాననియంత
కలకత్తా, జూన్ 10:—నేడు ఉదయమున కాంగ్రెసు
బలీకులు పత్రికను ప్రకటించినందులకు 124 ఏ క్రింద నేడు
సాయంకాలము ను ప్రగతిని అరెస్టుచేసిరి. (అ. ప్రె.)

12 మంది వలంటీరులను అరెస్టుచేయుట

నేడు మధ్యాహ్నము 2½ గంటలపుడు పోలీసువారు
రాష్ట్రీయ కాంగ్రెసు కార్యాలయమున మరల సోదాచేసిరి.
మొదటనుండి క్రొత్తగావచ్చిన 12 మంది వలంటీరులను
అరెస్టుచేసిరి. (శ్రీ ప్రె.)

కలకత్తాలో పోలీసువారు
కాంగ్రెసు కార్యాలయమును
మరల శోధించుట

13 మందిని అరెస్టుచేయుట

కలకత్తా, జూన్ 10:—పోలీసువారు మరల రాష్ట్రీయ
కాంగ్రెసు కార్యాలయమును సోదాచేసిరి. మరి 13 మందిని
అరెస్టుచేసిరి.

నేడు ఉదయమున బజారులోనున్న సత్యాగ్రహ వలం
టీరుల శిబిరమునగూడ సోదాచేసిరి. పిమ్మట బదాబజారు
సత్యాగ్రహ కార్యాలయమునగూడ సోదాచేసిరి. నేడు సాయం
కాలము వలంటీరుల శిబిరమున మరల సోదాచేసిరి. నలుగురు
వలంటీరులను అరెస్టుచేసిరి. ఆహారపదార్థములను వలంటీరులు
ముచ్చనువానిని తీసికొనిపోయిరి. పోలీసువారు బోబజారులో
నున్న సత్యాగ్రహ కార్యాలయమునకును మోసపు గోడలో
నున్న భోజనశాలకునుగూడ తాళములువేసిరి.

కలకత్తాలోని బందరులో 30 మందిని అరెస్టుచేయుట

కలకత్తాలోని బందరులోనున్న వలంటీరు ప్రధాన శిబిర
మున పోలీసువారు సోదాచేసి 30 మందిని అరెస్టుచేసిరి.

రాష్ట్రీయకాంగ్రెసు కార్యాలయమున నేడుదయమున
2½ గంటలసేపు సోదాచేసిరి. అనంతరము కాగితములను పుస్త
కములను అన్నిటినిగూడ బండిమీదవేసి తీసికొనిపోయిరి
అనట ఒక మోటారు డ్రైవరును పడేండ్లుబాలు నొకనినిగూడ
అరెస్టుచేసిరి. భోజనశాలలో 20 మందిని అరెస్టుచేసిరి. బదా
బజారు సత్యాగ్రహ కార్యాలయమునందు నలుగురిని అరెస్టు
చేసిరి. (అ. ప్రె.)

మహమ్మదీయ ప్రతినిధులు

బెంగాలు సభలో తీర్మానము

ఫరీదుపూరు, జూన్ 9:—బెంగాలు రాష్ట్ర మహమ్మ
దీయ సభయందు చాలమంది ప్రతినిధులు అబ్దుల్ రహీము
జాన్, నామమద్దీయ మున్నగువరు లేచి పోయిన పిదప
కాన్వెన్షన్ల ఘనమును నిరసించుచును, సర్ అబ్దులు రహీము,
మొలలుల హుకు గార్లు రౌండుటేబులు సభయందు బెంగాలు
మహమ్మదీయ ప్రతినిధులగ నుండవలెననియు తీర్మానించిరి.
(శ్రీ ప్రె.)

అలహాబాదు, జూన్ 9:—గౌ॥ మలిఖు షేఖ్ జిఖాను
గారు మైమును నివేదికను గూర్చి చర్చించుటగాను జూలయి
4 వ తేదీని సిప్రాలో మహమ్మదీయ నాయకు లందరును సమా
వేశములకు ఏర్పాటు చేసిరి. అందుచే అలహాబాదులో జరు
గవలిన తాతీము సభయు, మహమ్మదీయుల సభయు జూలయి
పదాదినవారమునకు వాయిదా వేయబడినది. (అ. ప్రె.)

కావలెను

కృష్ణా కో-ఆపరేటివు బ్యాంకు మచిలీపట్నంలో
కార్యనిర్వహణకి నెల 1-కి రు 100/- మించని శీతము యియ్య
బడిను. ఖాళీ 1.7-30 లగాయతు 8 మాసములు మాత్రమే.
లోగడ కో-ఆపరేటివు బ్యాంకింగు వ్యవహారమున్న తెలుగున్న
దాసుగా తెలిసినవారు మాత్రమే 15.6-30 తేదీ లోపల
ఈ క్రిందిచాకి చేరునట్లు దరఖాస్తులు పంపవలెను.
కృష్ణా కో-ఆపరేటివు బ్యాంకు } పురాణం కృష్ణమూర్తి
బండరు } ప్రెసిడెంటు
2-6-30

మౌల్వీ అహమదు సయ్యదుగారికి
దెబ్బలు తగులుట

మౌల్వీగారి ప్రకటన

బొంబాయి, జూన్ 10:—జూన్ నెల 6 వ తేదీ
రాత్రి 2 గంటలపుడు బొంబాయిలో నాగపదాకోడ్డు మొగ
లోనికి నా కారు రాగానే 4928 నంబరుగల మరియొక కారు
వెనుకనుండి వచ్చెను. దీనిలో 8 లేక 10 మంది యుండిరి.
నేను హాయిమొమును మొహల్లాలో మతభోధ చేసి వచ్చు
చుంటిని.

రెండవకారు రాగానే నా డ్రైవరు నా కారును నిలిపి
వేసెనుగాని నాతోకూడ నున్నవారు బండి నావలదనుటచే
అతడు మరల బండిని నడుప నారంభించెను. అంతలో రెండవ
కారులోనివారందరూ లాటీలను పట్టుకొని మాబండికడకు వచ్చి
బండిలోని వారిని కొట్టుసాగిరి. నాబండిలోని వారు చేతుల
నడ్డుపెట్టి దెబ్బలను తప్పించుకొనుచుండిరిగాని ఒకదెబ్బ నాతల
పైని తగిలి అరఅంగురము లోతుగలగాయము పడి రక్తము
కారసాగినది. నా డ్రైవరు నా కారును చాలవడిగా నడిపెను
గాన మేము డాక్టరు గోరగారి గృహమును చేరితిమి. రెండవ
కారులోనివారు గూడ నవటికి వచ్చిరి. నేను మేడమీదకు
వెళ్లి నవీనుట్లు క్రింద కేసోఫ్ఫుని విసబడిను. వారుగూడ గోర
గారి గృహములో చొరబడ బూనిరిగాని నావెంట వచ్చిన
వారు వారిని ద్వారముకడనే నిరోధించిరి. అందువలన వారు
తమ కారులో వెళ్లి పారిపోయిరిగాని తొందరలో విగిహ
యిన ఒకలాటీని గుమ్మములో పెదలిపోయిరి. నావెంట నున్న
వారిలో అబ్దులు ఖాదిసుగారికి చాల దెబ్బలు తగిలి నవి.
బొంబాయిలో మహమ్మదీయులలో మహమ్మదీయులకును, మ
హమ్మదీయులకును హిందువులకును గూడ వివాదములను కలి
గించుటకు కొందరు ప్రయత్నించుచున్నారనియు గొప్పకు
ట్రయే జరుగుచున్న దనియును బొంబాయిలో కొన్ని కోజుల
నుండి వందతులు చాల ప్రబలముగా నున్నవి. ఈ వందతులే
నిజమైనవో మహమ్మదీయులు ఈ కుట్రదారుల కుత్సితము
లకు లొంగిపోకుండ తమకు తాము కాపాడుకొనవలెనని నేను
మహమ్మదీయులను కోరుచున్నాను” అని 7 వ తేదీ కనివార
మునాడు ఉదయమున మాలానా అహమదు సయ్యదుగారు మా
విలేఖరితో తెలిపిరి. (బాంబే క్రానికలు)

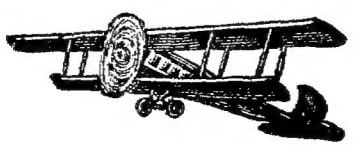
మాలానాగారిని కొట్టినందులకు అసమ్మతిని
తెలుపుటకు మహమ్మదీయులు జరుపదలచిన
ఉరేగింపును నిలిపివేయుట

బొంబాయి, జూన్ 10:—ఈనెల 6 వ తేదీరాత్రి మాలా
నాగారి వెనకో కొట్టినందులకు అసమ్మతిని తెలుపుటగాను
నేడు సాయంకాలము బొంబాయి మహమ్మదీయులు ఉరేగిం
పు జరుపదలచిరి. కాని చేపు బుధవారమునాడు రాత్రి మరి
యొక మహమ్మదీయ సభను జరుపుటకు యేర్పాటు చేయబడి
నందున నేడు ఉరేగింపు నిలిపివేయబడినది. మహమ్మదీయులలో
హెచ్చుమంది కాంగ్రెసుకు ప్రతిహతులుగా నుండుటవలననే
నేడు జరుగవలసిన ఉరేగింపు నిలిపివేయబడినది ప్రతిహతులకు
మువారి పత్రికలు వ్రాసెను. నేడురాత్రి మదనుపురమున జరుగ
నున్న మహమ్మదీయసభలో మాలానా షేఖ్ తాలీగారుగూడ
ఉపన్యసించెదరు. (శ్రీ ప్రె.)

బొంబాయికోటలో పి కెటింగు
బొంబాయి, జూన్ 10:—నేడు వలంటీరులు బొంబా
యి కోటలోని విదేశీవస్తువుల దుకాణములవద్ద మరల పి కెటిం
గు ప్రారంభించిరి. (శ్రీ ప్రె.)

ఒకడు తీమాపణ తెలుపుట

ఫరీదుపూరు, జూన్ 10:—మదారిపూరు కాంగ్రెసు స
భాభ్యుత్థుడగు రాయసాహెబు గిరింద్రనాథరాయి చౌదరి
గారు తీమాపణ కొరకుచే అతనిని వదలివేసిరి (అ. ప్రె.)

విమానయానము

ఇందు ఉదజని విమానమును తయారుచేసి అందు
లో ప్రయాణము చేయుట కర్వన విద్యుద్దీపముల ప్రభా
వము తుపానులు మెరుపులనుండియును తప్పించుకొనుట
మొదలగువంతెలు వర్తింపబడినవి. మొదటిసారి 1000
ప్రతులు, వెల పోస్టేజీ గాక ప్రతి 1 కి రు 1/- మాత్రమే.
వలయువారు:—

M. Viswanatham L. M. E. (Hom.)
Kondapet, Bezwada.

లాహారు పోలీసులు ప్రజలను
కొట్టుట

విద్యుచ్ఛక్తిబిల్లును ఇవ్వవచ్చిన ప్రజలపై
లాతీప్రయోగము

లాహారు, జూన్ 10:—అమృతసరు యుద్ధాలోచన
సంఘకార్యదర్శి యగు రూపలాల్ పూరిగారు పత్రికలకు పం
పిన ప్రకటనలో ఈక్రింది విషయములను తెలుపుచున్నాడు.
ఎలెక్ట్రిక్ సప్లయ ఆఫీసుచుట్టు జనసమూహములు మూగి
యుండగా పోలీసులు లాటీలతో వారిని కొట్టిరి. 30 మందికిపైగా
ప్రజలు గాయపడిరి. 4 గురికి బలమును గాయములు తగిలెను.
పీథిలోనున్న అమాయకులగు జనబృందముమీదగూడ పోలీసులు
లాటీలను ప్రయోగించిరి. అవధికార విచారణసంఘము మొకటి
నియమింపబడినది.

ఎలెక్ట్రిక్ పకానునద్ద మూగిన జనసమూహము ఒక
నిర్దితసమయమునకుగా తాము కట్టవలసిన డబ్బును కట్ట త్వర
పడిరనియు, అప్పుడేదో తగాదా వచ్చెననియు, అందుపై పోలీ
సు దళమునకు కబురుచేయగా వారు వచ్చి ఒకదాని తరువాత
నొకటి రెండు లాతి ఛార్జీలు చేసిరనియు తెలియుచున్నది.
(శ్రీ ప్రె.)

ఇద్దరు పఠానులను బొంబాయి
రాష్ట్రమునుండి బహిష్కరించుట

పఠానుల నాయకుడగు అబ్దులు జాఫరుఖానుగారిని
అరెస్టు చేయుట

బొంబాయి, జూన్ 10:—“సర్దార్ అబ్దులు గఫూరు
జేకోదారుగారును ఆ తని కుమారుడగు హజరతు
గులుగారును బొంబాయి రాష్ట్రము నుండి వెడలి
పోవలెను. మరల రెండేండ్ల లోపున వారు రాష్ట్రము లోనికి
రాగూడదు” అని నేడు బొంబాయి పోలీసుకమిషనరు ఆజ్ఞా
పించెను. నేడు సాయంకాలము 4-30 గంటలవరార్దరునుబొం
బాయి నుండి వెడలిపోయిరి. ఇండి బజారు అల్లరులలోఉద్యో
గుల చర్యలను వీరిద్దరును ఒక బహిరంగసభలో కఠినముగా నిర
సించిరి. సర్దారుగారు విరోధ మహా సంగ్రామమునకు నైసికుల
ను చేర్చినందుల కియ్యబడిన పతకమును 1000 రూపాయలవిలు
వగల తుపాకి మందు గుండును పోలీసువారు వశపరచుకొనిరి.
బొంబాయి పఠానుల నాయకుడగు అబ్దులుజాఫరు
ఖానుగారిని ఆతని కుమారునిగూడ పోలీసువారు అరెస్టు చేసిరి.
(శ్రీ ప్రె.)

విజయనగరం

డాక్టర్. జమ్మి వెంకట్రమణయ్య

లీవరు అందు స్టీప్ వ్యాధులకు ప్రత్యేక చికిత్స నిచ్చు
నైపుణులు. మద్రాసులో ఖాయముగా నుండురు. ఉత్తర
ప్రద్యుత్తరము లన్నియు క్రింది ఆద్రమనకు వ్రాయవలెను.

నెం. 27, మాధవవేరుమాళ్ కోయల్ వీధి,

హైదరాబాదు నుదాహ.

నేషనల్ యిండియన్ లైపుయిన్సూ

రెన్సుకంపెని లిమిటెడ్.

సామాన్య కేట్లతో ఫీర్ మెనట్టియు
అభివృద్ధిచెందునట్టి కంపెనీ.

మానేజిమెంటు క్లుప్తముగను

తెలివిగను చేయబడును బలమైనడైరెక్టరు.

నేషనలు యిండియను పాలసీచాలా గుర్తుమైనది. ఆక
శేపిమిట అయ్యేఖర్కులన్నిటిని యిచ్చును.మీరు ప్రేమితులు
మాత్రం కట్టుకుండవలెను. పాలసీ తీర్మానముకాగానే మీకు
గానీ, చనిపోయినప్పుడు మీసంతతి వారికిగాని ఇన్నుల్లిట్లు
మొత్తమును యిచ్చివేయును. కష్టమైన నిర్బంధములలేవు తక్ష
ణము యివ్వబడును.
భీమాచేయదలచినవారున్న ఏజంట్లుగావుండుటకు ఈ
లంకుబడిగల పెద్దమునుపులున్నా అప్లికేషన్లు ఈ క్రిందిచాకి
వ్రాసుకొనుడు.

టి. వి. రాఘవయ్య యన్-వయర్,

హైదరాబాదు కలకత్తా వీధి ఏజంట్లు,

2-2 నార్తర్న సర్కారు, బెజవాడ.

జాబులు

తెనాలి నిర్బంధము

8-6-30 శ్రీకృష్ణకావరమేళ్ళరిసత్రములోని శిబిరమున ద్ద బహిరంగముగా లవణశాసనధికారము చేయబడుటకు ముందు సబ్ ఇన్ స్పెక్టర్లు యిగవరము కొందరు పోలీసువారును వచ్చి శ్రీయుత గుండవర పుత్రరాములుగారిని తాటిగెలలనరికిరను సేరమునె 148-427 నెక్ నుల క్రింద అరెస్టుచేసిరి. ప్రజలువారిని చెరసాలవరకు జయధ్వజలతో సాగవంపిరి. విచారణ ఎప్పుడు జరుగునది తెలియలేదు.

కె. యస్. సింహా,
శ్రీకృతి.

అఖిలభారత చరఖానంఘం ఆంధ్రశాఖ - బందరు

సేలం ఖద్దరునుగూర్చి ఇదివరలో కొంత అనుమానమున్న దనియు దానిని గూర్చి పరీక్ష చేయుచున్నామనియు అంతవరకు ఆర్డర్లు ఎవరును యివ్వవద్దనియు తమిళనాడువారు ప్రకటనను పంపియున్నారు. ఇప్పుడటువంటి అనుమానములను లోపములను నివారణచేసి సేలం పరిసరములలో శుద్ధ ఖద్దరుపుత్త తికితగిన ఏర్పాటు అను కట్టుదిట్టములను చేయడమైనదియు సేలం ఖద్దరు కావలసినవారు తమిళనాడు తిరువూరు అఖిలభారత చరఖానంఘము కార్యదర్శిగారి ద్వారా తెప్పించుకొనవచ్చుననియు తమిళనాడువారు తిరిగి పంపిన ప్రకటనను ఇందుమూలముగా తెలియజేయడమైనది.

బందరు } గుణపూడి కామోజీరావు,
9-6-30 } కార్యదర్శిగారు.
అ. భా. చ సం. ఆంధ్రశాఖ

యల్లయపాలెం గ్రామాధికార్లు నౌకర్లు రాజీనామాలు

కడదిన మేసెల 30 తేదిన కోవూరు తాలూకా తహశీల్దార్లు యల్లయపాలెం నిచ్చేసీ రైతులను పిలిపించి వాయిదా వైకం యీనెలాఖరుకు బే బాకీగా యిర్పాలు కావలయునని కోరిరి. అందులకు గ్రామస్థులు యీగ్రామ వాలంటీర్లను ఆరెట్టు చేసినందున వారి ఆసమ్మతిని చెల్లడి చేయుటకై పన్నులు కట్టుటకు ప్రస్తుతము నిరాకరించి జూన్ 1 తేదీతక 2 తేదీలలో కట్టెదమని తహశీల్దార్లువారితో మనని చేయగా వారువచ్చుకొనక జప్తీలు చేయించుచునని నౌకర్లను జప్తీలకు పామ్మని పుత్తయ్య చేసినందున గ్రామస్థుల నిరోధించి మేము యే ప నిన్న నను చేయజాలమనిన్ని ఈ కత్త పుద్వోగమును నిరసించుచు మనపట్ గారున్నా కరణంగారున్నా 6 ఆరుగురు చెట్టివాళ్లున్నా రాజీనామాలు యిచ్చిరి.

కొండా నుబ్బరామిరెడ్డి
యల్లయపాలెం.

మహాత్ముని నిర్బంధ ప్రధమ మాస స్మారక మహోత్సవము

చిత్తూరుజిల్లా

జగన్నాథపురం గ్రామమున 7-6-30 తేదీ రాత్రి మహాత్ముని నిర్బంధ ప్రధమ మాస స్మారక మహోత్సవము జరుపబడినది.

మహాత్ముని పటము ఖద్దర వస్త్రములతోను, వడికిన నూలు మాలలతోను, పూవులతో నలంకరించి గ్రామ పీఠుల మహాత్మునకు భారతమాతకు, రాజకీయ శైలీలందఱకు జయ జయ ధ్యానము లొనర్చును జయప్రదముగ నూరేగింపబడినది.

ఉత్సవము పూర్తియైనచో మహాత్ముని పటమునే యధ్యక్ష స్థానమున నుంచి, కొంతసేపు ప్రస్తుత రాజకీయ పరిస్థితుల గురించియు, గాంధీమహాత్ముని యుద్ధయతను గుఱించియు బ్ర. శ్రీ. ఈ. సంజీవశర్మగారు పసస్యసించి ఈ క్రింది తీర్మానము నుపపాదించబడినది.

1. ప్రతి ఇంటను రాటములు చెట్టవలయును. నూలు వడుకవలయును.
 2. ప్రతిని వైరు చెట్టవలయును.
 3. ఖద్దరు నందలు ధరింపవలయును.
- ఇవి మూడును ప్రజలచే నేకగ్రీవముగ నామోదించబడినవి.
- కొండలు గ్రామస్థులొక పది రోజులలోపల ఖద్దరు కట్టునట్టిప్పు గొనిరి.

ఈ. వి. కె. శర్మ.

ఇండియా ప్రభుత్వ హోంమెంబరు

బొంబాయిలో వణిక్కిఖామణులతో సంవృదింతుట

రాజకీయసమస్యను మహాత్మునిసహాయముతో

పరిష్కరింపవలయు నను సూచన

బొంబాయి, జూన్ 9:—నేటిసాయంకాలము 4 ఘంటలకు ఇండియా ప్రభుత్వ హోంమెంబరుగారు హాయిగ్ గారును సర్ హెల్మక్ గారును బొంబాయి నగరమునందలి వణిక్కిఖామణులకు సభార సులేమాన్ కాసిమ్ మీతా కై కాబాయ్ ప్రేమ్ చంద్ సర్ యాసిల్ మేతా హెచ్.పి. మోడిగార్లకు సర్వసమొసంగిరి. సంప్రతింపబడిన విషయములు రహస్యముగా నుంచబడినవి. కాని ప్రస్తుత రాజకీయాశాంతికి ఫలితముగా బొంబాయి నగరములోను రాజధానిలోను ఎర్రకమలో నేర్పడిన మార్పును గూర్చియే వారు ముచ్చటించి యుండురని యెంచబడుచున్నది.

ఎర్రకస్థితి కేవలము అస్థాయముగా నున్నదిని సర్ దార్ సులేమాన్ గారు చెలిపిర. ప్రస్తుతసమస్యను శాంతియు తమ గా పరిష్కరింపవలయుననియు నిందుకొరకై గాంధీ గారి సహాయమును పొందుట యవసరమనియు, వణిక్కిఖామణులందఱును హాయిగ్ గారితో నొక్కి వక్కాణించిరని తెలియచున్నది. వణిక్కిఖామణులు మరి యిరువురితో సంప్రతింపవలయునని మోడేగార్లు కోరబడిరనియు, రెఫటియుదయును మరల హాయిగ్ గారితో పీరు సంప్రతించెదనియు నమ్మబడుచున్నది.

10 వ తేదీనాటి సంభాషణలు

బొంబాయి, జూన్ 10:—నేటి యుదయము హాయి గుగారు సర్ పురుషోత్తమదాస్ మొరలగు పురప్రముఖులతోను, ప్రస్తుతము కాంగ్రెసు వాలంటీరులచే పికెట్ చేయబడుచున్న విరోపియను వర్తకసంస్థ ప్రతినిధులతోను సంప్రతించిరి. సంభాషణలోక ఘటనేపు జరిగెను. ఈ సంప్రదింపులగురించి ఏమి చెప్పుటకును పురుషోత్తమదాసుగారు నిరాకరించినను, నిరుత్సాహము జెంద నవసరము లేదనిమాత్రము నుడివిరి. సంగతి సందర్భములను స్వయముగా పరిశీలించుమిత్తమై హాయిగుగారు బొంబాయికి విచ్చేసినందు లకు వారానందిమును జెందిరి. ఇతర ప్రభుత్వ సభ్యులును హాయిగ్ గారి ననుకరించిన తెనుకెంకను యానందిము గల్గవని పురుషోత్తమదాస్ గారు నుడివిరి. హాయిగ్ గారి గాక యుద్ధవన మాచకమని ప్రబలియున్న వచంతులను హోళనజేయుచు వారిరాక బొంబాయి రాజధానిలోని సితిగతుల నెరింగి, తగిన మార్గము ననుసరించుటకేనని పురుషోత్తమదాస్ గారు ఘటాపదముగా బల్కిరి. కాసనోల్లంఘనోద్ద్యమాలన ప్రభుత్వమునెడల ధికార్లము ప్రబలియున్నదనుటను విరోపియను వర్తకసంస్థ ప్రతినిధులు హాయిగ్ గారికి నవ్వజెప్పిరి. తమ దుకాణములవద్ద జరుగుచున్న పికెటింగును కూడా వీరు నూచించి యుండిరి.

నేటి మధ్యాహ్నము హాయిగ్ గారు సర్ ఫిరోజ్ సెత్తా (బాతీయ లిబరల్ సంఘాధ్యక్షులు), సుహమ్మద్ అలీ బక్షు (అఖిలఇండియా మస్లిమ్ ఫెడరేషన్ కార్యదర్శి) గార్లతో సంప్రదించి, సాయంకాలమున హమ్మన్ సహీతులై పూనాకు వెడలిరి.

(ఆ. పై)

ప్రభుత్వమువారు రాజీ కిష్టపడుదురని స్పష్టముగనూనన నొందును గానింపవలయునని సర్ పురుషోత్తమదాస్ ధాతూర్ దాస్ గారు హాయిగ్ గారిని కోరిరని శ్రీ. పై. వార్తయొకటి చెలువుచున్నది.

హాయిగ్ గారు త్వరలో సిమ్లాకు మరలెదరు హాయిగ్ గారు బుధవారమునాడు సాయంకాలము గాని లక్ష్మీనారాయణాదుదయను గాని పూనానుండి సిమ్లాకు వెడలెదరు మంత్రులను ప్రభుత్వ సభ్యులను ప్రస్తుతము వారిరాకకు పూనాలో జేచియున్నారు.

శ్రీ. పై.

బాలికకొరకు విద్యార్థుల కార్యాలయము వెడకుట

అమృతసరు, జూన్ 9:—వైద్యనాథు అను లాహోరునివాసి ఫిర్యాదుచేయగ పోలీసువారు నేడు స్థానికవిద్యార్థి సంఘకార్యాలయమును వెడకిరి. అతనిమూర్తె ఫరకామ్మగారు అనునామె, నెవరో ఎత్తుకపోయిరట. ఆమె కాగితములలో నొక విద్యార్థి వ్రాసిన లేఖ అగుపడెను.

(ఆ. పై.)

చెన్నపురి బజారు ధరలు

1930 సం॥ జూన్ నెల 12-వ తేదీ గురువారము

1. ధాన్యములు

బియ్యముబస్తాలు			
కుసుమ తెనాలివి	,, ప 45 కలవిరు	12 8 0	18 4 0
నెల్లూరివి	,, డిటో 42	,, 12 14 0	18 0 0
ధిల్లి	,, డిటో 46	,, 14 0 0	15 8 0
రాగులు	రా. 164 బస్తా 1-కి	,, 8 12 0	9 0 0
నవ్వులు	,,	,, 17 14 0	18 0 0

2. ధాన్యము పప్పులు

కందులు బస్తా 1-కి ర 105	,, 12 12 0	14 0 0
నెనగలు	,, డిటో	,, 18 4 0 15 0 0
పెసలు	,, డిటో	,, 18 4 0 14 0 0
మినుములు	,, డిటో	,, 15 4 0 16 0 0
ఉలపిలు	,, ర 195	,, 7 2 0 7 4 0

3. నూనెపప్పులు

నవ్వులనూనె బా 1-కి	,, 105 0 0	110 0 0
నెయ్యి మ 1-కి	,, 14 0 0	19 0 0
వేరునెనగపప్పు బా 1-కి	,, 88 0 0	41 0 0
వేరునెనగనూనె గానుగ బా 1-కి ర 100	మినుమానె 98	
ఆముదము బా 1-కి	88 0 0	90 0 0

4. చిల్ల రపప్పులు

చాయపసుపు బా 1-కి	95 0 0	97 0 0
మారపసుపు	,, 54 0 0	56 0 0
మిరపకాయలు (గుంటూరు) బా 1-కి	98 0 0	105 0 0
ధనియాలు	,, బా 1-కి	28 0 0 35 4 0
గుంటూరుపాయకట్టు నీనీలిండు మునుగు 1-కి ర 40	45	
చెల్లము బా 1-కి	య 28 0 0	49 0 0
అస్సాచక్కెర బస్తా 1-కి	,, 24 18 0	24 15 0
చింతపండు బా 1-కి	,, 28 0 0	38 0 0

5. ఇనుము

పట్టారకం బా 1-కి	,, 80 0 0	81 0 0
చదరం	,, 24 0 0	30 0 0
రవుండు	,, 24 0 0	30 0 0

6. నూలు

నెం 20 బెన్ని సింహం యీటె	రు 6 5 0	
నెం 6 , కటారి	,, 8 12 0	
నెం 24 , లాకి	,, 5 5 0	
నెం 20 1/2 రెట్టలేకి	,, 6 6 0	
నెం 40 రాకి	,, 8 12 0	
నెం 4 బెన్ని మసీదు	,, 3 4 9	
44 నాందో	,, 4 14 0	
నెం 20 1/2 జమ్మరు	,, 6 6 0	
నెం 20 1/2 చేరిక్	,, 6 8 0	
నెం 20 1/2 తిరుయరు	,, 6 6 0	
నెం 24	,, 6 14 0	
నెం 28	,, 7 6 0	
నెం 30 చిన్న పట్టు	,, 8 14 0	

7. లోహములు

నండి 100 కులం 1-కి	రు 49 8 0	58 2 0
బంగారు కులం 1-కి	,, 21 18 0	22 0 0
పవరను 1-కి		18 9 8
ఇత్తడి బా 1-కి	,, 222 0 0	225 0 0
రాగి బా 1-కి	,, 285 0 0	290 0 0

8. రంగులు

అలిమేలు స్వీట్జరులాండు అలిజరయిన్ సింహంమార్పు		
,, నీలిరంగు 1 రతి		0 10 0
,, 14 రతులు		1 10 6
,, 28 రతులు		1 0 9
,, 56 రతులు		1 8 0
,, 1 అందరు		1 8 6
తప్పటుపాళ్లుస్కాట్ లెట్ అనగా (బర్నికెన్టు)	8 4 0	
కాంగో 8 డి	1 0 0	
4 డి		2 0

ఆంధ్ర పత్రికా కార్యాలయమున దొరకు గ్రంథములు

సత్యనిష్ఠాపాక్షియము— మల్లంపల్లి మల్లికార్జునశాస్త్రిగారు. అయిదాశ్వాసముల రసవత్ప్రబంధము. ఆంధ్రపత్రికలో ముద్రాపాత్ర నిండియున్నది. 1-0-0

గురుబోధామృతము (వేదసార గ్రంథము)— శ్రీమతి కట్టపిండి తిరుపతియ్యగారు. భక్తిరసపరిపూరితములగు పాటలు 0-4

తిలకు మహోదయని, సంపూర్ణమున జీవితములు— మానికోండ సత్యనారాయణశాస్త్రిగారు. డిమ్మి 204 పుటలు. 2-4-0

తత్వమచంద్రిక (ప్రథమ భాగము)— సన్నిధానము మా ర్య నారాయణశాస్త్రిగారు. 1-0-0

సంగీత శేషంతకములే. 0-8-0

మహర్షి దేవేంద్రనాథ తామరగారి స్వీయచరిత్రము— మొక్కపాటి రామమూర్తిగారు. ప్రతిన్యక్తియు ముఖ్యముగ జరుపవలసినది. ధైర్యవైఖ్యకాగితము. పుటలు 214 కాగితములైనవి. (కొన్ని ప్రతులు మాత్రమే కలవు) 2-8-0

ఆంధ్రశైలిచిత్రములే (సంకలనము) — పారనంది రామ శాస్త్రిగారు. 0-12-0

రాష్ట్రభాషాపరిచయము పుస్తకము— రామానంద కర్మగారు. 0-8-0

శ్రీరామవిజయము (నాటకము)— కే. వెంకటరమణ రావుగారు. 0-8-0

కారదాంబ, (స్త్రీధర్మబోధిని) నాటకము— టి. శ్రీనివాసరావుగారు. 0-4-0

శబ్దకామిని (నిఘంటువు)— శిరోధూషణము, వేంకటరంగార్యులుగారు. చాలా ఉపయోగకరము. చేబులోనిముద్రులు. 1-4-0

ఆంధ్రోద్యమము— మొదటి అయిదు ఆంధ్రమహాజనసభల అధ్యక్షుల ఉపన్యాసములు, తీర్మానములు చిత్రములు గలవు. 1-8-0

ఆత్మజ్ఞానాసంఘము— పారనంది జగన్మూర్తిగారు. కఠినము విడిచినతరువాత ఆత్మస్థితినిగూర్చి చెప్పినది. 0-8-0

పాస్తకర్పణ ప్రత్యేకము.

ఆంధ్ర పత్రికా కార్యాలయము,
నెం 6, 7 తంబు శెట్టిపేటి, మద్రాసు.

రోజాపుష్ప లేహ్యము 1536

మలబద్ధమును హరించుటలో శ్రేష్ఠమయినది. కాల విరోధమును చక్కగా గాగింపను, రుచికరమయినది. పథ్యము లేదు. 15 తులీ డబ్బి రూ. 0-10-0.

క్షయారోగ్య లేహ్యము 4

దగ్ధ, ఉబ్బసము, కఫము, అల్ల, మొదలగు కాస్తాకోశ సంబంధముగ వ్యాధులను హరించి గుండెకు బలము నిచ్చును. 15 తులీ డబ్బి రూ. 1-0-0. వి. పి. ఖర్చులు, ప్రత్యేకముం పి.సి.సి. అందు కో. ఆయుర్వేదసమాజం, పెరిదేపి, నెల్లూరుజిల్లా.

RUB IT IN

AMRUTANJAN DEPOT
Price Annas 10 only.
MADRAS & BOMBAY.

చందాదారులకు విజ్ఞప్తి

ఈ ప్రమోదూతనామ సం॥ ఉగాది సంచికలు కొద్దిగా నుండుటచే మా క్రొత్తచందాదారు లందరికి మామూలు వి. పి. మూలముగా పంపలేదు. కొలది ప్రతులు మాత్రమే యుండుటచే ఉగాదిసంచికలు కావలెనని కొందరు క్రొత్తచందాదారులు తమనెంబరు, పూర్తి విలాసము, తెలుపుచు రూ 1-5-0 తపాలా కర్పణకులసి మణియార్దరు ద్వారా పంపగోరెదము. ఆలస్యమైనచో ఆశాభంగ మగును. ఇతరులకు 1-కి రూ. 2/- పోస్టుకర్పణ ప్రత్యేకము. ఆంధ్ర పత్రిక ఆఫీసు, తంబు శెట్టిపేటి, మదరాసు.

హెచ్చరిక

ఆంధ్రపత్రిక కుత్తరములను వ్రాయువారు పలువురు కార్యాలయములోని ఉద్యోగులపేర వ్రాయుచున్నారు. అందువలన చాల ఇబ్బంది గలుగుచున్నది. పత్రికను తెప్పింపగోరువారును, చందాల సంపువారును, అడ్వర్టయిజు చేయుటకు ప్రకటనమును పంపువారును “మానేజరు, ఆంధ్ర పత్రిక” అని వ్రాయు ప్రార్థితులు. పత్రికలో ప్రచురింపబడుటకు వ్యాసములను, వార్తలను ఛాయా పటములను పంపువారు “సంపాదకుడు, ఆంధ్రపత్రిక” అని వ్రాయు ప్రార్థితులు. ఏ కారణముచే నయినను గూడ కార్యాలయవర్గమువారిపేర్ల నుదాహరింప కుండురని, ఎల్లరను ప్రార్థించెదము. సంపాదకుడు.

అమృతాంజనము డిపో వాక్

సుప్రసిద్ధా పథముల జాబితా

	రూ. అ
1. జీర్ణరసాయనము మాత్రలు అశీర్ణమునకు	1-4
2. ఎజెనులికలు ఛాతుపుష్టికి	1-0
3. జ్వరహరి- జ్వరములకు సీసా 1-3	0-12
4. అమృతాంజనము సీసా 1-3	0-10
5. మూలశంకప తైలము డబ్బి 1-3	0-12
6. తామర తైలము, తామర, తీటకు	0-8
7. కలరా మాత్రలు, వాంతిభేదములకు	0-6
8. తేలుకుండు, తేలుకాటుకు సీసా 1-3	0-8
9. దంతశూలహరి, పండ్లపాటుకు	0-8
10. కర్మకూలహరి, చెవిపోటుకు	0-6
11. గజ్జలి తైలము, గజ్జలిదలకు డబ్బి 1-3	0-4
12. పసుళ్ల తైలము, శీతపసుళ్లకు	0-6
13. పేలకు మందు సీసా 1-3	0-4
14. చందన అత్తరు 1 బెస్సు	2-8
15. కుమ్మరు తైలము, డబ్బి 1-3	0-8
16. దంతచూర్ణము, పండ్లతోముటకు	0-2
17. సుఖభోగిమాత్రలు	1-0
18. సుఖభోగి తైలము, పుండ్లకు	1-0
19. శోమహరి, వెండ్రుకలు ఉడుకుటకు	0-8
20. మోహిని తైలము, వెండ్రుకలు పెరుగుటకు	0-12
21. చుండుకు నూనె సీసా 1-3	0-6
22. గ్రహణిమాత్రలు డబ్బి 1-3	0-8
23. జాలాబి మాత్రలు, మలబద్ధమునకు	0-8
24. కుసుమామిత్రలు, కుసుమవ్యాధులకు	1-0
25. నెగకు ద్రావకము సీసా 1-3	1-0
26. కఫహరి, శీతకట్టు దగ్ధలకు	1-0
27. కఫహరిచూర్ణము, దగ్ధ ఉబ్బసములకు డబ్బి	0-8
28. నుండరి తైలము, ముఖకాంతికి డబ్బి 1-3	0-8
29. శిరోవేదన మాత్రలు, తలనొప్పిలకు	0-12
30. సేత్రాంజనము, కంటివ్యాధులకు	0-4
31. ఉబ్బసమునకు మందు	2-0
32. కుంకుమపువ్వు తు 1-3	3-0
33. పచ్చకర్పూరం తు 1-3	3-0
34. కస్తూరి	40-0
35. జాన్న తు 1-3	3-0

* పోస్టుకర్పణ ప్రత్యేకము.

అమృతాంజనం డిపో

బొంబయి — మదరాసు
నెం 7, తంబు శెట్టిపేటి, బార్డిటవు, మదరాసు.

ఆయుర్వేదోపధ రత్నాకరము 8-0-0
చరక చికిత్సాస్థానము (1) 6-0-0
ఆంధ్రవైద్య రత్నావళి 2-0-0 భస్మప్రకాశ 1-0-0
దాక్షర్య శ్రీపాద కృష్ణమూర్తిశాస్త్రి, బెజవాడ

ఆంధ్రపత్రికకు

నూతన ఏజెంట్లు

యాదిగువ స్థలములందు నడరు స్థలములపేరులకు ప్రక్కన తెలిపియుండువారిని ఏజెంట్లుగా నియమించియున్నాము. గాన దయయుంచి చందాదారులు వారికి చందాలను ప్రతినెల 1 వ తారీఖులోగా చెల్లించి వారిమూలముగా పత్రికలను స్వీకరింప ప్రార్థితులు.

యామి నూతన ప్రకాశకావుగారు, సరసారావుపేట.
డి. వి. గృహలరావుగారు, అమి.
హెచ్. డబ్. మాధవరావుగారు, బళ్లారి.
మద్రాస్ ప్రకాశకాయుడుగారు, మివి.
జి. వెంకటస్వామిగారు, బి. యే. ఆరోగ్యవారం.
అందు మదనపల్లి.
కె. పి. బాపార్యులుగారు, అంగళూరు.

అశ్వన్

రిజువేనేటరు

ఎక్కువబలమును, శక్తిని, జీవము నివ్వగలదు. నరములను, శరీరమును, మొదలను వృద్ధిచేయును. విద్యాపరీణకులను, వ్యాయామం చేయువారికిని యావశ్యకమైనది.

ప్రొఫ. యుంచవారు:—
ఎన్. దేశాయ్ గౌడర్ అండ్ కో.,
41, బందరుపేటి, మద్రాసు.
నాథన్ అండ్ కో.,
కొచ్చిన్.

Bengal Chemical & Pharmaceutical Works, Ltd.
Calcutta.